

การศึกษาทักษะนาฏศิลป์ไทยและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ระบำพริตตัน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ที่เน้น
ทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ

เทคนิค STAD

สุพัตรา สุโพธิ์พัฒน์

GRAD VRU

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

พ.ศ. 2562

STUDY OF THAI DRAMATIC ART SKILLS AND LEARNING ACHIEVEMENTS
USING THE RABUM NOPPARAT STORY OF GRADE 11 STUDENTS
USING DAVIE'S TEACHING APPROACH WITH STAD
COOPERATIVE LEARNING TECHNIQUE

SUPATTRA SUPOPAT

GRAD VRU

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
IN CURRICULUM AND INSTRUCTION
GRADUATE SCHOOL
VALAYA ALONGKORN RAJABHAT UNIVERSITY
UNDER THE ROYAL PATRONAGE PATHUM THANI

2019

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การศึกษาทักษะนาฏศิลป์ไทยและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ระบำนพรัตน์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติ
ของเดวีส์ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD

ชื่อนักศึกษา สุพิศรา สุโพธิ์พัฒน์

รหัสประจำตัว 59B54680203

ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต

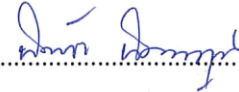
สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

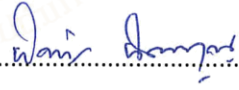
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ประธาน (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณา จุ้ยทอง)

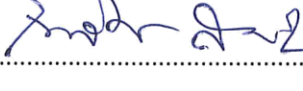
 ประธาน (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรखा อรัญวงศ์)

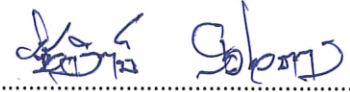
 กรรมการ (อาจารย์ ดร.พิทักษ์ นิลนพคุณ)

 กรรมการ (อาจารย์ ดร.ศักดิ์ สุวรรณฉาย)

 กรรมการ (อาจารย์ ดร.พิทักษ์ นิลนพคุณ)

 กรรมการและเลขานุการ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณา จุ้ยทอง)

 ผู้ทรงคุณวุฒิ (อาจารย์ ดร.ไพจิตร สดวกการ)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรธนิช ศิริโวหาร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 17 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2562

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การศึกษาทักษะนาฏศิลป์ไทยและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ระบายพอร์ตน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD
ชื่อนักศึกษา	สุพัตรา สุโพธิ์พัฒน์
รหัสประจำตัว	59B54680203
ปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	หลักสูตรและการสอน
ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณา จุ้ยทอง
กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	อาจารย์ ดร.พิทักษ์ นิลนพคุณ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบทักษะนาฏศิลป์ไทย เรื่อง ระบายพอร์ตน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ และ 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ไทย เรื่อง ระบายพอร์ตน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ การวิจัยนี้เป็นการศึกษาแบบกึ่งทดลอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง จังหวัดอ่างทอง จำนวน 2 ห้องเรียน เป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้องเรียน จัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD จำนวน 27 คน และกลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน จัดการเรียนรู้แบบปกติ จำนวน 27 คน ได้มาจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้วิชานาฏศิลป์ไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD และแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ เรื่อง ระบายพอร์ตน์ จำนวน 18 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง แบบประเมินทักษะนาฏศิลป์ไทย มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87 และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.81 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่แบบกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มเป็นอิสระต่อกัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ทักษะนาฏศิลป์ไทย เรื่อง ระบายพอร์ตน์ ของกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ระบำนพรัตน์ ของกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : ทักษะนาฏศิลป์ไทย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระบำนพรัตน์ ทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD

Thesis Title	Study of Thai Dramatic Art Skills and Learning Achievements using the Rabum Nopparat story of Grade 11 Students using Davie's Teaching Approach with STAD Cooperative Learning Technique
Student	Supattra Supopat
Student ID	59B54680203
Degree	Master of Education
Field of Study	Curriculum and Instruction
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr.Suwana Juithong
Thesis Co-Advisor	Dr.Phithack Nilnopkoon

ABSTRACT

The purpose of this research was: 1) to compare the Thai dramatic art skills of grade 11 students using the Rabum Nopparat story after learning with Davie's teaching approach with the STAD cooperative learning technique to those who learned using the traditional teaching approach, and 2) to compare the learning achievements in Thai dramatic arts of grade 11 students using the Rabum Nopparat story after learning with Davie's teaching approach with the STAD cooperative learning technique to those who learned using the traditional teaching approach. This research was a semi-experimental research. The sample of this research consisted of two classes of grade 11 students from the Angthong College of Dramatic Arts, Angthong province. They were studying in the second semester of the academic year 2018 and were selected using multi-stage random sampling. The experimental group of 27 students learned using Davie's teaching approach with the STAD cooperative learning technique. The control group of 27 students who learned using the traditional teaching approach. The research instruments were 18 two-hour Thai dramatic art lesson plans using Davie's teaching approach with the STAD cooperative learning technique and 18 two-hour traditional lesson plans involving the Rabum Nopparat story, an assessment of the Thai dramatic art skills with a reliability of 0.87 and an achievements test with a reliability of 0.81. The statistics used for the data analysis were mean, standard deviation and t-test for independent samples.

The results of this research were as follows:

1) The Thai dramatic art skills concerning the Rabum Nopparat story of the students who learned using Davie's teaching approach with the STAD cooperative learning technique were higher than those who learned using the traditional teaching approach at the 0.05 level of statistical significance.

2) The learning achievements in Thai dramatic arts using the in Rabum Nopparat story of the students who learned using Davie's teaching approach with the STAD cooperative learning technique were higher than those who learned using the traditional teaching approach at the 0.05 level of statistical significance.

Keywords: Thai Dramatic Art Skills, Learning achievements, Rabum Nopparat, Davie's Teaching approach with STAD cooperative learning technique

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จด้วย ความกรุณาจากบุคคลหลายท่าน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านไว้ ณ ที่นี้เป็นอย่างสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณา จุ้ยทอง ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.พิทักษ์ นิลนพคุณ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำปรึกษาแนะนำในการแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ด้วยความเอาใจใส่ตลอดมา ขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประวีณา เอี่ยมยี่สุน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เมษา นวลศรี อาจารย์นันทิยา รักตประจित นายสมภพ เขียวมณี นายสุขสันติ แวงวรรณ ที่กรุณาสละเวลาตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือสำหรับการวิจัยครั้งนี้ และคณาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้ในทุกวิชา

คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูตาบูชาแต่ บิดามารดา ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน

สุพัตรา สุโพธิ์พัฒน์

GRAD VRU

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญภาพ.....	ณ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.3 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	4
1.4 สมมุติฐานของการวิจัย.....	4
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.6 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	6
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
2.1 หลักสูตรพื้นฐานวิชาชีวะวิทยาลัยนาฏศิลป์ พุทธศักราช 2551.....	10
2.2 การเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของเดวิส.....	13
2.3 การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD.....	15
2.4 การเรียนรู้ทักษะนาฏศิลป์ไทย.....	28
2.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	37
2.6 การจัดการเรียนรู้แบบปกติ.....	39
2.7 ระเบียบวิธี.....	42
2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	45
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	47
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	47
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	48
3.3 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	48

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	56
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	62
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
4.2 ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	65
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	65
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	66
5.3 ข้อเสนอแนะ	70
บรรณานุกรม.....	71
ภาคผนวก	76
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	77
ภาคผนวก ข เครื่องมือในการวิจัย.....	84
ภาคผนวก ค คุณภาพเครื่องมือ.....	99
ภาคผนวก ง วิเคราะห์หาค่าทางสถิติ.....	108
ภาคผนวก จ ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD.....	113
ภาคผนวก ฉ ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ.....	151
ประวัติผู้วิจัย.....	183

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	แสดงผลการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้มาตรฐานที่ ศ 4.1.....	12
2.2	แสดงผลการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้มาตรฐานที่ ศ 4.2.....	13
2.3	การเทียบคะแนนทดสอบย่อยกับคะแนนการพัฒนาของผู้เรียน.....	18
2.4	การเทียบคะแนนทดสอบย่อยกับคะแนนฐานของผู้เรียน.....	19
2.5	การเทียบคะแนนการพัฒนากับระดับคุณภาพ.....	20
2.6	การสังเคราะห์การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวิสส์ร่วมกับการเรียนรู้แบบ ร่วมมือเทคนิคSTAD ของผู้วิจัย.....	26
3.1	เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินทักษะนาฏศิลป์ไทยเรื่อง ระบำพรัตน์	55
3.2	แบบแผนการทดลองแบบ Two Group Posttest Only Design	57
4.1	แสดงการเปรียบเทียบทักษะนาฏศิลป์ไทย เรื่อง ระบำพรัตน์ ของนักเรียนชั้นมัธยม ศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของเดวิสส์ร่วมกับการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค STAD และการจัดการเรียนรู้แบบปกติ.....	63
4.2	แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ไทย เรื่อง ระบำพรัตน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของ เดวิสส์ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD และการจัดการเรียนรู้แบบปกติ.....	64

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	4

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษานับเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์ เพราะหากสังคมใด ประชากรในสังคมนั้นมีการศึกษาต่ำ ย่อมจะทำให้สังคมนั้นขาดความรู้ที่จะนำไปใช้แก้ไขปัญหา และพัฒนาไปสู่ความเจริญก้าวหน้าได้ การพัฒนาการศึกษาเพื่อให้ประชาชน มีความรู้ความสามารถ มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้นนั้น จึงนับเป็นส่วนที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศชาติ การจัดการศึกษาจึงเป็นไปเพื่อการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ โดยจะต้องเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวของผู้เรียนแต่ละคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ สมดังเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม 2553) ตามมาตรา 6 ที่ได้ระบุไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไป เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และในมาตรา 22 ระบุไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนา ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

นาฏศิลป์ไทยเป็นศิลปะแห่งการละคร ฟ้อนรำ และดนตรี เป็นศิลปวัฒนธรรมอย่างหนึ่งที่ แสดงถึงความเป็นชาติที่เจริญรุ่งเรืองด้านวัฒนธรรม แสดงถึงลักษณะเด่นและเอกลักษณ์ของความเป็นชาติไทยที่สืบทอดกันมา ตั้งแต่บรรพบุรุษจนถึงปัจจุบัน จึงนับเป็นมรดกประจำชาติที่มีประโยชน์ ต่อการพัฒนาผู้คนในสังคม ทั้งประโยชน์ต่อตนเองและประโยชน์ต่อประเทศชาติ ช่วยพัฒนาทางด้าน ร่างกาย สร้างบุคลิกภาพ ท่าทางทรวดทรงทำให้อารมณ์ดี อายุยืน ทรวดทรงสง่างาม บุคลิกดีและ สามารถยึดเป็นอาชีพได้ ส่วนคุณค่าทางจิตใจและทัศนคติ ช่วยให้มีจิตใจ ร่าเริง แจ่มใส กล้าแสดงออก มีความจำและปฏิภาณที่ดี ฝึกการเป็นผู้นำผู้ตาม ความพร้อมเพรียง ความสวยงาม ตลอดจนฝึกความอดทน ความขยันหมั่นเพียร รู้จักถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก จินตนาการทำให้เป็นผู้มีสุนทรีย์ ในความงาม ช่วยกล่อมเกลาจิตใจให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข นาฏศิลป์เป็นศิลปะ ที่เกี่ยวข้องกับภาษา ท่าทางและดนตรี ทั้งยังรวมศิลปะแขนงอื่น ๆ ไว้ด้วย ไม่ว่าจะเป็นจิตรกรรม ประติมากรรมและนาฏกรรม ฉะนั้นการแสดงนาฏศิลป์จึงเป็นพฤติกรรมที่หล่อหลอมรวมสิ่งที่ดีงาม ที่เกี่ยวข้องกับ กาย วาจา ใจ ที่แสดงออกถึงความป็นมนุษย์ได้อย่างชัดเจน (วิมลศรี อุปรมัย, 2555) นาฏศิลป์หรือศิลปะแห่งการร่ายรำ เป็นศิลปะการละครฟ้อนรำและดนตรี อันมีคุณสมบัติตามคัมภีร์ นาฏยะ หรือนาฏยะกำหนดว่าต้องประกอบไปด้วยศิลปะ 3 ประการ คือ การฟ้อนรำ การดนตรี และ

การขับร้อง รวมเข้าด้วยกัน ซึ่งมีการสันนิษฐานว่าเกิดจากมูลเหตุที่สำคัญ 2 ประการ คือ เกิดจากธรรมชาติและเกิดจากการบวงสรวงบูชาเทพเจ้า วิชานาฏศิลป์มีประโยชน์ในทางการศึกษาหรือฝึกอบรมเพื่อถ่ายทอด สามารถแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ (1) ประโยชน์สำหรับตนเอง มีความรู้ทางนาฏศิลป์และการละคร สามารถอธิบายความสำคัญของเนื้อหาให้คนอื่นเข้าใจ เห็นความสำคัญและมีความสามารถในการแสดงได้ (2) ประโยชน์ทั่วไป ส่งเสริมการปฏิบัติงานเป็นหมู่เป็นคณะได้ ช่วยสร้างบรรยากาศในหน่วยงานต่าง ๆ ให้ดีขึ้น (3) ประโยชน์ระดับชาติ แสดงออกถึงความเป็นอารยประเทศ (วิมลศรี อุปรมัย, 2555) จากประโยชน์ของนาฏศิลป์ไทยดังที่กล่าวมาข้างต้นจึงได้มีการนำนาฏศิลป์ไทยมาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียน

สำหรับในแง่ของการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ จากงานวิจัยของ มะลิวัลย์ ปัทมะ (2551) ได้ศึกษา พฤติกรรมการสอนวิชานาฏศิลป์แบบดั้งเดิมของครู พบว่า การสอนนาฏศิลป์จะเน้นการเลียนแบบเป็นหลัก ครูผู้สอนจึงเป็นเสมือนแม่แบบของผู้เรียนโดยตรง การเรียนวิชานาฏศิลป์สิ่งที่ผู้เรียนจำเป็นต้องรู้และเข้าใจที่สุด คือ ทักษะปฏิบัติ ทักษะปฏิบัติในการเรียนวิชานาฏศิลป์ถือได้ว่ามีความสำคัญต่อผู้เรียน เนื่องจากวิชานาฏศิลป์ไทยเป็นวิชาที่เน้นการปฏิบัติมากกว่าเนื้อหาทางทฤษฎี หากผู้เรียนขาดทักษะดังกล่าวแล้ว ก็จะไม่สามารถพัฒนาการเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ

เนื่องจากวิทยาลัยนาฏศิลป์ส่วนภูมิภาคภาคกลาง ที่สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีแผนการรับนักเรียนเข้าศึกษาที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เมื่อนักเรียนเข้าเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก็แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ นักเรียนที่ไม่มีพื้นฐานกับนักเรียนที่มีพื้นฐานทางด้านนาฏศิลป์ไทย แต่ขณะที่นักเรียนได้ชั้นเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งนักเรียนจำเป็นต้องศึกษาร่วมกัน พบว่า มีกลุ่มนักเรียนที่มีปัญหาด้านทักษะในการปฏิบัติ นักเรียนที่เข้าศึกษาตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จะมีความแตกต่างกับนักเรียนที่เข้าศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เนื่องจากความรู้พื้นฐานการศึกษาวชานาฏศิลป์ไทยที่แตกต่างกัน และจากการสังเกตของผู้วิจัยค้นพบอีกว่า ผู้เรียนบางส่วนขาดความสนใจในการเรียน ขาดความรับผิดชอบในการฝึกปฏิบัติทักษะนาฏศิลป์ไทย ขาดสมาธิ และมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียน ทั้งนี้อาจมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีแต่เนื้อหาขาดการพัฒนาด้านทักษะปฏิบัติ และหากผู้เรียนไม่สามารถปฏิบัติทักษะในชั้นเริ่มต้นได้ ผู้เรียนจะไม่สามารถปฏิบัติทักษะในชั้นที่ซับซ้อนขึ้นได้ทำให้เกิดความเบื่อหน่าย ไม่สนใจเรียน และไม่ต้องการที่จะฝึกปฏิบัติทักษะนาฏศิลป์ไทยอีกต่อไป

สำหรับหลักสูตรพื้นฐานวิชาชีพวิทยาลัยนาฏศิลป์ พุทธศักราช 2551 ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ได้ยึดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรแกนกลาง เป็นแนวทาง โดยเฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม ด้วยสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์เป็นสถานศึกษาเฉพาะทางพิเศษด้านวิชาชีพศิลปะที่ผู้เรียนมีความสนใจ ความสามารถ และความถนัดเฉพาะด้าน สถานศึกษาจึงจัด

โครงสร้างของหลักสูตรให้สาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสมกับผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสมดุลทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ความสามารถทางด้านศิลปะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีสุนทรียภาพและเห็นคุณค่าของศิลปะ ซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติสืบไป

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นทักษะการปฏิบัติผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง รู้จักการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และสามารถเอาความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ได้พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เป็นรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติที่เหมาะสมกับการฝึกปฏิบัติทักษะนาฏศิลป์ไทย ซึ่งเดวิสได้นำเสนอเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะปฏิบัติไว้ว่าทักษะส่วนใหญ่จะประกอบด้วยทักษะย่อย ๆ จำนวนมาก การฝึกให้ผู้เรียนสามารถทำทักษะย่อย ๆ เหล่านี้ได้ก่อน แล้วค่อยเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่ จะช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จได้ดี (ทิตนา แคมมณี, 2557) และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค STAD เน้นความสำคัญของการเรียนเป็นกลุ่มที่มีความสามารถที่แตกต่างกัน นักเรียนจะต้องมีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งต่อตนเองและต่อเพื่อน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันทำงาน ทำความเข้าใจเนื้อหานั้น ๆ ร่วมกันอย่างแท้จริง เพื่อให้ทุกคนประสบผลสำเร็จร่วมกัน มีการศึกษาพัฒนาการของแต่ละกลุ่ม โดยมีรางวัลเป็นสิ่งกระตุ้นให้ผู้เรียนร่วมมือกันทำงานให้สำเร็จ ทั้งนี้ครูควรแจ้งสถานการณ์ที่จะส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ทักษะมนุษยสัมพันธ์ เพื่อสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจุดนี้เป็นหลักการหนึ่งที่ทำให้ให้นักเรียนที่เรียนโดยการใช้กิจกรรมการเรียนแบบ STAD แตกต่างจากการเรียนโดยการใช้กิจกรรมการเรียนแบบ STAD การเรียนแบบเป็นกลุ่มแบบเดิมที่เคยเรียนกันมา (ทิตนา แคมมณี, 2557) ซึ่งส่งผลดีต่อการฝึกทักษะการปฏิบัติทำรำระบำพรัตน์ เพราะกระบวนทำรำระบำพรัตน์เป็นท่ารำที่ใช้ผู้แสดงจำนวน 9 คน มีทั้งท่ารำส่วนบุคคลและท่ารำส่วนรวมอยู่ในชุดเดียวกัน ทุกคนจึงต้องมีความรับผิดชอบร่วมกันและมีความสำคัญเท่าเทียมกัน

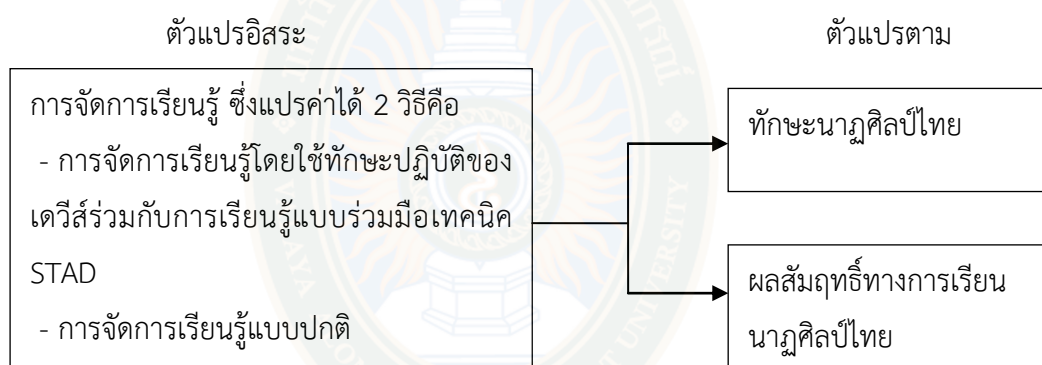
จากที่กล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนนาฏศิลป์ไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จึงสนใจที่จะศึกษาค้นคว้า เพื่อหาแนวทางที่จะแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนรู้นาฏศิลป์ไทยของผู้เรียนทั้งด้านความรู้และทักษะการปฏิบัติ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง ระบำพรัตน์ ซึ่งมีรูปแบบการสอนที่เอื้อให้ผู้เรียนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นได้ ส่งผลถึงการพัฒนาการเรียนรู้นาฏศิลป์ไทยให้มีทักษะปฏิบัติและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ไทยสูงขึ้น อันจะเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ต่อไป และสามารถบรรลุเป้าหมายตามหลักสูตรกำหนดไว้ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง และแสดงออกในเชิงสร้างสรรค์ พัฒนากระบวนการรับรู้ทางศิลปะ ค้นพบศักยภาพของตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อเปรียบเทียบทักษะนาฏศิลป์ไทย เรื่อง ระบำพริตน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ไทย เรื่อง ระบำพริตน์ ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค STAD กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

1.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.4 สมมติฐานของการวิจัย

1.4.1 ทักษะนาฏศิลป์ไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สูงกว่าแบบปกติ

1.4.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สูงกว่าแบบปกติ

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

1.5.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้กลุ่มประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 วิทยาลัยนาฏศิลป์ ส่วนภูมิภาค ภาคกลาง ประกอบด้วยวิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี และ

วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง เนื่องจากเป็นวิทยาลัยที่มีการจัดการเรียนการสอนที่เป็นหลักสูตรเดียวกัน และสะดวกแก่การเตรียมการและดำเนินการวิจัย

1.5.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง จำนวน 2 ห้องเรียน สุ่มเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้องเรียน และกลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน ที่ได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) ดังนี้

1.5.2.1 สุ่มจากวิทยาลัยนาฏศิลป์ 12 แห่ง โดยการสุ่มแบ่งตามเขตภูมิภาค ได้มา 1 เขตภูมิภาค คือ วิทยาลัยนาฏศิลป์เขตภาคกลาง ประกอบด้วย วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี และวิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง จำนวน 117 คน

1.5.2.2 สุ่มจากวิทยาลัยนาฏศิลป์เขตภาคกลาง ประกอบด้วย วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี และวิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง ได้มา 1 วิทยาลัย คือ วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง

1.5.2.3 สุ่มกลุ่มตัวอย่าง ได้มา 2 ห้องเรียน สุ่มเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้องเรียน จำนวน 27 คน และกลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน จำนวน 27 คน ซึ่งกลุ่มทดลองได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD และกลุ่มควบคุมได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

1.5.3 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1) ตัวแปรอิสระ คือ

การจัดการเรียนรู้ ซึ่งแปรค่าได้ 2 วิธี คือ

- การจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ

เทคนิค STAD

- การจัดการเรียนรู้แบบปกติ

2) ตัวแปรตาม คือ

(1) ทักษะนาฏศิลป์ไทย

(2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ไทย

1.5.4 เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่องระบำพริตตี้ นำมาจากหลักสูตรพื้นฐานวิชาชีพวิทยาลัยนาฏศิลป์ พุทธศักราช 2551 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้แก่ ประวัติความเป็นมา องค์ประกอบ ทักษะการร้องและปฏิบัติท่ารำ

1.5.5 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการครั้งนี้ ดำเนินการทดลองสอนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 18 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมเวลา 36 ชั่วโมง

1.6 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1.6.1 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดกลุ่มผู้เรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนแตกต่างกันมาทำงานร่วมกันอย่างมีโครงสร้างที่ชัดเจน สมาชิกทุกคนในทีมจะมีปฏิสัมพันธ์ต่อการเรียน การเรียนรู้และจะได้รับการกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจ โดยมีหลักการที่ว่าครูผู้สอน จะต้องแบ่งเนื้อหาของหน่วยใหญ่ออกเป็นเนื้อหาย่อยให้ละเอียด เพื่อให้ผู้เรียนฝึกทักษะย่อยเหล่านั้นให้ได้ดี สอนเทคนิควิธีการที่จะช่วยให้การปฏิบัติได้รวดเร็วและมีคุณภาพดีขึ้น เมื่อนักเรียนฝึกทักษะย่อยที่เป็นองค์ประกอบย่อยทั้งหมดแล้ว จึงนำประสบการณ์ย่อยเหล่านั้นมาสู่การปฏิบัติเต็มรูปแบบจนเกิดความชำนาญ จากนั้นมีการศึกษาพัฒนาการของแต่ละกลุ่ม โดยมีรางวัลเป็นสิ่งกระตุ้นให้ผู้เรียนร่วมมือกันทำงานให้สำเร็จ มีการปฏิบัติ 7 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเสนอเนื้อหา โดยครูผู้สอนจะนำเสนอการปฏิบัติทักษะนาฏศิลป์ไทย ให้นักเรียนเห็นภาพรวมตั้งแต่ต้นจนจบ

ขั้นที่ 2 ขั้นสาธิตและปฏิบัติทักษะย่อยด้วยตนเอง โดยครูผู้สอนสาธิตทักษะย่อย ๆ ที่เป็นส่วนของการปฏิบัตินาฏศิลป์ไทย และให้นักเรียนปฏิบัติตาม

ขั้นที่ 3 ขั้นจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถปฏิบัติทักษะย่อยร่วมกัน โดยจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ (เก่ง-ปานกลาง-อ่อน) กลุ่มละ 9 คน (เนื่องจากกระบวนพิธีนี้ใช้ผู้แสดง 9 คน เก่ง 2 – ปานกลาง 5 – อ่อน 2 โดยอิงสัดส่วน 1 : 2 : 1) เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จากนั้นให้แต่ละกลุ่มฝึกปฏิบัติทักษะนาฏศิลป์ไทยที่ละส่วนร่วมกัน โดยไม่มีการสาธิตจากครู หากผู้เรียนติดขัดจุดใด ครูผู้สอนจะคอยให้คำชี้แนะและแก้ไข จนกระทั่งผู้เรียนสามารถปฏิบัติทักษะนาฏศิลป์ไทยได้ทุกคน

ขั้นที่ 4 ขั้นให้เทคนิควิธีการเฉพาะทาง โดยครูผู้สอนให้คำแนะนำเทคนิคที่จะทำให้นักเรียนสามารถปฏิบัติทักษะนาฏศิลป์ไทยได้ถูกต้อง

ขั้นที่ 5 ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ โดยให้นักเรียนปฏิบัติทักษะนาฏศิลป์ไทยโดยเชื่อมโยงแต่ละส่วนย่อย ๆ เข้าด้วยกัน ฝึกปฏิบัติหลาย ๆ ครั้งอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ต้นจนจบ จนสามารถปฏิบัติทักษะนาฏศิลป์ไทยที่สมบูรณ์ได้อย่างชำนาญ

ขั้นที่ 6 ขั้นการทดสอบเพื่อหาคะแนนฐานด้านทักษะของแต่ละคน หลังจากนักเรียนในแต่ละกลุ่มทำงานจนสำเร็จแล้วครูจึงทำการทดสอบ โดยให้นักเรียนแต่ละคนสอบปฏิบัติทักษะนาฏศิลป์ไทย เพื่อเป็นการประเมินความรู้ที่นักเรียนได้เรียนมา และครูผู้สอนบันทึกคะแนนไว้เป็นรายบุคคล วิธีการนี้จะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง

ขั้นที่ 7 ขั้นสรุปผลและยกย่องกลุ่มที่มีพัฒนาการสูงสุด นักเรียนแต่ละคนจะมีคะแนนฐาน เพื่อใช้ในการคิดคะแนนความก้าวหน้า โดยพิจารณาว่าคะแนนที่ได้จากการทดสอบประจำบทของนักเรียน ห่างจากคะแนนฐานที่ผ่านมามากน้อยเพียงใด ครูนำคะแนนจากการทดสอบย่อยมาคิดคะแนนความก้าวหน้าของนักเรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม เพื่อหากกลุ่มที่จะได้รับการยกย่อง การคิดคำนวณจากผลต่างระหว่างคะแนนการทดสอบย่อยกับคะแนนฐาน เพื่อหาคะแนนความก้าวหน้าของแต่ละคน มีเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

- ได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนฐานมากกว่า 10 คะแนน คะแนนความก้าวหน้า 0 คะแนน
- ได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนฐาน 1 - 10 คะแนน คะแนนความก้าวหน้า 10 คะแนน
- ได้คะแนนเท่ากับคะแนนฐาน คะแนนความก้าวหน้า 15 คะแนน
- ได้คะแนนสูงกว่าคะแนนฐาน 1 - 10 คะแนน คะแนนความก้าวหน้า 20 คะแนน
- ได้คะแนนสูงกว่าคะแนนฐานมากกว่า 10 คะแนน คะแนนความก้าวหน้า 30 คะแนน

(คะแนนที่นำมาเทียบค่าคะแนนความก้าวหน้าจะต้องมาจากคะแนนเต็ม 100 และคะแนนฐานครั้งแรกผู้วิจัยนำมาจากคะแนนผลสัมฤทธิ์วิชานาฏศิลป์ไทยในภาคเรียนที่ 1)

คะแนนทีมหรือกลุ่ม คิดจากคะแนนความก้าวหน้าของแต่ละคน จะนำมาเฉลี่ยเป็นคะแนนความก้าวหน้าของกลุ่ม จากคะแนนรวมของกลุ่ม (คะแนนพัฒนาการของแต่ละคนรวมกันหารด้วยจำนวนสมาชิก) ซึ่งจะมีการกำหนดเกณฑ์ขึ้น เพื่อวัดระดับของกลุ่มและการให้รางวัลดังนี้

- ได้คะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ย 15 – 19 คะแนน รางวัลเหรียญทองแดง
- ได้คะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ย 20 – 24 คะแนน รางวัลเหรียญเงิน
- ได้คะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ย 25 – 30 คะแนน รางวัลเหรียญทอง

คะแนนรวมทีมหรือกลุ่ม ทีมไหนได้คะแนนมากจะได้รับ การยกย่อง ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ปิดประกาศ ให้รางวัล เป็นต้น

1.6.2 ทักษะนาฏศิลป์ไทย หมายถึง การปฏิบัติทักษะด้านนาฏศิลป์ไทยซึ่งประกอบด้วย ทักษะการขับร้องตามหลักการขับร้องเพลงไทย ทักษะการรำที่ชำนาญและคล่องแคล่วถูกต้องตาม แบบแผนนาฏศิลป์ไทย กระทบวนท่ารำต้องมีความต่อเนื่องจากการเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ซึ่งได้แก่ เท้า ขา มือ แขน ลำตัว ไหล่ และศีรษะ ให้เคลื่อนไหวไปพร้อม ๆ กันตามหลักวิชา มีลีลา ท่ารำที่อ่อนช้อยงดงามภายใต้เพลงบรรเลงและการขับร้อง ตลอดจนมีปฏิภาณไหวพริบในการปฏิบัติ ท่ารำร่วมกัน

1.6.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ไทย หมายถึง คะแนนจากการสอบวัดความรู้วิชานาฏศิลป์ไทยของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ไทย เรื่อง ระเบียบพรตน์ แบบเลือกตอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยการกำหนดสิ่งทีวัดให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ และจุดประสงค์การเรียนรู้ การใช้คำถามสอดคล้องกับระดับพฤติกรรมทางด้านพุทธิพิสัยของบลูม ซึ่งได้จัดระดับพฤติกรรมไว้ 6 ระดับ ได้แก่ ความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และประเมินผล

1.6.4 ระเบียบพรตน์ หมายถึง ระเบียบแต่เดิม ที่แต่งขึ้นครั้งแรกเพื่อนำมาให้ผู้รำแสดง กระทบวนท่ารำภายใต้เพลงบรรเลงและการขับร้อง มีลีลาท่ารำที่แสดงตัวตนตามลักษณะของแก้วหรืออัญมณี 9 ชนิด อันได้แก่ เพชร ทับทิม มรกต บุษราคัม โกเมน นิลกาล มุกดาหาร เพทาย และไพฑูริย์ ประกอบการแสดงละครนอกเรื่องสุวรรณหงส์ ตอนสุวรรณหงส์ชมถ้ำ มีลีลาท่ารำที่อ่อนช้อยงดงามตามแบบฉบับนาฏศิลป์ไทย และลักษณะการแต่งกายตามลักษณะสีของแก้วหรือ อัญมณี 9 ชนิด

1.6.5 การจัดการเรียนรู้แบบปกติ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ และเนื้อหาที่กำหนดในหลักสูตร โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูเป็นผู้เตรียม ข้อมูล ความรู้นำมาถ่ายทอดให้แก่ผู้เรียน โดยการบรรยาย การอธิบายและสาธิต ครูเป็นผู้แสดงให้ดู ผู้เรียนทำตามและฝึกฝนจนชำนาญและแม่นยำเป็นลำดับ และทดสอบด้วยการให้นักเรียนปฏิบัติจริง ใช้สื่อการเรียนรู้ และมีการกำหนดภาระงานให้นักเรียนปฏิบัติ มีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นสอน ขั้นสรุป และขั้นวัดและประเมินผล ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เพื่อเป็นการเตรียมนักเรียนให้รู้ที่กำลังเรียนเรื่องอะไร สามารถนำเอาความรู้และทักษะที่นักเรียนมีอยู่เดิมมาสัมพันธ์กับบทเรียนที่ครูกำลังจะสอนได้ ซึ่งทำได้โดยการหากิจกรรมที่เร้าความสนใจของนักเรียนแล้วเชื่อมโยงไปสู่บทเรียน ซึ่งจะทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน เน้นลักษณะการถ่ายทอดด้วยความใกล้ชิด โดยครูแสดงให้ดู ผู้เรียนทำตาม และฝึกฝนจนชำนาญแม่นยำเป็นลำดับ บทเรียนยึดหลักการหรือโครงสร้างและจารีตประเพณี

ตามแบบแผนเดิมเป็นหลักอย่างเคร่งครัด

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป โดยให้นักเรียนปฏิบัติและครูคอยดูแลให้กำลังใจ ให้คำชมเชย หรือชี้แนะข้อบกพร่องเพื่อปรับปรุงแก้ไข

ขั้นที่ 4 ขั้นวัดและประเมินผล โดยครูทดสอบด้วยการให้นักเรียนปฏิบัติจริง

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะนาฏศิลป์ไทยตามทฤษฎีการเรียนรู้ของเดวีส์ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับวิชานาฏศิลป์ไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

1.7.2 การจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ไทยสูงขึ้น

1.7.3 เมื่อนักเรียนได้รับการจัดการเรียนรู้แล้ว ผลการวิจัยสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาอื่น ๆ เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ในการทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาทักษะนาฏศิลป์ไทยและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ระบำพรตน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 2.1 หลักสูตรพื้นฐานวิชาชีพวิทยาลัยนาฏศิลป์ พุทธศักราช 2551
- 2.2 การเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของเดวิส
- 2.3 การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD
- 2.4 การเรียนรู้ทักษะนาฏศิลป์ไทย
- 2.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 2.6 การจัดการเรียนรู้แบบปกติ
- 2.7 ระบำพรตน์
- 2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 หลักสูตรพื้นฐานวิชาชีพวิทยาลัยนาฏศิลป์ พุทธศักราช 2551

กระทรวงวัฒนธรรม (2551) วิทยาลัยนาฏศิลป์ เป็นสถานศึกษาในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม ที่จัดการศึกษาวิชาชีพด้านนาฏศิลป์ และดุริยางคศิลป์ ทั้งยังมีภารกิจสำคัญในการอนุรักษ์ พัฒนา เผยแพร่ สร้างสรรค์ และสืบทอดศิลปวัฒนธรรมอันเป็นมรดกของชาติไทยให้อารงอยู่สืบไป

การจัดการศึกษาตามหลักสูตรพื้นฐานวิชาชีพวิทยาลัยนาฏศิลป์ มีความสอดคล้องกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์จึงกำหนดให้หลักสูตรของวิทยาลัยนาฏศิลป์ได้แก่ หลักสูตรพื้นฐานวิชาชีพวิทยาลัยนาฏศิลป์ พุทธศักราช 255 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และหลักสูตรพื้นฐานวิชาชีพวิทยาลัยนาฏศิลป์ พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ใช้มาตรฐานตัวชี้วัดในกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ ส่วนมาตรฐาน ผลการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ในกลุ่มวิชาชีพ แสดงถึงความเป็นวิชาชีพด้านนาฏศิลป์และดุริยางคศิลป์ อันเป็นอัตลักษณ์ของการจัดการศึกษาของวิทยาลัยนาฏศิลป์

2.1.1 วิสัยทัศน์

หลักสูตรพื้นฐานวิชาชีพวิทยาลัยนาฏศิลป์ พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึก ในความเป็นพลเมืองไทยและ

เป็นพลเมืองโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษา การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

2.1.2 หลักการ

หลักสูตรพื้นฐานวิชาชีพวิทยาลัยนาฏศิลป์ พุทธศักราช 2551 มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

2.1.2.1 เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดมุ่งหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล

2.1.2.2 เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ

2.1.2.3 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

2.1.2.4 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้เวลา และการจัดการเรียนรู้

2.1.2.5 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.1.2.6 เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัยครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

2.1.3 จุดมุ่งหมาย

หลักสูตรพื้นฐานวิชาชีพวิทยาลัยนาฏศิลป์ พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดจุดมุ่งหมาย ดังนี้

2.1.3.1 มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.1.3.2 มีความรู้อันเป็นสากล มีความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต

2.1.3.3 มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย

2.1.3.4 มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.1.3.5 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์ และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสำนึกที่มุ่งมั่นทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

2.1.4 โครงสร้างหลักสูตร

การจัดการศึกษาตามหลักสูตรพื้นฐานวิชาชีพวิทยาลัยนาฏศิลป์ มีความสอดคล้องกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์จึงกำหนดให้หลักสูตรของวิทยาลัยนาฏศิลป์ได้แก่ หลักสูตรพื้นฐานวิชาชีพวิทยาลัยนาฏศิลป์ พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และหลักสูตรพื้นฐานวิชาชีพวิทยาลัยนาฏศิลป์ พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ใช้มาตรฐานตัวชี้วัดในกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ ระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้ ปฏิบัติได้ มีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพราะมาตรฐานการเรียนรู้จะสะท้อนให้ทราบว่าต้องการอะไร จะสอนอย่างไร และประเมินอย่างไร ส่วนมาตรฐาน ผลการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้ในกลุ่มวิชาชีพ แสดงถึงความ เป็นวิชาชีพด้านนาฏศิลป์และดุริยางคศิลป์

สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สาระมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มวิชาชีพนาฏศิลป์ไทย ประกอบด้วย 6 สาระมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาศึกษาเพียง 1 สาระมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้

สาระที่ 4 ระบำเบ็ดเตล็ด

มาตรฐาน ศ 4.1 มีความรู้ความเข้าใจ สามารถอธิบายประวัติความเป็นมา องค์ประกอบของระบำเบ็ดเตล็ด

ตารางที่ 2.1 แสดงผลการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้มาตรฐานที่ ศ 4.1

ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
1. บอกประวัติความเป็นมาของระบำเบ็ดเตล็ดได้	1. ประวัติความเป็นมาของระบำพริตตัน
2. ระบุองค์ประกอบของระบำเบ็ดเตล็ดได้	2. องค์ประกอบของพริตตัน - เครื่องแต่งกาย/เครื่องดนตรี - บทร้องและทำนองเพลง
3. อธิบายนาฏยศัพท์ของระบำเบ็ดเตล็ดได้	3. นาฏยศัพท์ของระบำพริตตัน

มาตรฐานที่ ศ 4.2 มีทักษะในการขับร้องและปฏิบัติทำรำได้ถูกต้องตามแบบแผน

ตารางที่ 2.2 แสดงผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้มาตรฐานที่ ศ 4.2

ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
1. ร้องเพลงระบำพริตน์ได้ถูกต้อง ตามบทร้อง ทำนอง และจังหวะ	1. บทร้องและทำนองเพลงระบำพริตน์
2. ปฏิบัติทำรำระบำพริตน์ได้ถูกต้องตามแบบแผน	2. ทำรำระบำพริตน์

2.2 การเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของเดวิส

ทฤษฎีการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของเดวิส เป็นทฤษฎีที่ใช้สนับสนุนการศึกษาทักษะนาฏศิลป์ไทย ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากนักการศึกษา เพื่อมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ดังนี้

เดฟ (Dave, 1970 อ้างถึงใน สมปรารถนา ทองนาค, 2558) ได้ศึกษางานของเดวิสและสรุปผลการศึกษาและการอบรมด้านทักษะปฏิบัติออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

2.2.1 การคัดลอกเลียนแบบการกระทำ (Imitation Copy Action) สังเกตและเลียนแบบ ครูผู้สอนหรือครูฝึก ดูและกระทำซ้ำกระบวนการหรือคัดลอกกิจกรรม ให้ทำตามเลียนแบบ ทำซ้ำหรือปฏิบัติตาม

2.2.2 การฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง (Manipulation) ตามกิจกรรมหรือจำลองกิจกรรม การเรียนการสอนหรือความจำจากงาน จากการเรียนการสอนที่เป็นลายลักษณ์อักษรหรือด้วยวาจา

2.2.3 การปฏิบัติให้ถูกต้องอย่างอิสระ (Precision) ให้ปฏิบัติงานหรือทำกิจกรรม จนเกิดความชำนาญและมีคุณภาพสูงโดยไม่ต้องให้ความช่วยเหลือหรือการเรียนการสอน

2.2.4 การฝึกปฏิบัติด้วยความมั่นใจ (Articulation) ให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติทักษะอย่างต่อเนื่องในแต่ละส่วนย่อยเหล่านี้ จนกว่าผู้เรียนจะเรียนรู้ทักษะย่อยได้ดีและผู้สอนจะให้เทคนิคการปฏิบัติงานให้ดีขึ้นเร็วมีความประณีตมากขึ้น

2.2.5 ปฏิบัติได้อย่างเป็นธรรมชาติโดยอัตโนมัติ (Naturalization) ครูให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ๆ ต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบ และฝึกปฏิบัติหลาย ๆ ครั้ง จนกระทั่งสามารถปฏิบัติทักษะที่สมบูรณ์ได้อย่างชำนาญ

เดวิส (Davies, 1971 อ้างถึงใน สมปรารถนา ทองนาค, 2558) ได้เสนอรายละเอียดการสอนเนื้อหาของทักษะการปฏิบัติว่า โครงสร้างที่ยุงยากในการสอนเนื้อหาทักษะปฏิบัติของงานส่วนใหญ่ ประกอบด้วยสัญญาณความเชื่อมโยงและการเลือกปฏิบัติที่หลากหลาย กลยุทธ์การอภิปรายแสดงความคิดเห็นในส่วนสุดท้ายเป็นความเกี่ยวข้องและมีความหมาย น่าจะเป็นความแตกต่างที่ยิ่งใหญ่

ที่สุทธระหว่างการเรียนรู้ การสอนเนื้อหาทักษะปฏิบัติของงานต่าง ๆ ส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับการทำให้ผู้เรียนจะทำสิ่งใดได้ และหมายความว่าครูจะต้องรับผิดชอบทำตามตัวอย่างการสอน 5 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ครูหรือผู้สอนสาธิตการปฏิบัติงานให้ผู้เรียนเห็นการปฏิบัติงานโดยภาพรวม ตั้งแต่ต้นจนจบ โดยการสาธิตการปฏิบัติงาน ครูควรสาธิตอย่างช้า ๆ ตามลำดับ

ขั้นที่ 2 ครูหรือผู้สอนแบ่งทักษะการปฏิบัติงานทั้งหมดออกเป็นทักษะย่อย หรือแบ่งสิ่งที่กระทำออกเป็นส่วนย่อย ๆ และสาธิตการปฏิบัติงานแต่ละส่วนย่อย ๆ ให้ผู้เรียนสังเกตและปฏิบัติตามไปที่ละส่วนย่อยอย่างช้า ๆ

ขั้นที่ 3 ครูหรือผู้สอนให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยแต่ละส่วนโดยไม่มีการสาธิตให้ดู เมื่อผู้เรียนติดขัด ครูผู้สอนควรให้คำชี้แนะจนกระทั่งผู้เรียนทำได้ เมื่อได้แล้วครูหรือผู้สอนจึงเริ่มสาธิตทักษะย่อยส่วนต่อไป และให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยนั้นจนทำได้ ทำแบบนี้ไปเรื่อย ๆ จนครบทุกส่วน

ขั้นที่ 4 ครูหรือผู้สอนอนุญาตให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติทักษะย่อยอย่างต่อเนื่องในแต่ละส่วนย่อยเหล่านี้ จนกว่าผู้เรียนจะเรียนรู้ทักษะย่อยได้ดี และครูหรือผู้สอนจะให้เทคนิคการปฏิบัติงานให้ติรวดเร็วมีความประณีตมากขึ้น

ขั้นที่ 5 ครูหรือผู้สอนให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ๆ ต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบ

ทิสนา แชมมณี (2557) ได้นำเสนอแนวคิดของเดวีส์ เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะปฏิบัติไว้ว่า ทักษะส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วยทักษะย่อย ๆ จำนวนมาก การฝึกให้ผู้เรียนสามารถทำทักษะย่อย ๆ เหล่านี้ได้ก่อน แล้วค่อยเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่ ช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้ดีและรวดเร็วขั้นมี 5 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ ขั้นนี้เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้เห็นทักษะหรือการกระทำที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ในภาพรวม โดยการสาธิตให้ผู้เรียนดูทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบ ทักษะหรือการกระทำที่สาธิตให้ผู้เรียนดูนั้น จะต้องเป็นการกระทำในลักษณะที่เป็นธรรมชาติ ไม่ซ้ำหรือเร็วเกินไปกติก ก่อนการสาธิตครูควรให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนในการสังเกต ควรชี้แนะจุดสำคัญที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษในการสังเกต

ขั้นที่ 2 ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย เมื่อผู้เรียนได้เห็นภาพรวมของการกระทำหรือทักษะทั้งหมดแล้ว ผู้สอนควรแตกทักษะทั้งหมดให้เป็นทักษะย่อย ๆ หรือแบ่งสิ่งที่กระทำออกเป็นส่วนย่อย ๆ และสาธิตส่วนย่อยแต่ละส่วนให้ผู้เรียนสังเกตและทำตามไปที่ละส่วนอย่างช้า ๆ

ขั้นที่ 3 ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ผู้เรียนลงมือปฏิบัติทักษะย่อยโดยไม่มีการสาธิตหรือการแสดงแบบอย่างให้ดู หากติดขัดจุดใด ผู้สอนควรให้คำชี้แนะ และช่วยแก้ไขจนกระทั่งผู้เรียนทำได้ เมื่อได้แล้วผู้สอนจึงเริ่มสาธิตทักษะย่อยส่วนต่อไป และให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยนั้นจนทำได้ ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนกระทั่งครบทุกส่วน

ขั้นที่ 4 ขั้นให้เทคนิควิธีการ เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้ว ผู้สอนอาจจะแนะนำเทคนิควิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนนั้นทำงานได้ดีขึ้น เช่น ทำได้ประณีตสวยงามขึ้น รวดเร็วขึ้น ทำได้ง่ายขึ้นหรือสิ้นเปลืองน้อยลง เป็นต้น

ขั้นที่ 5 ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ เมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติแต่ละส่วนได้แล้วจึงให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ๆ ต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบ และฝึกปฏิบัติหลาย ๆ ครั้ง จนสามารถปฏิบัติทักษะที่สมบูรณ์ได้อย่างชำนาญ

จากรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ ควรเริ่มจาก ครูจะเป็นผู้สาธิตการปฏิบัติก่อนที่ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติ แล้วปล่อยให้ นักเรียนฝึกปฏิบัติด้วยตนเองโดยไม่มีครูสาธิตให้ดูเป็นตัวอย่าง เมื่อครูผู้สอนเห็นว่านักเรียนปฏิบัติได้แล้ว จึงสอนเทคนิควิธีการที่จะช่วยให้การปฏิบัตินั้นรวดเร็วและมีประสิทธิภาพที่ดีขึ้น และเมื่อนักเรียนฝึกทักษะย่อยต่าง ๆ ที่เป็นองค์ประกอบย่อยของทักษะทั้งหมดแล้ว จึงนำทักษะเหล่านั้นมาสู่ การปฏิบัติที่สมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ

2.3 การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD หรือ Student Teams Achievement Divisions เป็นเทคนิคหนึ่งของการสอนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning) พัฒนาขึ้นโดย Robert E. Slavin ผู้อำนวยการโครงการศึกษาระดับประถมศึกษา ศูนย์วิจัยประสิทธิภาพการเรียนของผู้เรียน ที่มีปัญหาทางด้านวิชาการ แห่งมหาวิทยาลัยจอห์นฮอปกินส์ สหรัฐอเมริกา และเป็นผู้เชี่ยวชาญการสอน คณิตศาสตร์ สลาวินได้พัฒนาเทคนิคนี้ขึ้นเพื่อขจัดปัญหาทางการศึกษา โดยมุ่งเน้นทักษะการคิด การเรียนที่เป็นระบบ เป็นทางเลือกหนึ่งสำหรับการเรียนเป็นกลุ่ม และเป็นวิธีการสร้างสัมพันธภาพ ระหว่างผู้เรียน ซึ่งเป็นการเรียนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดร่วมกัน แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความคิด เหตุผลซึ่งกันและกัน ได้เรียนรู้สภาพอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดของคนในกลุ่ม เพื่อเป็นแนวคิด ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ตามความเหมาะสมของแต่ละบุคคล ตลอดจนเพื่อจะเรียนรู้ และรับผิดชอบงานของผู้อื่นเสมือนงานของตน โดยมุ่งเน้นผลประโยชน์และความสำเร็จของกลุ่ม โดยมีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

ภาโฉน เข็มเพชร (2547) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เป็นเทคนิค ที่พัฒนาขึ้นโดย สลาวิน (Slavin) เป็นการเรียนแบบนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อน มีความหมายจาก คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ดังนี้

S - Student หมายถึง กลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถทางการเรียนที่แตกต่างกัน ซึ่ง อยู่รวมกันในห้องเรียนที่มีสภาพแวดล้อมเดียวกัน

T - Team หมายถึง กลุ่มผู้เรียนที่มีสมาชิกที่ละความสามารถทางการเรียน ผู้ที่มีความรู้จะต้องอธิบายให้ความช่วยเหลือแก่สมาชิกที่ยังไม่เข้าใจ

A - Achievement หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่ม จะดูได้จากการประเมินตามสภาพของสมาชิกในกลุ่ม และแบบทดสอบที่ผู้สอนสร้างขึ้น

D - Divisions หมายถึง การแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ประมาณกลุ่มละ 4-5 คน โดยมีอัตราส่วนระหว่างนักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน เป็น 1 : 2 : 1

สุคนธ์ สินธพานนท์ และคนอื่น ๆ (2552) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD หมายถึง เทคนิคแบ่งปันความสำเร็จมีการพัฒนามาจากเทคนิคการจัดทีมแข่งขัน (TGT) แต่จะเป็นการร่วมมือระหว่างสมาชิกในกลุ่ม โดยทุกคนจะต้องพัฒนาความรู้ของตนเองในเรื่องที่ผู้สอนกำหนด ซึ่งจะมีการช่วยเหลือแนะนำความรู้ให้แก่กัน มีการทดสอบความรู้เป็นรายบุคคลแทนการแข่งขัน และรวมคะแนนเป็นกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนมากที่สุดจะเป็นฝ่ายชนะ นักการศึกษาที่คิดเทคนิค STAD คือ สลาวิน (Slavin)

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2550) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD หมายถึง การเรียนรู้แบบร่วมมืออีกรูปแบบหนึ่งคล้ายกันกับเทคนิค TGT ที่แบ่งผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันออกเป็นกลุ่มเพื่อทำงานร่วมกัน กลุ่มละประมาณ 4-5 คน โดยกำหนดให้สมาชิกของกลุ่มได้เรียนรู้ในเนื้อหาสาระที่ผู้สอนจัดเตรียมไว้ แล้วทำการทดลองความรู้ คะแนนที่ได้จากการทดสอบของสมาชิกแต่ละคนนำมาบวกเป็นคะแนนของทีม ผู้สอนจะใช้เทคนิคการเสริมแรง เช่น ให้อาหาร คำชมเชย เป็นต้น ดังนั้นสมาชิกกลุ่มจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน เพื่อความสำเร็จของกลุ่ม

จากความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ดังกล่าวสรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบ STAD ที่มีชื่อเต็มว่า Student Teams Achievement Divisions เป็นการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งกำหนดให้นักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ซึ่งแต่ละกลุ่มประกอบด้วย นักเรียนที่เรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การทำงานที่เป็นทีมจนสามารถทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2.3.1 รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD (Student Teams Achievement Divisions) นักการศึกษาได้กล่าวถึง รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ไว้ดังนี้

Slavin (1995 อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2554) กล่าวถึงจุดประสงค์หลักของการใช้วิธี เอส ที เอ ดี เพื่อจะจูงใจผู้เรียนให้กระตือรือร้นกล้าแสดงออกและช่วยเหลือกันในการทำความเข้าใจเนื้อหา นั้น ๆ อย่างแท้จริง ซึ่งเป็นเทคนิคที่สามารถใช้ได้กับทุกวิชา ตั้งแต่คณิตศาสตร์ ศิลปะ ภาษา และสังคมศึกษา และใช้ได้กับระดับประถมศึกษาจนถึงมหาวิทยาลัย โดยเหมาะอย่างยิ่งกับรายวิชาที่มีการวางจุดประสงค์ไว้อย่างแน่ชัด มีคำตอบที่ตายตัว เช่น คณิตศาสตร์ วิชาคำนวณต่าง ๆ การใช้ภาษา และภูมิศาสตร์ เป็นต้น ซึ่งวิธีการเรียนด้วยเทคนิค เอส ที เอ ดี นี้เป็นวิธีการที่เน้น

ความสำคัญของการเรียนเป็นกลุ่ม การช่วยเหลือกันในกลุ่ม เป็นการฝึกทักษะทางสังคมให้กับผู้เรียน และทำให้มองเป็นคุณค่าของการร่วมมือที่ง่ายที่สุด และเป็นตัวอย่างที่ดีที่สุดสำหรับครูในการเริ่มต้นใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือในห้องเรียน ซึ่งองค์ประกอบสำคัญของเทคนิค STAD มีดังนี้

- 1) รางวัลของกลุ่ม โดยกลุ่มจะได้รับรางวัลเมื่อกลุ่มทำคะแนนได้ถึงเกณฑ์ที่กำหนด
- 2) ผลความรับผิดชอบรายบุคคล หมายถึง ความสำเร็จของกลุ่มนั้นจะขึ้นอยู่กับคนที่สมาชิกทุกคนเข้าใจเนื้อหานั้น ๆ ดังนั้น สมาชิกทุกคนจะต้องช่วยกันอธิบายให้เข้าใจ เพราะเมื่อมีการทดสอบสมาชิกจะต้องทำด้วยตนเองเป็นรายบุคคลโดยไม่มีผู้ช่วยเหลือ แต่คะแนนที่ได้จากการสอบจะนำมาเฉลี่ยเป็นคะแนนของกลุ่ม
- 3) โอกาสความสำเร็จที่เท่าเทียมกัน หมายถึง สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีโอกาสที่จะทำได้ดีที่สุด และประสบความสำเร็จอย่างเท่าเทียมกัน เพราะฉะนั้นการมีประสบการณ์ทำงานร่วมกันมา จะช่วยพัฒนาสมาชิกให้มีความก้าวหน้าในการเรียนรู้

2.3.2 ขั้นตอนการสอนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD

การสอนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD สลาวินได้เสนอไว้ 5 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

- 1) การนำเสนอข้อมูล (class presentation) ครูเป็นผู้นำเสนอข้อมูลโดยใช้วิธีการสอนโดยตรง อาจเป็นการใช้เอกสารหรือการบรรยาย เพื่อให้ผู้เรียนมีความสนใจที่จะเรียน ผู้เรียนจะต้องมีความตั้งใจ เพราะผู้เรียนต้องลงมือปฏิบัติเองและมีการทดสอบหลังจากจบบทเรียนหนึ่ง ๆ
- 2) การทำงานร่วมกัน (teams) ผู้เรียนจะทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม กลุ่มหนึ่งมี 4-5 คน ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์และเพศละกัน หน้าที่สำคัญของกลุ่ม คือ การช่วยเหลือกันเรียนร่วมกัน เตรียมสมาชิกเพื่อการทดสอบหลังจากครูสอนเนื้อหาจบแล้วสมาชิกจะเข้ากลุ่มเรียนรู้และทำงานจากใบงาน อภิปรายปัญหาพร้อมกัน รวมทั้งการตรวจสอบการแก้ไขคำตอบ หัวใจสำคัญอยู่ที่สมาชิกแต่ละคน ทุกคนจึงต้องทำหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด และเรียนรู้เพื่อให้กำลังใจและเข้าใจร่วมกัน
- 3) การทดสอบ (quizzes) เมื่อครูสอนไปประมาณ 1 – 2 ครั้ง ผู้เรียนจะเข้าทำการทดสอบในสาระที่เรียน ต่างคนต่างสอบจะช่วยเหลือกันไม่ได้
- 4) การปรับปรุงคะแนน (individual improvement scores) จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนอย่างเต็มที่ ผู้เรียนสามารถปรับปรุงคะแนนของตนเองให้สูงขึ้น
- 5) การตัดสินผลงานของกลุ่ม (team recognition) จะพิจารณาผลรวมของการปรับปรุงคะแนนของสมาชิกในกลุ่ม กำหนดระดับผลความสำเร็จตามคะแนนที่ได้ของกลุ่ม อาจเป็นคำชมเชย ใบประกาศนียบัตร รางวัล เป็นต้น

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2550) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค STAD เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง และฝึกทักษะกระบวนการทางสังคม เช่น ทักษะกระบวนการกลุ่ม ทักษะการเป็นผู้นำ และฝึกความรับผิดชอบ โดยมีองค์ประกอบสำคัญและขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

- 1) การนำเสนอเนื้อหา ผู้สอนทบทวนบทเรียนที่เรียนมาแล้วและนำเสนอเนื้อหาสาระหรือ ความคิดรวบยอดใหม่
- 2) การทำงานเป็นทีมหรือกลุ่ม ผู้สอนจัดผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกัน จัดให้คละกัน และชี้แจงให้ผู้เรียนทราบถึงบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม ที่จะต้องช่วยและร่วมกันเรียนรู้ เพราะผลการเรียนแต่ละคนส่งผลต่อผลรวมของกลุ่ม
- 3) การทดสอบย่อย สมาชิกหรือผู้เรียนทุกคนทำแบบทดสอบย่อยเป็นรายบุคคลหลังจากเรียนรู้หรือทำกิจกรรมแล้ว
- 4) คะแนนพัฒนาการของผู้เรียน เป็นคะแนนการพัฒนา หรือความก้าวหน้าของสมาชิกแต่ละคน ซึ่งผู้สอนและผู้เรียนอาจร่วมกันกำหนดคะแนนการพัฒนาเป็นเกณฑ์ขึ้นมา เช่น

ตารางที่ 2.3 การเทียบคะแนนทดสอบย่อยกับคะแนนการพัฒนาของผู้เรียน

คะแนนทดสอบย่อย	คะแนนการพัฒนา
• ต่ำกว่าคะแนนมาตรฐาน มากกว่า 10 คะแนน	0
• ต่ำกว่าคะแนนมาตรฐาน ไม่เกิน 10 คะแนน	10
• เท่ากับคะแนนมาตรฐาน หรือมากกว่าคะแนนมาตรฐาน 10 คะแนน	20
• มากกว่าคะแนนมาตรฐาน 10 คะแนนขึ้นไป	30

ที่มา: สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2550)

5) การรับรองผลงานและเผยแพร่ชื่อเสียงของทีม เป็นการประกาศผลงานของทีมเพื่อรับรองและชมเชยในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ปิดประกาศ ให้รางวัล ลงจดหมายข่าว เป็นต้น

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ มีดังนี้

- 1) ขั้นเตรียมเนื้อหา ประกอบด้วย
 - (1) การจัดเตรียมเนื้อหาสาระ ผู้สอนจัดเตรียมเนื้อหาสาระหรือเรื่องที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ เป็นเนื้อหาใหม่โดยจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งสื่อวัสดุอุปกรณ์หรือแหล่งเรียนรู้ ใบความรู้ ใบงาน เป็นต้น

- (2) การจัดเตรียมแบบทดสอบ เช่น ข้อสอบ กระดาษคำตอบ เป็นต้น
- 2) **ชั้นจัดทีม** ผู้สอนจัดทีมผู้เรียน โดยให้คละกันทั้งเพศและความสามารถ ทีมละประมาณ 4 - 5 คน เช่น ทีมที่มีสมาชิก 4 คน อาจประกอบด้วยชาย 2 คน หญิง 2 คน เป็นคนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน อ่อน 1 คน เป็นต้น
- 3) **ชั้นเรียนรู้** ประกอบด้วย
- (1) ผู้สอนแนะนำวิธีการเรียนรู้
 - (2) ทีมวางแผนการเรียนรู้ โดยแบ่งภาระหน้าที่กัน
 - (3) สมาชิกในแต่ละกลุ่มศึกษาเนื้อหาสาระทำกิจกรรมตามใบงานที่กำหนด
 - (4) สมาชิกแต่ละกลุ่มประเมินเพื่อทบทวนความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหา
- 4) **ชั้นทดสอบ**
- (1) ผู้เรียนแต่ละคนทำการทดสอบย่อย เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระที่ได้เรียนรู้จากข้อทดสอบของผู้สอน
 - (2) ผู้สอน ผู้เรียนอาจร่วมกันตรวจผลการทดสอบของสมาชิกแต่ละคน
 - (3) ทีมจัดทำคะแนนการพัฒนาของสมาชิกแต่ละคนและคะแนนการพัฒนาของกลุ่มโดยอาจจัดเป็นตารางดังนี้

ตารางที่ 2.4 การเทียบคะแนนทดสอบย่อยกับคะแนนฐานของผู้เรียน

คะแนนการพัฒนา

ชื่อทีม.....

ลำดับ ที่	ชื่อสมาชิก	คะแนน ทดสอบย่อย	คะแนนฐาน	คะแนน การพัฒนา
	รวม			

ที่มา: สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2550)

- (4) ให้แต่ละทีมนำคะแนนการพัฒนาของทีมไปเทียบกับเกณฑ์ เพื่อหา

ระดับคุณภาพ ซึ่งอาจกำหนดดังตัวอย่าง

ตารางที่ 2.5 การเทียบคะแนนการพัฒนากับระดับคุณภาพ

คะแนนการพัฒนา	ระดับคุณภาพ
0 - 30	ต้องปรับปรุง
31 - 60	ควรปรับปรุง
61 - 90	พอใช้
91 - 120	ดี
121 - 150	ดีมาก

ที่มา: สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2550)

5) ชั้นการรับรองผลงานและเผยแพร่ชื่อเสียงของทีม เป็นการประกาศผลงานของทีมว่าแต่ละทีมอยู่ในระดับคุณภาพใด รับรองยกย่อง ชมเชย ทีมที่มีคะแนนการพัฒนาสูงในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ปิดประกาศ ให้รางวัล ลงจดหมายข่าว ประกาศเสียงตามสาย เป็นต้น

ทศนา เขมมณี (2557) กล่าวว่า กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ เอส.ที.เอ.ดี. (STAD) คำว่า “STAD” เป็นตัวย่อของ “Student Teams – Achievement Division” ซึ่งมีกระบวนการดำเนินการ ดังนี้

1) จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ (เก่ง-กลาง-อ่อน) กลุ่มละ 4 คน และเรียกกลุ่มนี้ว่า กลุ่มบ้านของเรา (Home Group)

2) สมาชิกในกลุ่มบ้านของเราได้รับเนื้อหาสาระและศึกษาเนื้อหาสาระนั้นร่วมกัน เนื้อหาสาระนั้นอาจมีหลายตอน ซึ่งผู้เรียนอาจต้องทำแบบทดสอบในแต่ละตอนและเก็บคะแนนของตนไว้

3) ผู้เรียนทุกคนทำแบบทดสอบครั้งสุดท้าย ซึ่งเป็นการทดสอบรวบยอดและนำคะแนนของตนไปหาคะแนนพัฒนาการ (improvement score) ซึ่งทำได้ดังนี้

คะแนนพื้นฐาน : ได้จากค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบย่อยหลาย ๆ ครั้งที่ผู้เรียนแต่ละคนทำได้

คะแนนที่ได้ : ได้จากการนำคะแนนทดสอบครั้งสุดท้ายลบคะแนนพื้นฐาน

คะแนนพัฒนาการ : ถ้าคะแนนที่ได้คือ

-11 ขึ้นไป คะแนนพัฒนาการ = 0

-1 ถึง -10 คะแนนพัฒนาการ = 10

+1 ถึง 10 คะแนนพัฒนาการ = 20

+ 11 ขึ้นไป คะแนนพัฒนาการ = 30

4) สมาชิกในกลุ่มบ้านของเรานำคะแนนพัฒนาการของแต่ละคนในกลุ่มมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มใดได้คะแนนพัฒนาการของกลุ่มสูงสุด กลุ่มนั้นได้รางวัล

ชนาธิป พรกุล (2557) ได้กล่าวถึงการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ว่า STAD (Student Teams – Achievement Division) มีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ คือ

1) นำเสนอบทเรียน (class presentations) ครูเริ่มต้นด้วยการสอนวิธีต่าง ๆ เช่น การบรรยาย การอภิปราย ประกอบกับการใช้สื่อ โดยผู้เรียนระลึกอยู่เสมอว่าต้องตั้งใจเรียนรู้เพื่อจะได้คะแนนทดสอบดี ๆ เพราะคะแนนที่ได้รับจะเป็นคะแนนของทีมด้วย

2) ทีม/กลุ่ม (teams) ประกอบด้วยผู้เรียน 4-5 คน ที่ละความรู้ความสามารถ มีหน้าที่เรียนรู้บทเรียน ทำแบบฝึกหัด ตรวจสอบคำตอบ อภิปรายซักถามข้อสงสัย มีความสัมพันธ์อันดี เตรียมการให้แต่ละคนพร้อมที่จะทำคะแนนให้ดีในการทดสอบท้ายบทเรียน

3) การทดสอบ (quizzes) หลังจากเรียนและฝึกในทีม 1-2 ครั้ง ครูทดสอบผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยไม่อนุญาตให้ช่วยเหลือกันระหว่างทดสอบ ผู้เรียนทุกคนจึงต้องรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตน

4) คะแนนความก้าวหน้ารายบุคคล (individual improvement scores) มีจุดประสงค์ให้ผู้เรียนตั้งใจ ขยัน พยายามให้มากขึ้น ทุกคนมีคะแนนฐาน (base) ซึ่งได้จากคะแนนเฉลี่ย คะแนนฐานของทีมจะสูงขึ้น ถ้าทุกคนได้คะแนนสูงจากฐานของตน

5) การรับรางวัลของทีม (team recognition) ทีมอาจได้รับใบประกาศหรือรางวัล ถ้าได้คะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ หรือสูงกว่าเกรดประมาณร้อยละ 20

และได้นำองค์ประกอบนั้นมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1) ชั้นการสอน เวลาประมาณ 1-2 คาบ

(1) นำเข้าสู่บทเรียน และจัดทีมละ 4 คน ระยะเวลาประมาณ

(2) สอนตามจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยสาธิตมนทัศน์ และทักษะ

ประกอบการยกตัวอย่าง และใช้สื่อ ถามคำถามเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ

(3) ให้ความรู้ผู้เรียนทบทวน เตรียมตัวตอบคำถาม และให้ข้อมูลย้อนกลับ

2) ชั้นการศึกษาของทีม

(1) ให้ทีมจัดเก้าอี้เป็นกลุ่ม และตั้งชื่อทีม

(2) บอกกฎการทำงานกลุ่ม

(3) แจกคำถาม และคำตอบ ทีมละ 2 ชุด

(4) แนะนำให้ผู้เรียนจับคู่กันถาม และตอบ ถ้าใครตอบไม่ได้ ทีมต้องช่วยกันอธิบาย ทีมต้องแน่ใจว่าตอบได้คะแนน 100

ขณะผู้เรียนศึกษาเป็นทีม ครูเดินไปนั่งใกล้ ๆ ทีม เพื่อสังเกตการทำงาน และให้กำลังใจ

3) ขั้นการทดสอบ เวลาประมาณ ½ คาบ

(1) จัดเก้าอี้เรียงเป็นแถว ทดสอบเป็นรายบุคคล

(2) ตรวจสอบและให้คะแนนทีมก่อนการสอนครั้งต่อไป

4) ขั้นการรับรางวัลของทีมเริ่มต้นด้วยแจ้งคะแนนความก้าวหน้าและคะแนนของทีม

วีระา เล่าเรียนดี และคนอื่น ๆ (2560) ได้กล่าวถึงการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้เทคนิค STAD ว่า กระบวนการเรียนการสอนประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

1) การสอนของครู (Teach)

2) การร่วมมือกันเรียนรู้ (Team Study) ของนักเรียน

3) การทดสอบความรู้ความเข้าใจ (Test)

4) การให้รางวัลกลุ่ม (Team Recognition) จากคะแนนรวมของกลุ่ม (จากคะแนนพัฒนาการของแต่ละคนรวมกันหารด้วยจำนวนสมาชิก)

การทดสอบความรู้แต่ละครั้งให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบทดสอบเอง การตรวจให้คะแนน ให้นักเรียนช่วยกันตรวจหรือแลกเปลี่ยน รวมคะแนนทดสอบแต่ละคน รวมคะแนนกลุ่ม ควรให้เสร็จและแจ้งให้นักเรียนทราบการยกย่องให้รางวัลกลุ่มดีเลิศ ควรดำเนินการในคาบถัดไป (ถ้าคาบนั้นไม่ทัน) ให้นักเรียนช่วยคำนวณคะแนนพัฒนาของแต่ละคน รวมคะแนนพัฒนาของแต่ละกลุ่มเฉลี่ย และให้รางวัลกลุ่มที่ได้คะแนนพัฒนาเฉลี่ยสูงสุด ควรให้นักเรียนแต่ละกลุ่มบันทึกคะแนนฐานและคะแนนพัฒนาการของแต่ละคนและของกลุ่มทุกครั้ง รวมทั้งการประเมินผลการปฏิบัติงานของกลุ่มของสมาชิกและของกลุ่มด้วย (ทุกกลุ่มอาจได้รับรางวัลถ้าคะแนนพัฒนาเฉลี่ยได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด)

สุวรรณ จ้อยทอง (2560) กล่าวถึงขั้นวัดผลประเมินผลของการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค STAD ว่า หลังจากที่ได้ศึกษาเนื้อหาสาระ และร่วมมือกันแก้ปัญหาต่าง ๆ เมื่อสอนเสร็จแล้วในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ จะมีการทดสอบย่อย โดยผู้เรียนแต่ละคนจะทำแบบทดสอบด้วยตนเองไม่มีการช่วยเหลือกัน เหมือนตอนปฏิบัติกิจกรรมทุกคนจะต้องทำคะแนนให้ดีที่สุด เพราะคะแนนของทุกคนในกลุ่มจะถูกนำมาเฉลี่ยเป็นคะแนนของกลุ่ม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังจากเรียนแต่ละเรื่องย่อย หรือหน่วยย่อย จบ โดยที่นักเรียนจะต้องทำแบบทดสอบด้วยตนเอง ไม่มีการช่วยเหลือกันในการทดสอบ

- ครูนำคะแนนจากการทดสอบย่อย มาคิดคะแนนความก้าวหน้าของนักเรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม เพื่อหากลุ่มที่จะได้รับการยกย่อง พร้อมแจ้งคะแนนให้นักเรียนทราบ พร้อมกันนี้ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มประชุมร่วมกัน อภิปรายถึงการทำกิจกรรมของสมาชิกที่ทำให้กลุ่มประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลว แล้วให้ตัวแทนนำเสนอต่อชั้นเรียนตามเวลาที่ครูกำหนด โดยคิดคะแนนความก้าวหน้าของแต่ละคนในกลุ่ม คิดคำนวณจากผลต่างระหว่างคะแนนการทดสอบย่อยกับคะแนนฐานของแต่ละคน ซึ่งมีเกณฑ์ในการให้คะแนนดังนี้

ได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนฐานมากกว่า 10 คะแนน คะแนนความก้าวหน้า 0 คะแนน

ได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนฐาน 1 - 10 คะแนน คะแนนความก้าวหน้า 10 คะแนน

ได้คะแนนเท่ากับคะแนนฐาน คะแนนความก้าวหน้า 15 คะแนน

ได้คะแนนสูงกว่าคะแนนฐาน 1 - 10 คะแนน คะแนนความก้าวหน้า 20 คะแนน

ได้คะแนนสูงกว่าคะแนนฐานมากกว่า 10 คะแนน คะแนนความก้าวหน้า 30 คะแนน

หมายเหตุ : คะแนนที่นำมาเทียบค่าคะแนนความก้าวหน้าจะต้องมาจากคะแนนเต็ม 100

คะแนนทีมหรือกลุ่ม คิดจากคะแนนความก้าวหน้าของแต่ละคน จะนำมาเฉลี่ยเป็นคะแนนความก้าวหน้าของกลุ่ม ซึ่งจะมีการกำหนดเกณฑ์ขึ้น เพื่อวัดระดับของกลุ่มและการให้รางวัลดังนี้

ได้คะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ย 15 – 19 คะแนน รางวัลเหรียญทองแดง

ได้คะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ย 20 – 24 คะแนน รางวัลเหรียญเงิน

ได้คะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ย 25 – 30 คะแนน รางวัลเหรียญทอง

คะแนนรวมทีมหรือกลุ่มทีมไหนได้คะแนนมากจะได้รับ การยกย่อง

เทคนิค STAD จะต้องเริ่มต้นด้วยการสอนของครูก่อนทุกครั้ง ซึ่งอาจใช้เวลาในการสอน 1-2 ครั้ง ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ตามเหมาะสม จุดประสงค์ คือ นำเสนอ เนื้อหาสาระหรือทักษะ ต้องให้นักเรียนได้รู้และเข้าใจ สื่อการเรียนการสอน คือ แผนการจัดการเรียนรู้รวมทั้งใบกิจกรรม ใบงาน ใบความรู้ สำหรับนักเรียน และแบบทดสอบผลเป็นรายบุคคล แบบประเมินผลพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม (สำหรับครู) แบบประเมินผลการทำงานกลุ่มของนักเรียน (สำหรับนักเรียน) ข้อเสนอแนะที่สำคัญก็คือ ในชั้นสอนครูควรดำเนินการสอนตามลำดับขั้นตอน มีการสาธิต การยกตัวอย่างอธิบายอย่างชัดเจน รวมทั้งให้ฝึกปฏิบัติโดยครูคอยแนะนำก่อนจัดกลุ่มให้นักเรียนปฏิบัติงานร่วมมือกันเรียนรู้

ทศนา แคมมณี (2557) กล่าวว่าในการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ STAD นั้น สมาชิกในกลุ่มทุกคนต้องปฏิบัติตามหลักการพื้นฐาน 5 ประการดังต่อไปนี้

1) การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันเชิงบวก (Positive Interdependent) นักเรียนจะรู้สึกว่าคุณจำเป็นต้องอาศัยผู้อื่น ในการที่จะทำงานกลุ่มให้สำเร็จ กล่าวคือ “ร่วมเป็นร่วมตาย” วิธีการที่จะทำให้เกิดความรู้สึกแบบนี้ อาจทำได้โดยให้มีจุดมุ่งหมายร่วมกัน เช่น ถ้านักเรียนทำคะแนนกลุ่มได้สูง แต่ละคนจะได้รับรางวัลร่วมกันประเด็นที่สำคัญ คือ สมาชิกทุกคนในกลุ่มจะต้องทำงานกลุ่มให้เป็นผลสำเร็จ ซึ่งความสำเร็จนี้จะขึ้นอยู่กับความร่วมมือร่วมใจของสมาชิกทุกคน

2) การติดต่อสัมพันธ์โดยตรง (Face to Face Promotive Interaction) เนื่องจากการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันเชิงบวก มิใช่จะทำให้เกิดผลอย่างปาฏิหาริย์ แต่ผลที่เกิดขึ้นจากการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันนั้น จะต้องมีการพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน โดยเปิดโอกาสให้สมาชิกได้เสนอแนวคิดใหม่ ๆ เพื่อเลือกสิ่งที่ดี สิ่งที่ถูกต้องและเหมาะสม

3) การรับผิดชอบงานของกลุ่ม (Individual Accountability at Group Work) การเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ STAD จะถือว่าไม่สำเร็จจนกว่าสมาชิกทุกคนในกลุ่มจะได้เรียนรู้เรื่องในบทเรียนได้ทุกคน เพราะฉะนั้นจึงจำเป็นต้องวัดผลการเรียนของแต่ละคน เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มได้ช่วยเหลือเพื่อนที่เรียนไม่เก่ง บางทีครูอาจจะใช้วิธีทดสอบสมาชิกในกลุ่มเป็นรายบุคคลหรือสุ่มเรียกบุคคลใดบุคคลหนึ่งในกลุ่มเป็นผู้ตอบ ซึ่งกลุ่มจะต้องช่วยกันเรียนรู้และช่วยกันทำงาน มีความรับผิดชอบงานของตนเป็นพื้นฐาน อันจะก่อให้เกิดผลสำเร็จตามมา

4) ทักษะในความสัมพันธ์กับกลุ่มเล็กและผู้อื่น (Social Skills) นักเรียนทุกคนไม่ได้มาโรงเรียนพร้อมกับทักษะในการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น เพราะฉะนั้นจึงเป็นหน้าที่ของครูที่จะช่วยนักเรียนในการสื่อสารการเป็นผู้นำ การไว้วางใจผู้อื่น การตัดสินใจ การแก้ปัญหาความขัดแย้ง ครูควรจัดสถานการณ์ที่จะส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ทักษะสัมพันธ์ เพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้นครูควรสอนทักษะและมีการประเมินการทำงานของกลุ่มนักเรียนด้วย การที่จัดนักเรียนที่ขาดทักษะในการทำงานกลุ่มมาทำงานร่วมกัน จะทำให้การทำงานนั้นไม่ประสบผลสำเร็จ เพราะกิจกรรมการเรียนรู้แบบ STAD ไม่ได้หมายถึงแต่เพียงการจัดให้นักเรียนมานั่งทำงานเป็นกลุ่มเท่านั้น ซึ่งจุดนี้เป็นหลักการหนึ่งที่ทำให้นักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ STAD แตกต่างจากการเรียนเป็นกลุ่มแบบเดิมที่เคยใช้กันมานาน

5) กระบวนการกลุ่ม (Group Processing) หมายถึง การให้นักเรียนมีเวลาและใช้กระบวนการในการวิเคราะห์ว่ากลุ่มทำงานได้เพียงใด และสามารถชี้ ทักษะสังคมและมนุษยสัมพันธ์ได้อย่างเหมาะสมกับกระบวนการกลุ่มนี้ช่วยให้สมาชิกในกลุ่มทำงานได้ผล สามารถจัดกระบวนการกลุ่ม และสามารถแก้ปัญหาด้วยตัวของพวกเขาเอง ทั้งนี้ข้อมูลย้อนกลับจากครูหรือนักเรียนที่เป็นผู้สังเกต จะช่วยให้กลุ่มดำเนินการได้เป็นอย่างดีและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

สาเหตุที่วิธีการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนแบบ STAD ได้ผล

1) นักเรียนที่เก่งเข้าใจคำสอนของครูได้ดี จะเปลี่ยนคำสอนของครูเป็นภาษาพูดของนักเรียน อธิบาย ให้เพื่อนฟังได้และทำให้เพื่อนเข้าใจได้ดีขึ้น

2) นักเรียนที่ทำหน้าที่อธิบายบทเรียนให้เพื่อนฟัง จะเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น ซึ่งครูทุกคนทราบข้อนี้ดี คือ ยิ่งสอนยิ่งเข้าใจในบทเรียนที่ตนสอนได้ดียิ่งขึ้น

3) การสอนเพื่อนที่จะเป็นการสอนแบบตัวต่อตัว ทำให้นักเรียนได้รับการเอาใจใส่และมีความสนใจมากยิ่งขึ้น

4) นักเรียนทุกคนต่างก็พยายามช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพราะคะแนนของสมาชิกในกลุ่มทุกคน จะถูกนำไปแปลงเป็นคะแนนของกลุ่มโดยใช้ระบบกลุ่มสัมฤทธิ์

5) นักเรียนทุกคนเข้าใจดีว่า คะแนนของตนมีส่วนช่วยเพิ่มหรือลดคะแนนของกลุ่ม ดังนั้นทุกคนต้องพยายามอย่างเต็มที่ จะคอยอาศัยเพื่อนอย่างเดียวไม่ได้

6) นักเรียนมีโอกาสดึงทักษะทางสังคม มีเพื่อนร่วมกลุ่มและเรียนรู้วิธีการทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งจะเป็นประโยชน์มาก เมื่อเข้าสู่ระบบการทำงานอันแท้จริง

7) นักเรียนได้มีโอกาสเรียนรู้กระบวนการกลุ่ม เพราะในการปฏิบัติงานร่วมกันนั้น ก็ต้องมีการทบทวนกระบวนการทำงานของกลุ่ม เพื่อให้ประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานหรือคะแนนของกลุ่มดีขึ้น

8) นักเรียนเก่งจะมีบทบาททางสังคมในชั้นมากขึ้น เขาจะรู้สึกว่าเขาไม่ได้เรียนหรือหลบไปท่องหนังสือเฉพาะตน เพราะเขาต้องมีหน้าที่ต่อสังคมด้วย

9) ในการตอบคำถามในห้องเรียน หากตอบผิดเพื่อนจะหัวเราะ แต่เมื่อทำงานเป็นกลุ่ม นักเรียนจะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ถ้าหากตอบผิดก็ถือว่าผิดทั้งกลุ่มคนอื่น ๆ อาจจะทำให้ความช่วยเหลือบ้าง ทำให้นักเรียนในกลุ่มมีความผูกพันกันมากขึ้น

วัชรา เล่าเรียนดี และคนอื่น ๆ (2560) กล่าวถึงข้อแนะนำในการปฏิบัติในการร่วมมือกันเรียนรู้ที่บรรลุเป้าหมายของกลุ่มและประสบผลสำเร็จดังนี้

1) สมาชิกกลุ่มทุกคนในกลุ่มต้องรับผิดชอบต่อตนเองและต่อเพื่อนร่วมกลุ่ม โดยที่ต้องแน่ใจว่าเพื่อนสมาชิกกลุ่มเข้าใจในเรื่องที่เรียนรู้ และปฏิบัติงานร่วมกันอย่างแท้จริง

2) ก่อนร่วมกิจกรรมอื่นต่อไปต้องให้ทุกคนเสนองานชุดแรกก่อน

3) ซักถามเพื่อนในกลุ่มก่อนจะถามครู

4) เพื่อนสมาชิกกลุ่มควรตั้งใจอธิบายให้กันและกันทำอย่างเต็มที่ และยอมรับซึ่งกันและกัน

5) ครูเดินตรวจสอบติดตามดูแลการปฏิบัติงานกลุ่มของทุกกลุ่ม

สำหรับการศึกษาคั้งนี้ ผู้วิจัยได้พิจารณาถึงการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติด้านนาฏศิลป์ไทย เรื่อง ระบำนพรัตน์ ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะนาฏศิลป์ไทยที่สมบูรณ์ โดยใช้กระบวนการกลุ่มคละความสามารถ ช่วยในการฝึกทักษะของผู้เรียนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ รู้จักการทำงานเป็นทีม และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ส่งผลให้เกิดการพัฒนาองค์กรต่อไปในอนาคตได้เป็นอย่างดี ผู้วิจัยจึงเลือกจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD

ตารางที่ 2.6 การสังเคราะห์การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ของผู้วิจัย

การเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวีส์	การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD	การเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ของผู้วิจัย
ขั้นที่ 1 สาธิตทักษะหรือการกระทำ	ขั้นที่ 1 การนำเสนอเนื้อหา	ขั้นที่ 1 นำเสนอเนื้อหา
ขั้นที่ 2 สาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย	-	ขั้นที่ 2 สาธิตและปฏิบัติทักษะย่อยด้วยตนเอง
ขั้นที่ 3 ให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย	ขั้นที่ 2 การทำงานเป็นกลุ่มคละความสามารถ	ขั้นที่ 3 จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มคละความสามารถ ปฏิบัติทักษะย่อยร่วมกัน
ขั้นที่ 4 ให้เทคนิควิธีการ	-	ขั้นที่ 4 ให้เทคนิควิธีการเฉพาะทาง
ขั้นที่ 5 ให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์	-	ขั้นที่ 5 เชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์
-	ขั้นที่ 3 การทดสอบย่อย	ขั้นที่ 6 การทดสอบย่อยเพื่อหาคะแนนฐานด้านทักษะของแต่ละคน
-	ขั้นที่ 4 การตรวจสอบคะแนนพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละคน	ขั้นที่ 7 สรุปผล และยกย่องกลุ่มที่มีพัฒนาการสูงสุด
	ขั้นที่ 5 การรับรองผลงานของกลุ่ม	

จากตารางที่ 2 ผู้วิจัยได้พิจารณาถึงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดกลุ่มผู้เรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนที่แตกต่างกันมาทำงานร่วมกันอย่างมีโครงสร้างที่ชัดเจน สมาชิกทุกคนในทีมจะมีปฏิสัมพันธ์ต่อการเรียนรู้อะไรและจะได้รับการกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจ โดยมีหลักการที่ว่าครูผู้สอน จะต้องแบ่งเนื้อหาของหน่วยใหญ่ออกเป็นเนื้อหาย่อยให้ละเอียด เพื่อให้ผู้เรียนฝึกทักษะย่อยเหล่านั้นให้ได้ดี สอนเทคนิควิธีการที่จะช่วยให้การปฏิบัติได้รวดเร็วและมีคุณภาพดีขึ้น เมื่อนักเรียนฝึกทักษะย่อยที่เป็นองค์ประกอบย่อยทั้งหมดแล้ว จึงนำประสบการณ์ย่อยเหล่านั้นมาสู่การปฏิบัติเต็มรูปแบบจนเกิดความชำนาญ จากนั้นมีการสรุปผลศึกษาพัฒนาการของแต่ละกลุ่ม โดยมีรางวัลเป็นสิ่งกระตุ้นให้ผู้เรียนร่วมมือกันทำงานให้สำเร็จ โดยปฏิบัติตาม 7 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเสนอเนื้อหา โดยครูผู้สอนจะสาธิตการปฏิบัติทักษะนาฏศิลป์ไทยให้นักเรียนเห็นภาพรวมทั้งตั้งแต่ต้นจนจบ

ขั้นที่ 2 ขั้นสาธิตและปฏิบัติทักษะย่อยด้วยตนเอง โดยครูผู้สอนสาธิตทักษะย่อย ๆ ทีละส่วนของการปฏิบัตินาฏศิลป์ไทย และให้นักเรียนปฏิบัติตาม

ขั้นที่ 3 ขั้นจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ ปฏิบัติทักษะย่อยร่วมกัน โดยจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ (เก่ง-ปานกลาง-อ่อน) กลุ่มละ 9 คน (เนื่องจากกระบวนพิธีการใช้ผู้แสดง 9 คน เก่ง 2 - ปานกลาง 5 - อ่อน 2 โดยอิงสัดส่วน 1 : 2 : 1) เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จากนั้นให้แต่ละกลุ่มฝึกปฏิบัติทักษะนาฏศิลป์ไทยทีละส่วนร่วมกัน โดยไม่มีการสาธิตจากครู หากผู้เรียนติดขัดจุดใด ครูผู้สอนจะคอยให้คำชี้แนะและแก้ไข จนกระทั่งผู้เรียนสามารถปฏิบัติทักษะนาฏศิลป์ไทยได้ทุกคน

ขั้นที่ 4 ขั้นให้เทคนิควิธีการเฉพาะทาง โดยครูผู้สอนให้คำแนะนำเทคนิคที่จะทำให้นักเรียนสามารถปฏิบัติทักษะนาฏศิลป์ไทยได้ถูกต้อง

ขั้นที่ 5 ขั้นเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ โดยให้นักเรียนปฏิบัติทักษะนาฏศิลป์ไทยโดยเชื่อมโยงแต่ละส่วนย่อย ๆ เข้าด้วยกัน ฝึกปฏิบัติหลาย ๆ ครั้งอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ต้นจนจบ จนสามารถปฏิบัติทักษะนาฏศิลป์ไทยที่สมบูรณ์ได้อย่างชำนาญ

ขั้นที่ 6 ขั้นการทดสอบเพื่อหาคะแนนฐานด้านทักษะของแต่ละคน หลังจากให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มทำงานจนสำเร็จแล้วครูจึงทำการทดสอบ โดยให้นักเรียนแต่ละคนสอบปฏิบัติทักษะนาฏศิลป์ไทย เพื่อเป็นการประเมินความรู้ที่นักเรียนได้เรียนมา และครูผู้สอนบันทึกคะแนนไว้เป็นรายบุคคล วิธีการนี้จะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง

ขั้นที่ 7 ขั้นสรุปผลและยกย่องกลุ่มที่มีพัฒนาการสูงสุด นักเรียนแต่ละคนจะมีคะแนนฐาน เพื่อใช้ในการคิดคะแนนความก้าวหน้า โดยพิจารณาว่าคะแนนที่ได้จากการทดสอบประจำบทของนักเรียน ห่างจากคะแนนฐานที่ผ่านมามากน้อยเพียงใด ครูนำคะแนนจากการทดสอบย่อยมาคิดคะแนนความก้าวหน้าของนักเรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม เพื่อหากกลุ่มที่จะได้รับการยกย่อง

การคิดคำนวณจากผลต่างระหว่างคะแนนการทดสอบย่อยกับคะแนนฐานเพื่อหาคะแนนความก้าวหน้าของแต่ละคน มีเกณฑ์ในการให้คะแนนดังนี้

- ได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนฐานมากกว่า 10 คะแนน คะแนนความก้าวหน้า 0 คะแนน

- ได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนฐาน 1 - 10 คะแนน คะแนนความก้าวหน้า 10 คะแนน

- ได้คะแนนเท่ากับคะแนนฐาน คะแนนความก้าวหน้า 15 คะแนน

- ได้คะแนนสูงกว่าคะแนนฐาน 1 - 10 คะแนน คะแนนความก้าวหน้า 20 คะแนน

- ได้คะแนนสูงกว่าคะแนนฐานมากกว่า 10 คะแนน คะแนนความก้าวหน้า 30 คะแนน

(คะแนนที่นำมาเทียบค่าคะแนนความก้าวหน้าจะต้องมาจากคะแนนเต็ม 100 และคะแนนฐานครั้งแรกผู้วิจัยนำมาจากคะแนนผลสัมฤทธิ์วิชานาฏศิลป์ไทยในภาคเรียนที่ 1)

คะแนนทีมหรือกลุ่ม คิดจากคะแนนความก้าวหน้าของแต่ละคน จะนำมาเฉลี่ยเป็นคะแนนความก้าวหน้าของกลุ่ม จากคะแนนรวมของกลุ่ม (คะแนนพัฒนาการของแต่ละคนรวมกันหารด้วยจำนวนสมาชิก) ซึ่งจะมีการกำหนดเกณฑ์ขึ้น เพื่อวัดระดับของกลุ่มและการให้รางวัลดังนี้

- ได้คะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ย 15 - 19 คะแนน รางวัลเหรียญทองแดง

- ได้คะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ย 20 - 24 คะแนน รางวัลเหรียญเงิน

- ได้คะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ย 25 - 30 คะแนน รางวัลเหรียญทอง

คะแนนรวมทีมหรือกลุ่ม ทีมไหนได้คะแนนมากจะได้รับการยกย่องในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ปิดประกาศ ให้รางวัล เป็นต้น

2.4 การเรียนรู้ทักษะนาฏศิลป์ไทย

2.4.1 ความหมายของทักษะ

ทักษะเป็นปัจจัยสำคัญในการช่วยให้การทำงานคล่องแคล่ว มีประสิทธิภาพ มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของทักษะ ดังนี้

อมรา กล้าเจริญ (2535) กล่าวว่า ทักษะเป็นการปฏิบัติที่เกิดจากการเรียนรู้สามารถกระทำได้โดยแทบจะไม่ต้องใช้ความคิด

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553) ได้ให้ความหมายของทักษะว่า หมายถึง การปฏิบัติที่เกิดจากการเรียนรู้สามารถ ทำได้โดยแทบจะไม่ต้องใช้ความคิด แล้วพัฒนามาเป็นความสามารถเฉพาะตัว

เรณู โกสินานนท์ (2548) กล่าวถึงความหมายของทักษะว่า ทักษะเป็นแบบของพฤติกรรมที่กระทำไปด้วยความราบเรียบ ถูกต้องรวดเร็วและแม่นยำ ซึ่งเป็นผลมาจากการพัฒนาตนเอง

กระทรวงศึกษาธิการ (2545) ได้ให้ความหมายของทักษะว่า หมายถึง การเรียนรู้ที่แสดงออกในด้านการบังคับกลไกของร่างกายให้ปฏิบัติงานต่าง ๆ มี 7 ระดับได้แก่ รับรู้การกระทำ การเตรียมความพร้อม การตอบสนองภาพปรับกลไก การตอบสนองโดยอัตโนมัติ การดัดแปลงกระบวนการตอบสนองและประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ

กล่าวโดยสรุป ทักษะ หมายถึง ความสามารถของบุคคลในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นทักษะทางด้านร่างกาย สติปัญญาและสังคม เกิดขึ้นได้จากการเรียนรู้ การฝึกฝนจนพัฒนาตนเองด้วยการแสดงออกที่ถูกต้องรวดเร็วและแม่นยำ กลายเป็นความสามารถเฉพาะตัว

2.4.2 ความหมายของนาฏศิลป์ไทย

อาภรณ์ มนตรีศาสตร์ และจาทรงค์ มนตรีศาสตร์ (2525) ได้ให้ความหมายของ “นาฏศิลป์” ไว้ว่า หมายถึง การร้องรำทำเพลง การให้ความบันเทิงใจ อันร่วมด้วยความโน้มเอียงของอารมณ์และความรู้สึก โดยอาศัยการละครเป็นหลัก หากแต่ศิลปะประเภทนี้จำต้องอาศัยการดนตรีและการร้องร่วมด้วยเพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกิดคุณค่าในทางศิลปะยิ่งขึ้น

อมรา กล้าเจริญ (2535) ได้ประมวลความหมายของ “นาฏศิลป์” ว่าเป็นการพ้อนรำที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นจากธรรมชาติ ด้วยความประณีตลึกซึ้ง เพียบพร้อมไปด้วยความวิจิตรบรรจงละเอียดอ่อน นอกจากหมายถึงการพ้อนรำ ระบำรำเต้นแล้ว ยังหมายถึงการร้องเพลง และการบรรเลงอีกด้วย

สุปราณี จำลองราษฎร์ (2548) ได้สรุปความหมายของ “นาฏศิลป์” ไว้ว่า หมายถึง ศิลปะแห่งการพ้อนรำ อันประกอบด้วย ลีลา ท่าทาง การเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ให้เข้ากับดนตรีและเสียงเพลง เพื่อแสดงออกถึงอารมณ์ ความรู้สึก ความคิด ความชอบและความงาม

สุนมมาลย์ นิมนติพันธ์ (2555) กล่าวว่า นาฏศิลป์ เป็นศิลปะที่วาดด้วยการพ้อนรำ และการละครเน้นการเคลื่อนไหวของร่างกาย การใช้ภาษาท่ารำ การตีบท โดยใช้สรีระต่าง ๆ ของร่างกายเคลื่อนไหวสื่อความหมายแทนคำพูดในรูปแบบของการแสดงเป็นชุดระบำ รำ พ้อน การแสดงละคร โขน

อรวรรณ ขมวัฒนา (2557) กล่าวว่า นาฏศิลป์ เป็นศิลปะการแสดงที่สามารถสร้างความเพลิดเพลิน สนุกสนาน เกิดขึ้นจากการเลียนแบบกิริยาท่าทางของคนและสัตว์ ประกอบด้วย การพ้อนรำ ดนตรี และการขับร้อง นำมาผสมผสานจนเกิดเป็นการแสดงนาฏศิลป์ที่สวยงาม

กล่าวโดยสรุป ทักษะนาฏศิลป์ไทย หมายถึง การปฏิบัติทักษะด้านนาฏศิลป์ไทยซึ่ง

ประกอบด้วยทักษะการขับร้องตามหลักการขับร้องเพลงไทย ทักษะการรำที่ชำนาญและคล่องแคล่ว ถูกต้องตามแบบแผนนาฏศิลป์ไทย กระบวนท่ารำต้องมีความต่อเนื่องจากการเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกาย ซึ่งได้แก่ เท้า ขา มือ แขน ลำตัว ไหล่ และศีรษะ ให้เคลื่อนไหวไปพร้อมๆ กันตามหลักวิชา มีลีลาท่ารำที่อ่อนช้อยงดงามภายใต้เพลงบรรเลงและการขับร้อง ตลอดจนมีปฏิภาณไหวพริบในการปฏิบัติท่ารำร่วมกัน

2.4.3 การสอนนาฏศิลป์ไทยที่เน้นทักษะการปฏิบัติ

การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการหรือขั้นตอนในการดำเนินการเรียนการสอนซึ่งมีองค์ประกอบและขั้นตอนสำคัญอันเป็นลักษณะเด่นและขาดไม่ได้ของวิธีนั้น ดังนั้นผู้สอนจึงควรศึกษาให้เข้าใจลักษณะเด่นหรือแก่นสำคัญของการสอนแต่ละวิธี เมื่อสามารถวิเคราะห์และจำแนกความแตกต่างได้ จึงสามารถเลือกใช้วิธีสอนที่หลากหลายให้เหมาะสมกับบทเรียนและจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ นอกจากนี้จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนแล้ว ยังช่วยให้บทเรียนมีความน่าสนใจมากขึ้น และจูงใจให้ผู้เรียนสนใจที่จะเรียนรู้เพิ่มขึ้นด้วย ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการเรียนนาฏศิลป์ไทย พอสรุปได้ดังนี้

2.4.3.1 การจัดการเรียนรู้โดยใช้การสาธิต (Demonstration)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2547) ได้อธิบายวิธีการสอนแบบสาธิตว่า เป็นการสอนที่ผู้สอนแสดง หรือกระทำให้ดูเป็นตัวอย่างพร้อม ๆ กับการอธิบายเพื่อให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์ตรงในเชิงรูปธรรม ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการสังเกต ขั้นตอนการสาธิตวิธีสอนแบบนี้เหมาะสำหรับการสอนที่ต้องการให้ผู้เรียนเห็นขั้นตอนการปฏิบัติ คือ ผู้เรียนได้สังเกตการณ์สาธิตของครูผู้สอนแล้วปฏิบัติตามการสาธิต ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจวิธีปฏิบัติได้ดี เพราะเป็นประสบการณ์ตรงสามารถมองเห็นจากครูผู้สอนอย่างชัดเจน

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553) ได้กล่าวว่าแนวทางการสอนแบบสาธิตจะมีคุณค่ามากขึ้นขึ้นอยู่กับแนวทางการใช้วิธีสอนดังนี้

- 1) ในระหว่างที่ทำการสาธิต ผู้สอนต้องเอาใจใส่ต่อผู้เรียนทุกคนโดยมั่นใจว่าผู้เรียนทุกคนได้เห็นและกำลังสนใจ การสาธิตอยู่
- 2) ขณะที่ผู้สอนเป็นผู้แสดงการสาธิตเองควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมบ้าง
- 3) ระหว่างที่ทำการสาธิต ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถาม เพราะอาจมีบางจุดหรือบางตอนที่ผู้เรียนสงสัย การตอบปัญหาของผู้สอนเกี่ยวกับข้อสงสัยนั้น ๆ จะทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจบทเรียน ได้ดี
- 4) ผู้สอนควรมั่นใจว่าการสาธิตนั้น ๆ มีประโยชน์ต่อผู้เรียน ความมั่นใจดังกล่าวอาจใช้วิธีการสังเกตในโอกาสต่าง ๆ

5) ในระหว่างการเรียนการสอนด้วยวิธีการสาธิต ผู้สอนไม่ควรบรรยายหรืออธิบายมากเกินไปเพราะจะทำให้การสาธิตขาดความตื่นตัวเร้าใจ

6) ผู้สอนไม่ควรเร่งการสาธิต กล่าวคือ สาธิตให้ผู้เรียนดูเป็นลำดับขั้นตอน ไม่ควรคิดว่าบางอย่างผู้เรียนเข้าใจแล้วและข้ามผ่านไป หรือเร่งการสอนจนผู้เรียนไม่เข้าใจ

ทิสนา แคมมณี (2556) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้การสาธิต คือ กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดโดย การแสดง หรือทำสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ให้ผู้เรียนสังเกตดู แล้วให้ผู้เรียนซักถามอภิปราย และสรุปการเรียนรู้ที่ได้จากการสังเกตการสาธิต

วิธีสอนโดยใช้การสาธิตเป็นวิธีการที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนทั้งชั้นได้เห็นการปฏิบัติจริงด้วยตนเอง ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องหรือการปฏิบัตินั้นชัดเจนขึ้น

องค์ประกอบสำคัญของวิธีสอนประกอบด้วย ผู้สอนและผู้เรียน เรื่อง หรือ สิ่งที่จะสาธิต มีการแสดง การทำให้ผู้เรียนสังเกตดู มีผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกิดจากการสาธิต

ขั้นตอนสำคัญของการสอน มี 3 ขั้นตอน คือ 1) ผู้สอนแสดงการสาธิต ผู้เรียนสังเกตการณ์สาธิต 2) ผู้สอนและผู้เรียนอภิปรายและสรุปการเรียนรู้ที่ได้จากการสาธิต 3) ผู้สอนประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

เทคนิคต่าง ๆ ในการใช้วิธีสอนโดยใช้การสาธิตให้มีประสิทธิภาพ ทำได้ดังนี้

1) การเตรียมการ ผู้สอนจำเป็นต้องมีการเตรียมตัวพอสมควร เพื่อให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างสะดวกและราบรื่น การเตรียมตัวที่สำคัญ คือ ผู้สอนควรมีการซ้อมการสาธิตก่อนเพื่อจะให้เห็นปัญหาและเตรียมแก้ไข ป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นต่อไป จึงจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ และสถานที่ที่จะใช้ในการสาธิตและจัดวางไว้อย่างเหมาะสมสะดวกแก่การใช้ จากนั้นควรจัดเตรียมแบบสังเกตการสาธิต และเตรียมคำถามหรือประเด็นที่จะให้ผู้เรียนได้ร่วมคิดและอภิปรายด้วย

2) ก่อนการสาธิต ผู้สอนควรให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่สาธิตแก่ผู้เรียนอย่างเพียงพอที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจสิ่งที่สาธิตได้ดี โดยอาจใช้วิธีบรรยายหรือเตรียมเอกสารที่ให้รายละเอียดเกี่ยวกับลำดับขั้นตอนให้ผู้เรียนหรือใช้สื่อ เช่น วีดิทัศน์หรือผู้สอนอาจมอบหมายให้ผู้เรียนไปศึกษาเนื้อหาสาระที่จะสาธิตมาล่วงหน้า นอกจากนั้นควรให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนในการสังเกต หรือ จัดทำแบบสังเกตการสาธิตให้ผู้เรียนใช้ในการสังเกต และผู้สอนอาจใช้เทคนิคการมอบหมายให้ผู้เรียนรายบุคคลสังเกตเป็นพิเศษเฉพาะจุดเฉพาะประเด็น เพื่อช่วยให้ผู้เรียนตั้งใจสังเกต และมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง

3) การสาธิต ผู้สอนอาจใช้วิธีการบรรยายประกอบการสาธิต การสาธิตควรเป็นไปอย่างมีลำดับขั้นตอน ใช้เวลาอย่างเหมาะสม ไม่เร็วเกินไป ขณะสาธิตอาจใช้แผนภูมิกระดานดำ หรือแผ่นใสประกอบ และควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถาม หรือซักถามผู้เรียนเป็นระยะ ๆ เพื่อกระตุ้น

ความคิดและความสนใจของผู้เรียน และในบางกรณีอาจให้ผู้เรียนบางคนมาช่วยในการสาธิตด้วย เทคนิคการสาธิตอีกเทคนิคหนึ่งคือ การใช้การสาธิตเทียบแทนการบรรยายประกอบการสาธิตและอาจมีการสาธิตซ้ำหากผู้เรียนยังไม่เกิดความเข้าใจชัดเจน นอกจากนี้ผู้สอนอาจให้ผู้เรียนเป็นฝ่ายแสดงการสาธิตด้วยก็ได้ ในกรณีที่การสาธิตมีสิ่งนี้อาจเป็นอันตรายได้ ผู้สอนจะต้องสอนให้ผู้เรียนรู้และระมัดระวังในเรื่องความปลอดภัย และควรเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาไว้ด้วย

4) การอภิปรายสรุปการเรียนรู้ หลังจากการสาธิตแล้ว ผู้สอนควรให้ผู้เรียนรายงานสิ่งที่ได้สังเกตเห็นแลกเปลี่ยนกัน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถาม ผู้สอนควรเตรียมคำถามไว้กระตุ้นให้ผู้เรียนคิดด้วย ผู้เรียนอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดที่แต่ละคนได้รับจากการสาธิตของครูและร่วมกันสรุปการเรียนรู้ที่ได้รับ

ข้อดีของวิธีสอนโดยใช้การสาธิต มีดังนี้

1) เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงเห็นสิ่งที่เรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรม ทำให้เกิดความเข้าใจและจดจำในเรื่องที่สาธิตได้ดีและนาน

2) เป็นวิธีสอนที่ช่วยประหยัดเวลา อุปกรณ์และค่าใช้จ่าย หากใช้ทดแทนการทดลอง

3) เป็นวิธีที่สามารถสอนผู้เรียนได้จำนวนมาก

ข้อจำกัดของวิธีสอนโดยใช้การสาธิต มีดังนี้

1) หากกลุ่มใหญ่ ผู้เรียนอาจสังเกตเห็นการสาธิตไม่ชัดเจนและทั่วถึง

2) เป็นวิธีที่ผู้สอนเป็นผู้สาธิต จึงอาจไม่เห็นพฤติกรรมของผู้เรียน

3) เป็นวิธีที่ผู้เรียนอาจมีส่วนร่วมไม่ทั่วถึงและมากพอ

4) เป็นวิธีที่ผู้เรียนไม่ได้ลงมือทำเอง จึงอาจไม่เกิดความรู้ที่ลึกซึ้งเพียงพอ

จะเห็นได้ว่าการสอนแบบสาธิตนั้นมีประโยชน์ต่อผู้เรียนเป็นอย่างมากที่จะเน้นให้นักเรียนสังเกตและปฏิบัติตามมีความมั่นใจในการปฏิบัติกิจกรรมพร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถามสรุปความคิดเห็นต่อกิจกรรมการเรียนของตนและผู้เรียนมีส่วนร่วม

2.4.3.2 การจัดการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติ

ทิศนา ขมมณี (2545) ได้อธิบายถึงวิธีสอนโดยการใช้ปฏิบัติว่า เป็นการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นการพัฒนาทักษะทางภาษา ด้านศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ เป็นต้น โดยใช้วิธีการฝึกฝนซ้ำ ๆ จนกระทั่งนักเรียนเกิดทักษะที่ต้องการถึงขั้นที่กำหนดไว้ การฝึกปฏิบัตินี้อาจทำการฝึกในลักษณะเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มพร้อม ๆ กัน แล้วแต่ความเหมาะสม ซึ่งครูจะทำหน้าที่อธิบายและสาธิตทักษะที่ต้องการฝึกฝนให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง แล้วจึงให้นักเรียนทำการฝึกโดยมีครูคอยดูแลการฝึกให้คำแนะนำ ช่วยแก้ไขจุดบกพร่องจนกระทั่งนักเรียนมีทักษะที่ต้องการพัฒนาถึงระดับที่กำหนดไว้ การสอนแบบฝึกปฏิบัตินี้นักเรียนจะมีส่วนร่วม

ในกิจกรรมตลอดเวลา เพราะเป็นการกระทำซึ่งนักเรียนทุกคนต้องฝึกปฏิบัติ และขณะฝึกอาจมีการใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ ประกอบการฝึกปฏิบัติด้วยเช่น รูปภาพภาพยนตร์ เทปบันทึกเสียง หรือ เทปบันทึกภาพ ประโยชน์ของวิธีการสอนแบบฝึกปฏิบัติคือ ใช้สำหรับการพัฒนาทักษะที่ต้องการเป็น การส่งเสริมการเรียนรู้และการฝึกฝนด้วยตนเอง ให้นักเรียนรู้จักการเรียนรู้ด้วยการกระทำ สำหรับ ข้อจำกัดของการสอนแบบฝึกปฏิบัติคือ ถ้าครูใช้วิธีฝึกปฏิบัตินี้มากเกินไปจนเป็นการเพ้อ จะทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย และขณะที่นักเรียนทำการฝึกปฏิบัติครูควรแนะนำช่วยเหลือนักเรียน อย่างทั่วถึง

ความสำคัญของการสอนแบบฝึกปฏิบัติ เป็นการสอนที่ทำให้การเรียนการสอน สมบูรณ์เพราะเป็นการศึกษาที่ผสมผสานกันระหว่างภาคทฤษฎีและปฏิบัตินักเรียนได้เรียนรู้จากของจริง และลงมือปฏิบัติด้วยตนเองการสอน ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ในเรื่องการนำไปใช้ ครูผู้สอนได้เห็นผลการสอนทันที สอนแล้วนักเรียนทำได้จริงหรือไม่ นอกจากนี้การสอนและการเรียนแบบฝึกปฏิบัติ ยังมีความสำคัญของการฝึกฝนทักษะต่าง ๆ พร้อม ๆ กันไปด้วย

วัตถุประสงค์สำคัญของการสอนแบบฝึกปฏิบัติ

- 1) เพื่อเรียนรู้ด้านวิธีการผู้เรียนได้ประสบการณ์ตรงจากการสังเกตและทดลอง
- 2) เพื่อฝึกทักษะควรเป็นทักษะพื้นฐานในการแสวงหาความรู้และฝึกเพิ่มเติมเมื่อนำไปใช้
- 3) เพื่ออธิบายหลักการที่มีลักษณะเป็นนามธรรมจึงต้องอาศัยการปฏิบัติให้เข้าใจ
- 4) เพื่อฝึกการใช้เครื่องมือ
- 5) เพื่อฝึกการรวบรวมข้อมูลแปลความจัดหมวดหมู่แล้วสรุปนำไปแก้ปัญหาด้วยตนเอง
- 6) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติทดลองด้วยวิธีการต่าง ๆ
- 7) เพื่อเป็นการสนองจุดมุ่งหมายทางการศึกษาด้านทักษะพิสัย มุ่งให้เห็นเข้าใจสัมผัสและปฏิบัติได้ในสิ่งที่เรียน

วีระ ไทยพานิช (2551) กล่าวว่า การฝึก (Drill) หมายถึง การกระทำซ้ำหรือ การทำแบบฝึกหัดเพื่อพัฒนาทักษะ (Skill) และการปฏิบัติ (Practice) คือการปฏิบัติจริงในสิ่งที่เรียนมา ซึ่งการปฏิบัติย่อย ๆ ก็จะเป็นการกระทำซ้ำ ๆ จุดมุ่งหมายสำคัญของการฝึกปฏิบัติซ้ำ ๆ เพื่อลงมือกระทำจริงและเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง

สรุปได้ว่า เทคนิคการสอนโดยใช้การฝึกและปฏิบัติ หมายถึง กลวิธีที่ครูใช้ในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนได้ทำ แสดงหรือปฏิบัติเพื่อให้เกิดความชำนาญในสิ่งที่ได้ฝึกนั้น

วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติมีหลายประการ ที่สำคัญ ได้แก่

- 1) เพื่อให้นักเรียนได้มีประสบการณ์ตรง ทำให้เข้าใจในสิ่งที่เรียนได้ดีขึ้น
- 2) เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะและเกิดการเรียนรู้ที่คงทนมากยิ่งขึ้น
- 3) เพื่อลดความเบื่อหน่ายและสร้างความตื่นตัวให้กับนักเรียน
- 4) เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสได้ประเมินตนเองว่าทำสิ่งที่ได้รับมอบหมายได้หรือไม่

หรือไม่

5) เพื่อให้ครูสามารถประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนจากการสังเกตผลงานของนักเรียนที่ได้จากการฝึกปฏิบัติ

6) เพื่อให้นักเรียนมีทักษะและเกิดความชำนาญในสิ่งที่ได้ฝึกปฏิบัติซึ่งจะเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ในสิ่งที่ซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

7) เพื่อเสริมสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและระหว่างนักเรียนด้วยกันเอง เช่น ในกรณี “เพื่อนสอนเพื่อน” เป็นต้น และก่อให้เกิดความสามัคคีมากยิ่งขึ้น

ประโยชน์ของเทคนิคการสอนโดยใช้การฝึกและปฏิบัติ

เมื่อครูให้นักเรียนได้ฝึกและปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียนจะก่อให้เกิดประโยชน์

หลายประการดังนี้

1) นักเรียนได้มีประสบการณ์ตรง ทำให้เข้าใจในสิ่งที่เรียนได้ดีขึ้น

2) นักเรียนเกิดทักษะและเกิดการเรียนรู้ที่คงทนมากยิ่งขึ้น

3) เนื่องจากนักเรียนได้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง ซึ่งอาจทำให้นักเรียนเกิดความ

กระตือรือร้น

4) เมื่อได้ปฏิบัตินักเรียนจะทราบว่าตนเองมีความเข้าใจในบทเรียนมากน้อย

เพียงใดและทราบว่าจะพัฒนาตนเองอย่างไร

5) ครูสามารถประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนจากการสังเกตผลงานของนักเรียนที่ได้จากการฝึกปฏิบัติ

6) นักเรียนมีทักษะและเกิดความชำนาญในสิ่งที่ได้ฝึกปฏิบัติซึ่งจะเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ในสิ่งที่ซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

7) ทำให้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างภายในชั้นเรียนมากยิ่งขึ้น เช่น ในกรณี “เพื่อนสอนเพื่อน” เป็นต้น และก่อให้เกิดความสามัคคีมากยิ่งขึ้น

เทคนิคการสอนโดยใช้การฝึกและปฏิบัติ

1) ครูต้องให้คำแนะนำ นำเสนอข้อมูลและวัสดุเท่าที่นักเรียนต้องการอย่างชัดเจน

2) การฝึก ควรเว้นระยะเวลาในการฝึก ไม่ทำซ้ำ ๆ มากจนเกินไป จนทำให้นักเรียนเกิดการเบื่อหน่าย

3) การนำเกมหรือสถานการณ์จำลองมาใช้เป็นเครื่องช่วยสร้างแรงจูงใจอย่างดีในการฝึก

4) บอกให้นักเรียนรู้ถึงความก้าวหน้าของเขา

สุปราณี จิราณรงค์ (2551) กล่าวว่า หลังจากสอนจบนักเรียนจะต้องมีงานทำ เช่น แบบฝึกหัด ใบงาน การบ้าน รายงาน กลุ่มโครงการ เป็นต้น ซึ่งครูจะต้องอธิบายให้นักเรียนเข้าใจตรงกันทั้งห้องในสิ่งที่ครูมอบหมายให้ทำ

1) แบบฝึกหัด เป็นงานที่นักเรียนต้องรับผิดชอบทำหลังจากจบบทเรียนในระดับชั้นเล็ก ๆ เช่น ระดับอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษา ช่วงชั้นที่ 1 นักเรียนยังเล็กบางคนไม่สามารถทำงานด้วยตนเองจนสำเร็จได้ ครูควรให้ความช่วยเหลือโดยการทำแบบฝึกหัดไปพร้อม ๆ กันทั้งห้อง โดยครูให้นักเรียนทั้งห้องช่วยกันคิด ช่วยกันตอบ ทำไปพร้อม ๆ กัน แล้วครูเขียนสรุปเป็นคำตอบบนกระดานซึ่งจะเป็นผลดีที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเพิ่มขึ้นหลังสรุปบทเรียนแล้ว

2) การให้ทำงานกลุ่ม และโครงการต่าง ๆ ครูควรให้เวลาที่พอเหมาะและมีการติดตาม การทำงานของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ พร้อมให้ความช่วยเหลือในเรื่องคำแนะนำ การแก้ปัญหาต่าง ๆ เป็นต้น ปัญหาที่อาจเกิดจากการหาแหล่งข้อมูลไม่ได้ ไม่รู้วิธีการทำ ซึ่งครูจะต้องเป็นผู้แนะนำชี้ทางให้นักเรียนสามารถทำงานได้อย่างถูกต้อง

สรุปได้ว่า ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนได้ฝึกและปฏิบัติ นั้น ครูต้องใช้กลวิธีต่าง ๆ เพื่อให้การฝึกและปฏิบัติเกิดผลมากที่สุด เทคนิคที่สำคัญ ได้แก่ ครูต้องคอยให้สังเกตการฝึกและปฏิบัติของนักเรียนและพร้อมที่จะช่วยเหลือทันทีที่นักเรียนมีปัญหาหรือเกิดข้อสงสัย รวมทั้งให้คำแนะนำ คำอธิบายหรือผลย้อนกลับเกี่ยวกับผลการฝึกและปฏิบัติของนักเรียน นอกจากนี้ กิจกรรมที่ครูฝึกต้องเป็นกิจกรรมที่ทำท่ายและหลากหลายและครูต้องใช้คำถามกระตุ้นอย่างสม่ำเสมอ

2.4.3.3 วิธีสอนแบบบรรยาย (Lecture Method)

การสอนบรรยายหรืออธิบายเป็นการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญในการเรียน การสอนเป็นการเสนอเรื่องราวให้นักเรียนทราบทั้งหมดวิธีนี้อาจจะเป็นการบรรยายโดยมีอุปกรณ์การสอนประกอบหรือบรรยายโดยการสาธิตประกอบเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถามหรือแสดงความคิดเห็น

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2547) ได้กล่าวถึงวิธีสอนแบบบรรยายไว้ดังนี้

การสอนแบบบรรยาย เป็นการสอนที่ครูสามารถสอนเนื้อหาความรู้แก่นักเรียนได้มากในเวลาหนึ่งโดยยึดครูเป็นศูนย์กลางการเรียน ผู้เรียนเป็นผู้รับฟัง และจดบันทึกความรู้ เป็นการประหยัดเวลาในการ ทำกิจกรรม วิธีสอนแบบนี้จะได้เนื้อหามากกว่าวิธีสอนแบบอื่น ๆ ครูต้องเตรียมการสอนมาเป็นอย่างดี ควรใช้สื่อประกอบการอธิบายด้วย สามารถสอนผู้เรียนได้เป็นจำนวนมาก ตั้งแต่ 20-200 คน เป็นการสอนที่มีข้อดีคือ สอนได้ง่ายใช้อุปกรณ์การสอนน้อย แต่ใช้ความสามารถของผู้สอนเป็นหลัก วิธีสอนแบบนี้ใช้เมื่อครูต้องการเสนอความรู้ให้แก่ผู้เรียน เสนอเนื้อหา ของบทเรียน ต้องการขึ้นบทเรียนใหม่ ผู้เรียนต้องรับฟังข้อมูลก่อนการปฏิบัติกิจกรรม หรือสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้มา

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2550) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย คือ กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอนเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนโดยการพูดบอกเล่าอธิบายเนื้อหาเรื่องราวที่ผู้สอนได้เตรียมการศึกษาค้นคว้ามาเป็นอย่างดี ผู้เรียนเป็นฝ่ายรับ อาจจะมีการจดบันทึกสาระสำคัญในขณะที่ฟังบรรยาย หรืออาจมีโอกาสดักถามแสดงความคิดเห็นได้บ้าง ถ้าผู้สอนเปิดโอกาส วิธีนี้เหมาะสำหรับผู้ฟังจำนวนมาก และผู้บรรยายซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ

1) วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนที่มีจำนวนมากได้เรียนรู้เนื้อหาสาระหรือความรู้พร้อม ๆ กันในเวลาจำกัด หรือให้ประสบการณ์ใหม่แก่ผู้เรียน ซึ่งเป็นความรู้ที่ค้นหายากหรือเป็นประสบการณ์เฉพาะของผู้สอน

2) องค์ประกอบสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย สรุปดังนี้

- (1) เนื้อหาสาระหรือข้อความที่ต้องการให้เรียนรู้
- (2) การบรรยาย
- (3) ผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

3) ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบบรรยายดังนี้

(1) ขั้นเตรียมการ ผู้สอนควรกำหนดจุดประสงค์ ศึกษาภูมิหลังเกี่ยวกับพื้นความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์เดิมความต้องการและความสนใจของผู้เรียน เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ เตรียมเนื้อหาสาระที่จะบรรยาย จัดลำดับขั้นตอนของเนื้อหาให้เหมาะสมกับเวลาและลักษณะของผู้เรียน เตรียมเทคนิคการ เตรียมสื่อต่าง ๆ ที่จะใช้ประกอบคำบรรยาย เช่น รูปภาพ วิดีทัศน์ เตรียมวิธีการประเมินผล เช่น การสังเกต การใช้คำถาม หรือการใช้แบบทดสอบก่อนและหลังการบรรยาย เป็นต้น

(2) ขั้นบรรยาย ผู้สอนอาจใช้วิธีซักถามพูดคุยกับนักเรียนทบทวนการ สอนในครั้งก่อนเพื่อเชื่อมโยงกับเนื้อเรื่องใหม่ อธิบายเป็นขั้นสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีการ

สรุปสาระสำคัญของการบรรยาย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามหรือเปิดอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น

(3) ชั้นประเมินผลการเรียนรู้ ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันประเมินผลการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ทดสอบหลังการบรรยาย ทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติม เป็นต้น

นับได้ว่าการสอนแบบบรรยายมีประโยชน์ต่อผู้เรียนเช่นเดียวกับการสอนแบบอื่น ๆ และยังคงเป็นวิธีการสอนที่ใช้กันแพร่หลายมากในปัจจุบัน

จากข้อความดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่าวิธีสอนนาฏศิลป์ไทยที่ใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมในสถานศึกษา ได้แก่ การสาธิตโดยการแสดงหรือทำให้ดูเป็นตัวอย่าง พร้อมกับ ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย เพื่อบอกอธิบายให้กับผู้เรียนได้เรียนรู้จนเกิดการเรียนรู้จากการสังเกตกระบวนการขั้นตอนการสาธิตนั้น ๆ พร้อมฟังคำอธิบาย แล้วมีการเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและสรุปการเรียนรู้ที่ได้จากการสาธิตซึ่งในกระบวนการนี้ ดังนั้นการสอนนาฏศิลป์ไทยที่เน้นทักษะการปฏิบัติที่ใช้การสาธิตร่วมกับการฝึกปฏิบัติและการบรรยายนั้น จะมีส่วนช่วยในการพัฒนาผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

2.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.5.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีนักการศึกษากล่าวถึงความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

อุทุมพร จามรมาน (2549) กล่าวถึงความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า เป็นเครื่องชี้ความสำเร็จในการจัดการศึกษาของหลักสูตรนั้น ๆ ซึ่งการจัดการศึกษาตามหลักสูตรต่าง ๆ มีความเกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาสาระ การจัดการเรียนรู้ และการวัดผล ประเมินผล ดังนั้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายและเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้อง

วารี รักษะบุตร (2552) ได้สรุปความหมายของ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า เป็นผลของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เกิดจากความรู้ ทักษะและความสามารถในด้านต่าง ๆ ของนักเรียนจนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์เรียนรู้

จากความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนข้างต้น สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ทักษะ และความสามารถต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายหลังที่นักเรียนได้รับการฝึกฝนและอบรมสั่งสอนในเรื่องที่เรียนมาแล้ว อันมีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งสามารถตรวจสอบได้จากการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.5.2 แนวทางการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพของผู้เรียน และประสิทธิภาพ

ของการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้นำเสนอแนวทางการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแง่มุมต่าง ๆ ดังนี้

ทิสนา แชมมณี (2556) ได้นำเสนอเทคนิคการใช้คำถามตามระดับจุดมุ่งหมายทางด้านพุทธิพิสัยของบลูม ซึ่งได้จัดระดับพฤติกรรมไว้ 6 ระดับ คือ ระดับความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินผล สามารถสรุปได้ดังนี้

1) การเรียนรู้ในระดับความรู้ ความจำ (Knowledge) การเรียนรู้ในระดับนี้เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถตอบได้ว่าสิ่งที่ได้เรียนรู้มีสาระอะไรบ้าง ซึ่งการที่สามารถตอบได้นั้นได้มาจากการจดจำเป็นสำคัญ ดังนั้น คำถามที่ใช้ในการทดสอบการเรียนรู้ในระดับนี้ จึงมักเป็นคำถามที่ถามถึงข้อมูล สาระ รายละเอียดของสิ่งที่เรียนรู้

2) การเรียนรู้ในระดับความเข้าใจ (Comprehension) หมายถึง การเรียนรู้ในระดับที่ผู้เรียนเข้าใจความหมาย ความสัมพันธ์และโครงสร้างของสิ่งที่เรียนและสามารถอธิบายสิ่งที่เรียนรู้นั้นได้ด้วยคำพูดของตนเอง ผู้เรียนที่มีความเข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หลังจากได้ความรู้ในเรื่องนั้นมาแล้ว จะสามารถแสดงออกได้หลายทาง เช่น สามารถตีความได้ แปลความได้ เปรียบเทียบได้ บอกความแตกต่างได้ เป็นต้น

3) การเรียนรู้ในระดับการนำไปใช้ (Application) หมายถึง การเรียนรู้ในระดับที่ผู้เรียนสามารถนำข้อมูล ความรู้ และความเข้าใจที่ได้เรียนรู้มาไปใช้ในการหาคำตอบและแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ดังนั้นคำถามในระดับนี้จึงมักประกอบด้วยสถานการณ์ที่ผู้เรียนจะต้องดึงความรู้ ความเข้าใจ มาใช้ในการหาคำตอบ โดยผู้เรียนมีพฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงการเรียนรู้ในระดับสามารถนำไปใช้ได้

4) การเรียนรู้ในระดับการวิเคราะห์ (Analysis) หมายถึง การเรียนรู้ในระดับที่ผู้เรียนต้องใช้การคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณและการคิดที่ลึกซึ้งขึ้นเนื่องจากไม่สามารถหาคำตอบได้จากข้อมูลที่มีอยู่โดยตรง ผู้เรียนต้องใช้ความคิดหาคำตอบจากการแยกแยะข้อมูลและหาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่แยกแยะนั้น หรืออีกนัยหนึ่งคือการเรียนรู้ในระดับที่ผู้เรียนสามารถจับได้ว่าอะไรเป็นสาเหตุ เหตุผลหรือแรงจูงใจที่อยู่เบื้องหลังปรากฏการณ์ใดปรากฏการณ์หนึ่ง

5) การเรียนรู้ในระดับการสังเคราะห์ (Synthesis) หมายถึง การเรียนรู้ที่อยู่ในระดับที่ผู้เรียนสามารถ (1) คิด ประดิษฐ์ สิ่งใหม่ขึ้นมาได้ ซึ่งอาจอยู่ในรูปของสิ่งประดิษฐ์ ความคิด หรือ ภาษา (2) ทำนายสถานการณ์ในอนาคตได้ (3) คิดวิธีการแก้ปัญหาได้

6) การเรียนรู้ในระดับการประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การเรียนรู้ในระดับที่ผู้เรียนต้องใช้การตัดสินคุณค่า ซึ่งก็หมายความว่า ผู้เรียนจะต้องสามารถตั้งเกณฑ์ในการประเมินหรือตัดสินคุณค่าต่าง ๆ ได้ และแสดงความคิดเห็นในเรื่องนั้นได้

สมบูรณ์ ต้นยะ (2545) ได้นำเสนอแนวทางการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สามารถ

สรุปได้ดังนี้

- 1) กำหนดสิ่งที่ประเมินและวัดได้ โดยระบุให้ชัดเจนว่าจะประเมินในด้านใด
- 2) วางแผนการประเมินให้รัดกุม สะดวก ประหยัด และเป็นไปได้ โดยการวางแผนการเก็บข้อมูลว่าจะเก็บข้อมูลอะไร โดยวิธีใดจึงจะได้ข้อมูลที่เที่ยงตรง และเชื่อมั่นได้
- 3) ควรใช้เทคนิคหลาย ๆ ด้านที่สามารถวัดให้ครอบคลุม ทั้งด้านความสามารถทางสติปัญญา ทักษะการนำความรู้ไปใช้ และเจตคติต่อวิชาที่เรียนรู้
- 4) เกณฑ์ที่ใช้ต้องมีความสัมพันธ์กับสิ่งที่วัด และจุดมุ่งหมายของการวัด
- 5) เลือกใช้เครื่องมือที่มีคุณภาพ เครื่องมือนั้นต้องมีความเที่ยงตรง และมีความเชื่อมั่นในระดับสูง

6) เลือกใช้เทคนิคในการวัดให้ตรงกับจุดมุ่งหมาย และปราศจากความลำเอียง กระทรวงศึกษาธิการ (2552) ได้นำเสนอแนวทางการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สามารถสรุปได้ดังนี้

- 1) การวัดต้องสอดคล้องกับตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุง แก้ไข นักเรียนที่ไม่ผ่านตัวชี้วัด
- 2) มีขั้นตอนการวัดอย่างเป็นระบบ เริ่มตั้งแต่เลือกใช้เครื่องมือให้เหมาะสม ดำเนินการสร้างเครื่องมือ ดำเนินการวัดผล และนำผลที่ได้ไปใช้ตัดสินผลการเรียน

จากความหมายและแนวทางการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนข้างต้น สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ไทย หมายถึง คะแนนจากการสอบวัดความรู้วิชานาฏศิลป์ไทย ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ไทย เรื่อง ระเบียบท่าเต้น แบบเลือกตอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยการกำหนดสิ่งที่วัดให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ และจุดประสงค์การเรียนรู้ การใช้คำถามสอดคล้องกับระดับพฤติกรรมทางด้านพุทธิพิสัยของบลูม ซึ่งได้จัดระดับพฤติกรรมไว้ 6 ระดับ ได้แก่ ความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และประเมินผล

2.6 การจัดการเรียนรู้แบบปกติ

2.6.1 ความหมายของวิธีการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

รชนิ ศิลป์สร (2544) ได้กล่าวไว้ว่า วิธีการจัดการเรียนรู้แบบปกติ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยครูเป็นผู้เตรียมศึกษาหาความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่จะสอนจากตำรา แบบเรียนหรือหนังสืออ้างอิงต่าง ๆ แล้วรวบรวมเรื่องราวทั้งหมดถ่ายทอดให้ผู้เรียนด้วยการบรรยาย การบอก การใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ ซึ่งครูและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายซักถาม ตลอดจนช่วยกันสรุปเนื้อเรื่องหรือสิ่งที่ได้จากการเรียน

ชวนพิศ อัตเนตร์ (2545) กล่าวว่า วิธีการจัดการเรียนรู้แบบปกติ เป็นแนวการสอนตามแนวคู่มือครูของกรมวิชาการที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามที่เสนอไว้ในคู่มือการสอน

วิริยา วิริยารัมภะ (2549) กล่าวว่า วิธีการจัดการเรียนรู้แบบปกติ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ยึดแนวการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครูของกรมวิชาการ โดยครูเป็นผู้เตรียมข้อมูลความรู้นำมาถ่ายทอดให้แก่ผู้เรียนมีการบรรยาย อภิปรายซักถามและใช้สื่อการสอน

บุญชม ศรีสะอาด (2553) กล่าวว่า วิธีการจัดการเรียนรู้ตามปกติ บางครั้งอาจเรียกว่าวิธีการจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้ที่อาศัยความสามารถของผู้สอนในการเรียบเรียงเนื้อหาสาระและการใช้เทคนิคในการถ่ายทอดเนื้อหาสาระให้น่าสนใจ

จากความหมายของวิธีการจัดการเรียนรู้แบบปกติที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ สรุปได้ว่าวิธีการจัดการเรียนรู้แบบปกติ เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบรรยาย โดยครูเป็นผู้อธิบาย โดยมีสื่อการเรียนรู้ที่มาจากคู่มือแบบเรียนต่าง ๆ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถและเทคนิคในการถ่ายทอดของครูผู้สอนเป็นหลัก

2.6.2 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

สุกัญญา กตัญญู (2542) ได้กล่าวไว้ว่า วิธีการจัดการเรียนรู้แบบปกติสามารถแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เป็นการเตรียมผู้เรียนให้พร้อมที่จะเรียนโดยครูกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจด้วยกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การทายปัญหา ซักถาม การทบทวนบทเรียนที่ผ่านมา

2) ขั้นสอน เป็นการดำเนินกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ครูเสนอบทเรียนใหม่โดยการสนทนา ซักถาม แล้วให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาในบทเรียนหรือเนื้อหาเสริมบทเรียน หลังจากนั้นผู้เรียนร่วมกันอภิปรายในกลุ่ม ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่กำหนดในแผนการจัดการเรียนรู้ เช่น ดำเนินการทดลอง เป็นต้น

3) ขั้นสรุป เป็นการสรุปเนื้อหาสาระและความคิดรวบยอดของบทเรียน โดยครูเลือกใช้กิจกรรมการสรุปในลักษณะต่าง ๆ เช่น ให้ผู้เรียนรายงานผลการทดลองหน้าชั้นเรียน ครูและผู้เรียนร่วมกันอภิปราย ร่วมกันสังเกตการตอบคำถาม การให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดเป็นการตรวจสอบพฤติกรรมที่กำหนดไว้ในจุดประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละครั้ง

กรมวิชาการ (2542 อ้างถึงใน ศิริมณฑา ขุนศิริ, 2546) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสอนตามคู่มือครู ซึ่งเป็นการสอนแบบปกติ ดังนี้

1) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน คือ ครูจัดกิจกรรมทบทวนความรู้เดิม แจ้างจุดประสงค์การเรียนรู้และดึงผู้เรียนสู่เนื้อหาใหม่ ใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น เกม บทบาทสมมติ นิทานเพลง เป็นต้น

2) **ชั้นสอน** คือ ครูนำเสนอเนื้อหาการเรียนให้กับนักเรียน โดยให้นักเรียนใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น การอธิบาย สนทนาซักถาม อภิปราย การทำแบบฝึกหัด การทำกิจกรรมตามใบงาน หรือทำงานกลุ่ม รวมทั้งครูใช้สื่อการสอน รูปภาพ ของจริง ใบงาน หรือสัญลักษณ์ประกอบการเรียนการสอน

3) **ชั้นสรุป** คือ ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปหลักการและสาระที่เรียนร่วมกัน

4) **ชั้นวัดและประเมินผล** คือ ครูประเมิน เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาใหม่อย่างไรบ้าง บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ ถ้าพบว่า มีนักเรียนบางส่วนยังไม่เข้าใจเนื้อหาใหม่นั้น ๆ ครูทำการสอนซ่อมเสริมก่อนที่จะเรียนเนื้อหาต่อไป โดยการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม การตอบคำถาม การทำแบบฝึกหัด

ไพโรจน์ ทองคำสุก (2545) ได้กล่าวถึงวิธีการถ่ายทอดความรู้ทางด้านนาฏศิลป์ไทย ยึดวิธีการสอนแบบไทยโบราณเป็นหลักสำหรับใช้ในการสอนนาฏศิลป์ไทย ซึ่งมีลักษณะสำคัญดังนี้

- 1) สอนเป็นรายบุคคล เน้นลักษณะการถ่ายทอดด้วยความใกล้ชิด
- 2) สอนจากง่ายไปหายากเป็นลำดับ
- 3) ครูแสดงให้ดู ผู้เรียนทำตามและฝึกฝนจนชำนาญและแม่นยำเป็นลำดับ
- 4) บทเรียนยึดหลักการหรือโครงสร้างและจารีตประเพณีตามแบบแผนเดิมเป็นหลักอย่างเคร่งครัด
- 5) ครูมอบหมายงานการแสดงให้ตามความสามารถ ผู้เรียนได้ประสบการณ์การเรียนรู้จากการปฏิบัติด้วยตนเอง
- 6) ครูคอยดูแลให้กำลังใจ ให้คำชมเชย หรือชี้แนะข้อบกพร่องเพื่อปรับปรุงแก้ไข

7) ผู้เรียนสามารถประเมินผลได้ด้วยตนเองจากการแสดงจริง

จากขั้นตอนวิธีการจัดการเรียนรู้แบบปกติที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบปกติ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ และเนื้อหาที่กำหนดในหลักสูตร โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูเป็นผู้เตรียมข้อมูล ความรู้นำมาถ่ายทอดให้แก่ผู้เรียน โดยการบรรยาย การอธิบายและสาธิต ครูเป็นผู้แสดงให้ดู ผู้เรียนทำตามและฝึกฝนจนชำนาญและแม่นยำเป็นลำดับ และทดสอบด้วยการให้นักเรียนปฏิบัติจริง ใช้สื่อการเรียนรู้ และมีการกำหนดภาระงานให้นักเรียนปฏิบัติ มีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ชั้นสอน ชั้นสรุป และชั้นวัดและประเมินผล ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เพื่อเป็นการเตรียมนักเรียนให้รู้ว่ากำลังเรียนเรื่องอะไร สามารถนำเอาความรู้และทักษะที่นักเรียนมีอยู่เดิม มาสัมพันธ์กับบทเรียนที่ครูกำลังจะ

สอนได้ ซึ่งทำได้โดยการหากิจกรรมที่เร้าความสนใจของนักเรียนแล้วเชื่อมโยงไปสู่บทเรียน ซึ่งจะทำให้ นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน เน้นลักษณะการถ่ายทอดด้วยความใกล้ชิด โดยครูแสดงให้ดู ผู้เรียนทำตาม และฝึกฝนจนชำนาญและแม่นยำเป็นลำดับ บทเรียนยึดหลักการหรือโครงสร้าง และจารีตประเพณีตามแบบแผนเดิมเป็นหลักอย่างเคร่งครัด

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป โดยให้นักเรียนปฏิบัติและครูคอยดูแลให้กำลังใจ ให้คำชมเชย หรือชี้แนะข้อบกพร่องเพื่อปรับปรุงแก้ไข

ขั้นที่ 4 ขั้นวัดและประเมินผล โดยครูทดสอบด้วยการให้นักเรียนปฏิบัติจริง

2.7 ระบำพรัตน์

ระบำพรัตน์ เป็นเนื้อหาวิชาที่บรรจุอยู่ในหลักสูตรพื้นฐานวิชาซีพวิทยาลัยนาฏศิลป์ พุทธศักราช 2551 มีกระบวนการสร้างที่สำคัญที่ปรมาจารย์ทางด้านนาฏศิลป์ไทยได้สร้างสรรค์ขึ้นตาม ทฤษฎีการจัดลำดับกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งผู้วิจัยนำมาใช้ในการทดลอง ครูผู้สร้างชุดการแสดงระบำ พรัตน์ มีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบการแสดงละครนอก เรื่อง สุวรรณหงส์ ตอนสุวรรณหงส์ชมถ้ำ ในช่วงสมัยรัชกาลที่ 9 ซึ่งถือเป็นยุคที่เกิดการเผยแพร่นาฏศิลป์แบบราชสำนักสู่สังคมไทยที่เป็น รูปธรรมที่สุด นำออกแสดงครั้งแรกเมื่อวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2492 ณ โรงละครศิลปากร ซึ่งได้รับความนิยมนเป็นอย่างมาก (ศิลปากร, กรม., 2549) ผู้ประพันธ์บทร้องและทำนองเพลง คือ นายมนตรี ตราโมท ผู้เชี่ยวชาญการสอนดนตรีไทย วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร ผู้ประดิษฐ์ท่ารำ คือ นางลมุล ยมะคุปต์ ผู้เชี่ยวชาญการสอนนาฏศิลป์ไทย วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร นางมัลลี คงประภัศร์ และนางศุภลักษณ์ ภัทรนาวิก (หม่อมครุต่วน) ครูอาวุโส กรมศิลปากร ซึ่งบรมครูทางด้านนาฏศิลป์ไทย ได้ถ่ายทอดท่ารำดังกล่าว ไว้ในการเรียนการสอนหลักสูตรวิชานาฏศิลป์ไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของ วิทยาลัยนาฏศิลป์ จากนั้นระบำชุดนี้ถูกนำไปเป็นต้นแบบในการสร้างสรรค์ระบำลักษณะต่าง ๆ ปัจจุบันนิยมนำเฉพาะชุดระบำพรัตน์ไปจัดแสดงเป็นวิพิธทัศนา

ระบำพรัตน์มีความพิเศษกว่าระบำชุดอื่น ๆ ซึ่งจะได้กล่าวถึงคุณลักษณะต่าง ๆ เพื่อให้ เห็นความชัดเจน ดังนี้

2.7.1 ลักษณะเฉพาะ

เป็นระบำหมู่ที่ไม่สามารถเพิ่มหรือลดจำนวนผู้แสดง ตามความพอใจของผู้กำกับการแสดงหรือตามขนาดเวทีได้ เนื่องจาก ชื่อชุดระบำพรัตน์เป็นชื่อเฉพาะหมายถึงอัญมณี ทั้งเก้า จึงเป็นการกำหนดจำนวนผู้แสดงด้วยชื่ออย่างชัดเจน นอกจากนั้นบทร้องยังได้กำหนดลักษณะเฉพาะ ของอัญมณีแต่ละเม็ดไว้เช่นกัน หากจำเป็นต้องเพิ่มผู้แสดงจึงต้องเพิ่มทีละ 9 คน หรือหากจำเป็นต้อง

ตัดบทร้องจากนั้นก็ต้องลดจำนวนผู้แสดงให้สัมพันธ์กับบทร้อง และเปลี่ยนชื่อชุดการแสดงเป็นชื่อใหม่ เช่น ระเบียบญัตน์ เป็นต้น

2.7.2 โครงสร้างของระบำ

ระบำนพรัตน์มีการจัดแบ่งวิธีการนำเสนอเป็น 3 ช่วงคือ ช่วงเกริ่น ช่วงบรรยายและ ช่วงสรุป โดยวิเคราะห์ตามบทร้อง ดนตรี และกระบวนรำ โดยจะอธิบายตามหัวข้อดังนี้

1) ช่วงเกริ่น อยู่ในช่วงการแสดงลำดับแรก เป็นการเปิดตัวผู้แสดงทั้งหมด เข้าสู่เวที ตามกระบวนกรนำเสนอการแสดง โดยวิเคราะห์การนำเสนอ ดังนี้

(1) บทร้อง กล่าวถึงความงามของอัญมณีทั้ง 9 เม็ด ผ่านผู้แสดง 9 คน สวมเครื่องแต่งกายตามลักษณะสีของอัญมณีแต่ละเม็ด ดังนี้

รัตน์คูหากายสิทธิ์	ล้วนวิจิตรนพรัตน์จรศนาย
แสงมณีสีวามอร่ามพราย	เป็นเลื่อมลายแลสลัประยับตา

(2) ดนตรีเริ่มบรรเลงด้วยเพลง รัวนพรัตน์ เพื่อให้ผู้แสดงปรากฏตัวหน้า เวทีจากนั้นตีคลอตามบทร้องยังไม่เน้นจังหวะหน้าทับที่ชัดเจน

(3) กระบวนท่ารำ ช่วงแรกใช้ท่ารำเดียวกันทั้งหมด ยังไม่กำหนดท่ารำ เฉพาะของอัญมณีแต่ละเม็ด ช่วงท้ายเพลงจึงจัดกระบวนแถวเป็นลักษณะซุ้มแล้วกำหนดท่ารำให้ ต่างกันไปโดยคำนึงถึงความสมดุลของโครงสร้างของเวทีและองค์ประกอบของซุ้มเป็นลักษณะ สามเหลี่ยมหน้าจั่วแนวตั้งมีจุดกลาง

2) ช่วงบรรยาย อยู่ในช่วงการแสดงลำดับที่สอง หลังจากการเปิดตัวผู้แสดง ทั้งหมดแล้ว โดยวิเคราะห์การนำเสนอการแสดง ดังนี้

(1) บทร้อง ในบทร้องจะบรรยายชื่อของอัญมณี ลักษณะและสรรพคุณ ของอัญมณีแต่ละเม็ดที่จะเสริมสิริมงคลแก่ผู้ที่มีไว้สวมใส่ประดับเรือนกายหรือมีไว้ครอบครอง โดยแบ่ง บรรยายทีละเม็ด เม็ดละ 1 บท ดังนี้

อันเพชรดีสีขาวรุ้งพราวเพริศ	สุดประเสริฐแสงสีวิเลขา
ใครประดับเพชรดีมีราคา	เรื่องเดชานุภาพด้วยดวงมณี
ทับทิมแท้แลดูแดงอร่าม	แสงแววงามแจ่มจรัสศรีศรี
ขจัดปวงโรคาพยาธิ	พูนทวีสินทรัพย์นับอนันต์
มรกตสดขจีสีเขียวขำ	แสงงามล้ำเลิศประเสริฐสรรพ
ประดับกันเขี้ยวงาสารพัน	คุ้มภัยอันตรายล้วนมวลาพา
อันมณีสีเหลืองเรืองวิรุจน์	นี่คือบุษราคัมเลิศล้ำค่า
เป็นอาภรณ์พูนสวัสดิ์วัฒนา	ชนมพรรษายืนดำรงคงนิรันดร์
แก้วโกเมนแดงก้ำน้ำใสสด	แสงงามดรุจีแสงสีสรรพ

ผู้ประคับประคองเรือ	ประชาชนต้นน้ำถึงเรือลือลือ
นิลกาลน้ำเงินกำล้าหมอกเมฆ	รุจิเรขรุ่งโรจน์โชติอร่าม
อำนวยการสรรพสุขารมณณ์ภิราม	สิ่งดั่งมหลามหลังสะพรั่งมา
สีขามหม่นหมอกมัวสลัวแสง	บอกแสดงมุกดาหารตระการสง่า
คลขจัดสัตว์ร้ายพ่ายเคซา	อสรพิษนานาล่าหลีกไกล
แก้วเพทายพรายแสงสีแดงเรื่อ	พรรณอะเคื้อล่ายองผุดผ่องใส
นำสิริมงคลคลโขคชัย	กำจัดภัยผองอุบาทว์ให้คลาดคลาย
แก้วไพฑูรย์ขุนฉวีสีไม้ไผ่	สังวาลไหมสาแทรกผ่านประสานสาย
บันดาลชัยชนะหมู่ศัตรูร้าย	แม่กำจายเสนห์ติดจับจิตเอย

(2) ดนตรีบรรเลงเพลงนพรัตน์ อัตราจังหวะ 2 ชั้น มีการกำหนดทำนองที่แตกต่างกันไปตามบทร้อง สันนิษฐานว่าผู้สร้างสรรค์คงมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความชัดเจนและแตกต่างของอัญมณีแต่ละเม็ด ซึ่งปรากฏว่ามีทำนองเพลงที่ใช้ประกอบในบทร้องช่วงนี้ จำนวน 1 เพลง แบ่งเป็น 3 ท่อน ดังนี้

- ท่อนที่ 1 จะใช้ประกอบการรำของ เพชร บุษราคัม และมุกดาหาร
- ท่อนที่ 2 จะใช้ประกอบการรำของ ทับทิม โกเมน และเพทาย
- ท่อนที่ 3 จะใช้ประกอบการรำของ มรกต นิลกาล ไพฑูรย์

(3) กระบวนท่ารำ เริ่มต้นด้วยผู้แสดงวิ่งออกมาที่จุดกลางด้านหน้า แสดงท่ารำเฉพาะของอัญมณีแต่ละเม็ด จากนั้นแสดงท่ารำตามบทร้องโดยส่วนใหญ่เป็นกระบวนรำจากท่ารำแม่บทใหญ่ ช่วงท้ายเพลงผู้แสดงรำกลับไปตั้งซุ่มที่จุดเดิม

3) ช่วงสรุป เป็นช่วงสุดท้ายของการนำเสนอการแสดง อาจหมายถึงช่วงของการสรุป การแสดงช่วงนี้เป็นการกล่าวถึงลักษณะของอัญมณีแต่ละเม็ดโดยบอกชื่อและสีของอัญมณี ดังนี้

(1) บทร้องจะบรรยายถึงชื่ออัญมณีและสีของอัญมณีที่เป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละเม็ด ดังนี้

สีขามผ่องเพชรดี	ทับทิมสีมณีแดง	เขียวใสแสงมรกต	
เหลืองใสสดบุษราคัม	แดงแก่กำโกเมนเอก	สีหมอกเมฆนิลกาล	
มุกดาหารหมอกมัว	แดงสลัวเพทาย	สังวาลสายไพฑูรย์	
เจ็ดจรัญนพรัตน์	อวยสวัสดิภาพล้วน	ปวงวิบัติจัดพัน	ผ่านร้ายกลายตีฯ

(2) ดนตรีบรรเลงเพลงสุรินทรานู 2 ชั้นและเพลงเร็วทำนองที่ง่ายและเป็นลักษณะเพลงที่มีทำนองกระชับ ง่ายแก่การรับฟัง และทำให้เกิดกระบวนท่าที่ง่ายแก่ผู้ชมและผู้เรียน

(3) กระบวนท่ารำ เน้นกระบวนท่าที่นำท่ารำประจำตัวของอัญมณีแต่ละเม็ดมาผนวกกับท่ารำที่อธิบายถึงคุณลักษณะของอัญมณีแบบสั้น ๆ เพื่อการจดจำที่ง่ายให้กับผู้ชมและผู้เรียน

การแสดงชุดระบำพริตน์ ผู้สร้างสรรค์งานได้มีการสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบโดยคำนึงถึงผู้ชมและผู้เรียน มีการกำหนดการนำเสนอแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ ชั้นเกริ่น ชั้นบรรยายและชั้นสรุป ซึ่งเป็นกระบวนท่าที่สำคัญตามทฤษฎีการจัดลำดับกระบวนท่าการเรียนรู้ ดังนั้นจึงเป็นชุดการแสดงที่ครูสามารถใช้เป็นตัวอย่างในการเรียนการสอนได้

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศศิกานต์ วีระวัฒน์โยธิน (2557) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบ STAD เรื่องนาฏลีลา วิชาศิลปะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ในการเรียนรู้เรื่องนาฏลีลาระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบ STAD เรื่องนาฏลีลา อยู่ในระดับมาก

สุพัตรา รักชาติ (2557) ได้ศึกษาผลการสอนทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เสริมด้วยแบบฝึกทักษะที่เน้นเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์และทักษะปฏิบัติดนตรีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการสอนทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์เสริมด้วยแบบฝึกทักษะที่เน้นเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนมีคะแนนเฉลี่ยทดสอบก่อนเรียนเท่ากับ 14.53 คิดเป็นร้อยละ 48.44 คะแนนเฉลี่ยทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 23.94 คิดเป็นร้อยละ 79.79 เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 2) นักเรียนมีคะแนนความสามารถด้านการปฏิบัติดนตรีไทย (ห้องวงใหญ่) โดยเฉลี่ยเท่ากับ 47.97 คิดเป็นร้อยละ 85.66 เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า คะแนนความสามารถด้านการปฏิบัติดนตรีไทยของนักเรียนไม่น้อยกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75

ชาริญญา ผลจันทร์ (2558) ได้ศึกษาการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบและทักษะการเขียนภาพพระบายสีโดยใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนภาพพระบายสีโปสเตอร์ตามหลักการของเดวีส์ร่วมกับเทคนิค STAD บนพื้นฐานหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ค่าดัชนีประสิทธิผลของชุดฝึกทักษะ ตามหลักการของเดวีส์ร่วมกับเทคนิค STAD บนพื้นฐานหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่มีต่อการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบ และทักษะการเขียนภาพพระบายสี มีค่าเท่ากับ 0.62, 0.94 และ 0.67 ตามลำดับ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

จุฑารัตน์ ดวงเทียน (2558) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์ชันร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลง ค่านิยม 12 ประการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองจากการใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์ชันร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ทักษะปฏิบัติการรำของกลุ่มทดลองจากการใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์ชันร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อรรวัตร์ ทิพยเลิศ (2560) ได้ศึกษากิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างทักษะปฏิบัติกีตาร์ตามแนวคิดของเดวีส์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า 1) กิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างทักษะปฏิบัติกีตาร์ตามแนวคิดของเดวีส์ มีประสิทธิภาพ 80.38/83.46 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 2) ดัชนีประสิทธิภาพของการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างทักษะปฏิบัติกีตาร์ตามแนวคิดของเดวีส์ เท่ากับ 0.6356 แสดงว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นี้ ทำให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นเท่ากับ 63.56 หรือคิดเป็นร้อยละ 63.56 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างทักษะปฏิบัติกีตาร์ตามแนวคิดของเดวีส์ อยู่ในระดับมาก เท่ากับ 3.52

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของเดวีส์ และการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ทำให้นักเรียนมีทักษะการปฏิบัติและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังการเรียนสูงขึ้น อีกทั้งเป็นการฝึกให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกัน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันโดยผ่านกระบวนการกลุ่ม มุ่งผลสัมฤทธิ์ของคะแนนของแต่ละคนในกลุ่มมารวมกันคิดเป็นคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสร่วมกัน เกิดความรัก ความสามัคคี เกิดเจตคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาทักษะนาฏศิลป์ไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง ระเบียบพรัดน์ เพื่อให้ นักเรียนมีทักษะนาฏศิลป์ไทยและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนในวิชานาฏศิลป์ไทยมากขึ้นด้วย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาทักษะนาฏศิลป์ไทยและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ระบำนพรัตน์ ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เป็นการวิจัยสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) มีจุดประสงค์เพื่อเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ไทย เรื่อง ระบำ นพรัตน์ ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในการจัดการ เรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการ ตามลักษณะของการวิจัย ดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การสร้างและหาคุนภาพของเครื่องมือ
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.3.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2561 วิทยาลัยนาฏศิลป์ ส่วนภูมิภาคภาคกลาง ประกอบด้วย วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี และ วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง จำนวน 117 คน

3.3.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง ภาคเรียน ที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 2 ห้องเรียน เป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้องเรียน จำนวน 27 คน และกลุ่ม ควบคุม 1 ห้องเรียน จำนวน 27 คน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) ดังนี้

3.3.2.1 สุ่มจากวิทยาลัยนาฏศิลป์ 12 แห่ง โดยการสุ่มแบ่งตามเขตภูมิภาค ได้มา 1 เขตภูมิภาค คือ วิทยาลัยนาฏศิลป์เขตภาคกลาง ประกอบด้วย วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี วิทยาลัย นาฏศิลป์สุพรรณบุรี และวิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง จำนวน 117 คน

3.3.2.2 สุ่มจากวิทยาลัยนาฏศิลป์เขตภาคกลาง ประกอบด้วย วิทยาลัยนาฏศิลป์ ลพบุรี วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี และวิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง ได้มา 1 วิทยาลัย คือ วิทยาลัย นาฏศิลป์อ่างทอง

3.3.2.3 สุ่มกลุ่มตัวอย่าง ได้มา 2 ห้องเรียน สุ่มเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้องเรียน จำนวน 27 คน และกลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน จำนวน 27 คน ซึ่งกลุ่มทดลองได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD และกลุ่มควบคุมได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

3.2.1 แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษปีไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD

3.2.2 แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษปีไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปกติ

3.2.3 แบบประเมินทักษะภาษาอังกฤษปีไทย

3.2.4 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษปีไทย เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3.3 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

3.3.1 แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษปีไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เป็นแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับกลุ่มทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการสร้าง ดังนี้

3.3.1.1 ศึกษาหลักสูตรพื้นฐานวิชาชีพวิทยาลัยนาฏศิลป์ พุทธศักราช 2551 โดยการศึกษาเนื้อหาตามมาตรฐานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ และคำอธิบายรายวิชา ตามหนังสือหลักสูตรพื้นฐานวิชาชีพวิทยาลัยนาฏศิลป์ พุทธศักราช 2551 ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

3.3.1.2 วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ศึกษาเนื้อหา คำอธิบายรายวิชาภาษาอังกฤษปีไทย เรื่อง ระเบียบวาทน์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ เวลาที่ใช้ และที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3.3.1.3 ศึกษาการสร้างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง ระเบียบวาทน์ โดยการประยุกต์จากการศึกษางานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง สรุปขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 7 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ช้่นนำเสนอเนื้อหา โดยครูผู้สอนจะสาธิตการปฏิบัติทักษะภาษาอังกฤษปีไทย ให้นักเรียนเห็นภาพรวมตั้งแต่ต้นจนจบ

ขั้นที่ 2 ขั้นสาธิตและปฏิบัติทักษะย่อยด้วยตนเอง โดยครูผู้สอนสาธิตทักษะย่อย ๆ ทีละส่วนของการปฏิบัตินาฏศิลป์ไทย และให้นักเรียนปฏิบัติตาม

ขั้นที่ 3 ขั้นจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มความสามารถ ปฏิบัติทักษะย่อยร่วมกัน โดยจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มความสามารถ (เก่ง-ปานกลาง-อ่อน) กลุ่มละ 9 คน (เนื่องจากระบำปรีดิ์นั้ใช้ผู้แสดง 9 คน เก่ง 2 – ปานกลาง 5 – อ่อน 2 โดยอิงสัดส่วน 1 : 2 : 1) เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จากนั้นให้แต่ละกลุ่มฝึกปฏิบัติทักษะนาฏศิลป์ไทยทีละส่วนร่วมกัน โดยไม่มีการสาธิตจากครู หากผู้เรียนติดขัดจุดใด ครูผู้สอนจะคอยให้คำชี้แนะและแก้ไข จนกระทั่งผู้เรียนสามารถปฏิบัติทักษะนาฏศิลป์ไทยได้ทุกคน

ขั้นที่ 4 ขั้นให้เทคนิควิธีการเฉพาะทาง โดยครูผู้สอนให้คำแนะนำเทคนิคที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติทักษะนาฏศิลป์ไทยได้ถูกต้อง

ขั้นที่ 5 ขั้นเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ โดยให้นักเรียนปฏิบัติทักษะนาฏศิลป์ไทยโดยเชื่อมโยงแต่ละส่วนย่อย ๆ เข้าด้วยกัน ฝึกปฏิบัติหลาย ๆ ครั้งอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ต้นจนจบ จนสามารถปฏิบัติทักษะนาฏศิลป์ไทยที่สมบูรณ์ได้อย่างชำนาญ

ขั้นที่ 6 ขั้นการทดสอบเพื่อหาคะแนนฐานด้านทักษะของแต่ละคน หลังจากทีผู้เรียนในแต่ละกลุ่มทำงานจนสำเร็จแล้วครูจึงทำการทดสอบ โดยให้ผู้เรียนแต่ละคนสอบปฏิบัติทักษะนาฏศิลป์ไทย เพื่อเป็นการประเมินความรู้ที่ผู้เรียนได้เรียนมา และครูผู้สอนบันทึกคะแนนไว้เป็นรายบุคคล วิธีการนี้จะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง

ขั้นที่ 7 ขั้นสรุปผลและยกย่องกลุ่มที่มีพัฒนาการสูงสุด นักเรียนแต่ละคนจะมีคะแนนฐาน เพื่อใช้ในการคิดคะแนนความก้าวหน้า โดยพิจารณาว่าคะแนนที่ได้จากการทดสอบประจำบทของนักเรียน ห่างจากคะแนนฐานที่ผ่านมามากน้อยเพียงใด ครูนำคะแนนจากการทดสอบย่อย มาคิดคะแนนความก้าวหน้าของนักเรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม เพื่อหากลุ่มที่จะได้รับการยกย่อง

3.3.1.4 กำหนดเนื้อหา เวลาเรียน และกิจกรรมที่นำมาออกแบบการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียน รวมทั้งการวัดผลและประเมินผล โดยใช้เวลา 2 ชั่วโมงต่อ 1 แผน

3.3.1.5 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD จำนวน 18 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมเวลา 36 ชั่วโมง ประกอบด้วย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ปฐมนิเทศและทดสอบก่อนเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 ประวัติและองค์ประกอบของระบำปรีดิ์นั้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 นาฏยศัพท์ที่ใช้ในระบำปรีดิ์นั้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การขับร้องเพลงระบำปรีดิ์นั้ (เพลงปรีดิ์นั้)

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 การขับร้องเพลงระบำบ้านพรตน์ (เพลงสุรินทราหู)
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 ทำรำระบำพรตน์ (ทำออกถึงทำรับประจำตน)
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 ทำรำระบำพรตน์ (เพชรจนถึงทำรับที่ 1)
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 ทำรำระบำพรตน์ (ทับทิมจนถึงทำรับที่ 2)
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 ทำรำระบำพรตน์ (มรกตจนถึงทำรับที่ 3)
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 ทำรำระบำพรตน์(บุษราคัมจนถึงทำรับที่ 4)
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11 ทำรำระบำพรตน์ (โกเมนจนถึงทำรับที่ 5)
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12 ทำรำระบำพรตน์ (นิลกาลจนถึงทำรับที่ 6)
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13 ทำรำระบำพรตน์ (มุกดาหารจนถึงทำรับที่ 7)
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14 ทำรำระบำพรตน์ (เพทายจนถึงทำรับที่ 8)
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 15 ทำรำระบำพรตน์ (ไพฑูรย์จนถึงทำรับที่ 9)
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 16 ทำรำระบำพรตน์ (เพลงสุรินทราหู)
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 17 กระบวนทำรำระบำพรตน์ตามหลักการแสดง
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 18 ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและวัด

ทักษะการปฏิบัติทำรำระบำพรตน์

3.3.1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นไปเสนอต่อประธานกรรมการและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและครอบคลุมเนื้อหา พร้อมทั้งเสนอข้อบกพร่องและแนวทางแก้ไข จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.3.1.7 สร้างแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ใช้ประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ โดยพิจารณาจากเกณฑ์ ดังนี้

5	หมายถึง	แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมมากที่สุด
4	หมายถึง	แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมมาก
3	หมายถึง	แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมปานกลาง
2	หมายถึง	แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมน้อย
1	หมายถึง	แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

การคิดคะแนนสามารถทำได้โดยนำคะแนนมาหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และนำมาเทียบกับเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 – 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 – 4.49 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 – 3.49 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 – 2.49 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.49 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ผลการตรวจสอบคุณภาพโดยผ่านการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ด้วยแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าความเหมาะสมและความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.93$, S.D. = 0.10)

3.3.1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้มาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และทรงคุณวุฒิ ทั้งด้านโครงสร้างและเนื้อหา

3.3.1.9 นำแผนการจัดการเรียนรู้ฉบับสมบูรณ์ไปทดลองใช้สอนก่อน (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2561 ห้องที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อดูความเหมาะสมกับเวลาและข้อบกพร่องอื่น ๆ ของแต่ละแผน

3.3.1.10 นำผลการทดลองใช้ มาปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD และแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.3.1.11 นำแผนการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง ระบายน้ำพรีตัน ฉบับสมบูรณ์ไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย

3.3.2 แผนการจัดการเรียนรู้วิชานาฏศิลป์ไทยแบบปกติ เป็นแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับควบคุม ผู้วิจัยดำเนินการสร้าง ดังนี้

3.3.2.1 ศึกษาหลักสูตรพื้นฐานวิชาชีวะวิทยาลัยนาฏศิลป์ พุทธศักราช 2551 โดยศึกษาเนื้อหาตามมาตรฐานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ และคำอธิบายรายวิชา ตามหนังสือหลักสูตรพื้นฐานวิชาชีวะวิทยาลัยนาฏศิลป์ พุทธศักราช 2551 ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

3.3.2.2 วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ศึกษาเนื้อหา คำอธิบายรายวิชานาฏศิลป์ไทย เรื่องระบายน้ำพรีตัน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ เวลาที่ใช้ และที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3.3.2.3 ศึกษาการสร้างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามวิธีการแผนการจัดการเรียนรู้วิชานาฏศิลป์ไทยแบบปกติ เรื่อง ระบายน้ำพรีตัน โดยการประยุกต์จากการศึกษางานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง สรุปขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ชี้นำเข้าสู่บทเรียน เพื่อเป็นการเตรียมนักเรียนให้รู้ว่ากำลังเรียนเรื่องอะไร สามารถนำเอาความรู้และทักษะที่นักเรียนมีอยู่เดิม มาสัมพันธ์กับบทเรียนที่ครูกำลังจะสอนได้ ซึ่งทำได้โดยการหากิจกรรมที่เร้าความสนใจของนักเรียนแล้วเชื่อมโยงไปสู่บทเรียน ซึ่งจะทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น

ขั้นที่ 2 ชี้นสอน เน้นลักษณะการถ่ายทอดด้วยความใกล้ชิด โดยครูแสดงให้ดู

ผู้เรียนทำตาม และฝึกฝนจนชำนาญและแม่นยำเป็นลำดับ บทเรียนยึดหลักการหรือโครงสร้างและ
จารีตประเพณีตามแบบแผนเดิมเป็นหลักอย่างเคร่งครัด

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป โดยให้นักเรียนปฏิบัติและครูกอดดูดูแลให้กำลังใจ ให้คำ
ชมเชย หรือชี้แนะข้อบกพร่องเพื่อปรับปรุงแก้ไข

ขั้นที่ 4 ขั้นวัดและประเมินผล โดยครูทดสอบด้วยการให้นักเรียนปฏิบัติจริง

3.3.2.4 กำหนดเนื้อหา เวลาเรียน และกิจกรรมที่นำมาออกแบบการจัดการเรียนรู้
สื่อการเรียน รวมทั้งการวัดผลและประเมินผล โดยใช้เวลา 2 ชั่วโมงต่อ 1 แผน

3.3.2.5 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียน
การสอน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้วิชานาฏศิลป์ไทยแบบปกติ จำนวน 18 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง
รวมเวลา 36 ชั่วโมง ประกอบด้วย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ปฐมนิเทศและทดสอบก่อนเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 ประวัติและองค์ประกอบของระบำพริตน์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 นาฏยศัพท์ที่ใช้ในระบำพริตน์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การขับร้องเพลงระบำพริตน์ (เพลงนพริตน์)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 การขับร้องเพลงระบำพริตน์ (เพลงสุรินทรากู)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 ทำรำระบำพริตน์ (ท่าออกถึงท่ารับประจำตน)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 ทำรำระบำพริตน์ (เพชรจนถึงท่ารับที่ 1)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 ทำรำระบำพริตน์ (ทับทิมจนถึงท่ารับที่ 2)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 ทำรำระบำพริตน์ (มรกตจนถึงท่ารับที่ 3)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 ทำรำระบำพริตน์ (บุษราคัมจนถึงท่ารับที่ 4)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11 ทำรำระบำพริตน์ (โกเมนจนถึงท่ารับที่ 5)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12 ทำรำระบำพริตน์ (นิลกาลจนถึงท่ารับที่ 6)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13 ทำรำระบำพริตน์ (มุกดาหารจนถึงท่ารับที่ 7)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14 ทำรำระบำพริตน์ (เพทายจนถึงท่ารับที่ 8)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 15 ทำรำระบำพริตน์ (ไพฑูรย์จนถึงท่ารับที่ 9)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 16 ทำรำระบำพริตน์ (เพลงสุรินทรากู)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 17 กระทบรำรำระบำพริตน์ตามหลักการแสดง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 18 ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและวัด
ทักษะการปฏิบัติทำรำระบำพริตน์

3.3.2.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นไปให้เสนอต่อประธานกรรมการ และ
กรรมการที่ปรึกษาวิทยาลัยนาฏศิลป์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและครอบคลุมเนื้อหา พร้อมทั้ง

เสนอข้อบกพร่องและแนวทางแก้ไข จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.3.2.7 สร้างแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับใช้ประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ โดยพิจารณาจากเกณฑ์ ดังนี้

- 5 หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

การคิดคะแนนสามารถทำได้โดยนำคะแนนมาหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และนำมาเทียบกับเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 – 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 – 4.49 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 – 3.49 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 – 2.49 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.49 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ผลการตรวจสอบคุณภาพโดยผ่านการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ด้วยแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าความเหมาะสมและความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.93$, S.D. = 0.10)

3.3.2.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้มาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และทรงคุณวุฒิ ทั้งด้านโครงสร้างและเนื้อหา

3.3.2.9 นำแผนการจัดการเรียนรู้ฉบับสมบูรณ์ไปทดลองใช้สอนก่อน (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2561 ห้องที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อดูความเหมาะสมกับเวลาและข้อบกพร่องอื่น ๆ ของแต่ละแผน

3.3.2.10 นำผลการทดลองใช้ มาปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้วิชานาฏศิลป์ไทยแบบปกติ ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.3.2.11 นำแผนการจัดการเรียนรู้วิชานาฏศิลป์ไทยแบบปกติ เรื่อง ระบำพรัตน์ ฉบับสมบูรณ์ไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย

3.3.3 แบบประเมินทักษะนาฏศิลป์ไทย แบบประเมินทักษะนาฏศิลป์ไทยนี้ ใช้สำหรับวัดทักษะนาฏศิลป์ไทยเรื่อง ระบำพรัตน์ ผู้วิจัยดำเนินการสร้าง ดังนี้

3.3.3.1 ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเครื่องมือการวัดและประเมินผล

3.3.3.2 สร้างแบบประเมินทักษะนาฏศิลป์ไทยและเกณฑ์การให้คะแนน ประเมินทักษะนาฏศิลป์ไทย โดยอาศัยแนวทางการสร้างที่ได้ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมด โดยดำเนินการวิเคราะห์หลักสูตร กำหนดเนื้อหาและจุดประสงค์ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบประเมินทักษะนาฏศิลป์ไทยและกำหนดเกณฑ์การประเมิน ผู้วิจัยพิจารณาจากเกณฑ์การประเมินผลตามสภาพจริง (Rubrics)

3.3.3.3 นำแบบประเมินทักษะนาฏศิลป์ไทยที่พัฒนาขึ้นและเกณฑ์การประเมินที่สร้างขึ้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อสังเกตกับเกณฑ์การให้คะแนนตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Congruence) ตรวจสอบพิจารณาให้คะแนนแต่ละข้อ ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่า เกณฑ์การให้คะแนนที่กำหนดขึ้นนั้นสามารถใช้เป็นเกณฑ์ในการให้คะแนนในข้อปฏิบัตินั้นได้จริง

0 เมื่อไม่แน่ใจว่า เกณฑ์การให้คะแนนที่กำหนดขึ้นนั้นสามารถใช้เป็นเกณฑ์ในการให้คะแนนในข้อปฏิบัตินั้นได้จริง

-1 เมื่อแน่ใจว่า เกณฑ์การให้คะแนนที่กำหนดขึ้นนั้นไม่สามารถใช้เป็นเกณฑ์ในการให้คะแนนในข้อปฏิบัตินั้นได้จริง

เกณฑ์การแปลความหมายค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีดังนี้

คะแนน IOC ตั้งแต่ 0.50 – 1.00 หมายถึง มีค่าความเที่ยงตรงใช้ได้

คะแนน IOC ตั้งแต่ 0.00 – 0.49 หมายถึง มีค่าความเที่ยงตรงใช้ไม่ได้

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ของแบบประเมินทักษะนาฏศิลป์ไทย พบว่า มีค่า IOC ระหว่าง 0.60-1.00 แสดงว่าสามารถนำไปใช้ได้

3.3.3.4 นำแบบประเมินทักษะนาฏศิลป์ไทยมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิ

3.3.3.5 นำแบบประเมินทักษะนาฏศิลป์ไทยฉบับสมบูรณ์ไปทดลองใช้ก่อน (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2561 ห้องที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อดูความเหมาะสมกับเวลาและข้อบกพร่องอื่น ๆ ของเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละข้อ ผลการทดสอบ พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นของเกณฑ์การให้คะแนนเท่ากับ 0.87

3.3.3.6 นำผลการทดลองใช้ มาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.3.3.7 นำแบบประเมินทักษะนาฏศิลป์ไทยไปใช้จริงกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมาย โดยเก็บรวบรวมคะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนนการประเมินทักษะนาฏศิลป์ไทย เรื่อง ระเบียบพรตน์ เพื่อนำไปคิดคำนวณหาค่าทางสถิติ

ตารางที่ 3.1 เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินทักษะนาฏศิลป์ไทย เรื่อง ระบำพริตน์

รายการประเมิน	การพิจารณาคะแนน	ระดับคะแนน
1. การร้องเพลง	ร้องเพลงถูกต้องตามบทร้อง ทำนอง และจังหวะ โดยไม่มีข้อผิดพลาด	4
	ร้องเพลงถูกต้องตามบทร้อง ทำนอง และจังหวะ มีข้อผิดพลาด สามารถร้องได้ร้อยละ 80	3
	ร้องเพลงถูกต้องตามบทร้อง ทำนอง และจังหวะ มีข้อผิดพลาด สามารถร้องได้ร้อยละ 60	2
	ร้องเพลงถูกต้องตามบทร้อง ทำนอง และจังหวะ มีข้อผิดพลาด สามารถร้องได้ร้อยละ 50	1
2. การปฏิบัติท่ารำ	ปฏิบัติท่ารำได้ถูกต้องครบถ้วนตามแบบแผนที่กำหนด โดยไม่มีข้อผิดพลาด	4
	ปฏิบัติท่ารำได้ถูกต้องตามแบบแผนที่กำหนด มีข้อผิดพลาด สามารถรำได้ร้อยละ 80	3
	ปฏิบัติท่ารำได้ถูกต้องตามแบบแผนที่กำหนด มีข้อผิดพลาด สามารถรำได้ร้อยละ 60	2
	ปฏิบัติท่ารำได้ถูกต้องตามแบบแผนที่กำหนด มีข้อผิดพลาด สามารถรำได้ร้อยละ 50	1
3. ความต่อเนื่องของท่ารำ	ท่ารำมีความต่อเนื่องตรงตามบทร้องและทำนองเพลง โดยไม่มีข้อผิดพลาด	4
	ท่ารำมีความต่อเนื่องตรงตามบทร้องและทำนองเพลง รำได้ต่อเนื่องร้อยละ 80	3
	ท่ารำมีความต่อเนื่องตรงตามบทร้องและทำนองเพลง รำได้ต่อเนื่องร้อยละ 60	2
	ท่ารำมีความต่อเนื่องตรงตามบทร้องและทำนองเพลง รำได้ต่อเนื่องร้อยละ 50	1
4. ลีลาท่ารำสวยงาม	มีความสามารถในการรำที่สวยงาม อ่อนช้อย คล่องแคล่ว สง่างาม และมีลักษณะพิเศษในท่วงท่าลีลา	4
	มีความสามารถในการรำ อ่อนช้อย คล่องแคล่ว สง่างาม	3
	มีความสามารถในการรำ มีความอ่อนช้อยบ้างเล็กน้อย	2
	มีความสามารถในการรำ แต่ขาดความอ่อนช้อย	1
5. ปฏิภาณไหวพริบ	มีปฏิภาณไหวพริบในการปฏิบัติท่ารำ สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้	4
	มีปฏิภาณไหวพริบในการปฏิบัติท่ารำ แต่มีข้อผิดพลาดเล็กน้อย สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ โดยไม่เกิดความเสียหาย	3
	มีปฏิภาณไหวพริบในการปฏิบัติท่ารำ มีข้อผิดพลาด ไม่สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างต่อเนื่อง	2
	มีปฏิภาณไหวพริบในการปฏิบัติท่ารำเล็กน้อย แต่ไม่สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้	1

3.3.4 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ไทย เรื่อง ระบำพริตน์ ผู้วิจัยดำเนินการสร้าง ดังนี้

3.3.4.1 ศึกษาหลักการและเทคนิคการสร้างแบบทดสอบแบบเลือกตอบ

3.3.4.2 วิเคราะห์หลักสูตรและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเพื่อวางแผนการออกข้อสอบให้สอดคล้องกับเนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการวัด

3.3.4.3 สร้างแบบทดสอบที่ต้องการวัด ได้เป็นแบบทดสอบปรนัยแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

3.3.4.4 เสนอแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ต่ออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องและความสอดคล้องของเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.3.4.5 ตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญหาความตรง ดูความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับผลการเรียนรู้ มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

+ 1 เมื่อแน่ใจว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ไทย มีความสอดคล้อง

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ไทย มีความสอดคล้อง

- 1 เมื่อแน่ใจว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ไทย ไม่มีความสอดคล้อง

ผลการพิจารณาแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ไทย เป็นแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้นาฏศิลป์ไทย เรื่อง ระเบียบพิธีกรรม แบบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้ จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.60-1.00 ซึ่งค่าความยากรายข้อ (p) มีค่าตั้งแต่ 0.30-0.73 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ตั้งแต่ 0.20-0.70

3.3.4.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ไทยมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และทรงคุณวุฒิ

3.3.4.7 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ไทยฉบับสมบูรณ์ จำนวน 30 ข้อ ไปทดลองใช้ก่อน (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2561 ห้องที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผลการทดสอบ พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.81

3.3.4.8 นำผลการทดลองใช้ มาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อนำไปใช้จริงกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยเก็บรวบรวมคะแนนเพื่อคิดคำนวณหาค่าทางสถิติ

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองโดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ Two Group Posttest Only Design ซึ่งมีลักษณะดังแสดง

ในตาราง 3.2 (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543)

ตารางที่ 3.2 แบบแผนการทดลองแบบ Two Group Posttest Only Design

กลุ่ม	ทดลอง	สอบหลัง
E	X ₁	T ₁
C	X ₂	T ₂

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง

E	แทน	กลุ่มทดลอง
C	แทน	กลุ่มควบคุม
X ₁	แทน	การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD
X ₂	แทน	การจัดการเรียนรู้แบบปกติ
T ₁	แทน	การทดสอบหลังการสอนของกลุ่มที่ใช้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD
T ₂	แทน	การทดสอบหลังการสอนของกลุ่มที่ใช้การจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD กับแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติที่เขียนขึ้นทั้ง 2 ลักษณะกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ดังนี้

3.4.1 จัดปฐมนิเทศ ทำความเข้าใจกับนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจถึงวิธีการเรียนรู้ บทบาทของผู้เรียน เป้าหมายของการเรียน จุดประสงค์ของการเรียน และวิธีการประเมินผล การเรียนรู้

3.4.2 ดำเนินการสอนกลุ่มทดลอง โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD หน่วยการเรียนรู้เรื่องระบำพริตต์จำนวน 18 แผน

3.4.3 ดำเนินการสอนกลุ่มควบคุม โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ หน่วยการเรียนรู้เรื่องระบำพริตต์ จำนวน 18 แผน

3.4.4 ดำเนินการทดสอบหลังเรียน

3.4.4.1 สอบภาคปฏิบัติทักษะนาฏศิลป์ไทย จากแบบประเมินทักษะนาฏศิลป์ไทย ได้แก่ ทักษะปฏิบัติการขับร้องและทักษะปฏิบัติท่ารำ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทั้ง 2 กลุ่ม

3.4.4.2 สอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

3.4.5 ตรวจสอบผลการทดสอบแล้วนำผลคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์โดยวิธีการทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐาน

3.4.6 นำคะแนนของทั้ง 2 กลุ่ม มาเปรียบเทียบกัน

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติสรุปเป็นผลการทดลอง และทดสอบสมมติฐานตามลำดับดังนี้

3.5.1 วิเคราะห์สถิติพื้นฐาน โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.5.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะนาฏศิลป์ไทยของนักเรียน หลังการจัดการเรียนรู้ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการทดสอบค่าที่แบบกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มเป็นอิสระต่อกัน (t-test for independent samples)

3.5.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ไทยของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการทดสอบค่าที่ แบบกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มเป็นอิสระต่อกัน (t-test for Independent samples)

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.6.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.6.1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยคำนวณจากสูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

3.6.1.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยคำนวณจากสูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	$S.D.$	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมกำลังสองของคะแนนแต่ละคน
	n	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด

3.6.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

3.6.2.1 การวิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงหรือดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยคำนวณจากสูตร ดังนี้ (วาโร เพ็งสวัสดิ์, 2551)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น หรือระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์

$\sum R$	แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

3.6.2.2 การวิเคราะห์ค่าความยาก (p) หมายถึง ความยากหรือความง่ายของข้อสอบ โดยคำนวณจากสูตร ดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ	P	คือ	ค่าความยากง่าย
	R	คือ	จำนวนผู้เรียนที่ทำข้อนั้นถูก
	N	คือ	จำนวนผู้เรียนทั้งหมด

3.6.2.3 การวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก (r) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543)

$$R = \frac{Ru - Re}{N/2}$$

เมื่อ	R	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
	Ru	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มเก่งที่ตอบข้อสอบนั้นถูก
	Re	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มอ่อนที่ตอบข้อสอบนั้นถูก
	N	แทน	จำนวนผู้เข้าสอบทั้งหมด

3.6.2.4 การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก โดยใช้สูตรค่าความเชื่อมั่น (r_{tt}) ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (KR-20) คำนวณจากสูตร ดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ r_{tt} คือ ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ

n คือ จำนวนข้อของแบบทดสอบ

p คือ สัดส่วนของผู้เรียนที่ทำข้อสอบข้อนั้นถูกกับผู้เรียนทั้งหมด

q คือ สัดส่วนของผู้เรียนที่ทำข้อสอบข้อนั้นผิดกับผู้เรียนทั้งหมด

S_t^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

$\sum pq$ คือ ผลรวมของ pq

3.6.2.5 การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบประเมินทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ไทย โดยใช้ค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) จากค่าความเชื่อมั่นของครอนบัค Cronbach) คำนวณจากสูตร ดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2550)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

α = สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

n = จำนวนข้อ

S_i^2 = คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ

S_t^2 = คะแนนความแปรปรวนทั้งฉบับ

3.6.3 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ วิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผล ทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้ t-test for Independent Samples ด้วยโปรแกรม SPSS หรือเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยคำนวณจากสูตรดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี, 2551)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติใช้ในการเปรียบเทียบค่าวิกฤตในการแจกแจงแบบ t

\bar{x}_1	หมายถึง ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1
\bar{x}_2	หมายถึง ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2
S_1^2	หมายถึง ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1
S_2^2	หมายถึง ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 2
n_1	หมายถึง จำนวนข้อมูลของกลุ่มที่ 1
n_2	หมายถึง จำนวนข้อมูลของกลุ่มที่ 2
df	หมายถึง ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of freedom) คำนวณได้จาก $n_1 + n_2 - 2$

GRAD VRU

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การศึกษาทักษะนาฏศิลป์ไทยและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ระบำพราตน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ผู้วิจัยได้ดำเนินการและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจในการแปลความหมายและการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ถูกต้องตลอดจนการสื่อความหมายให้ตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	การทดสอบที (t - test)
*	แทน	ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ก่อนทำการทดลอง ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องระบำพราตน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD กับกลุ่มควบคุมที่จัดการเรียนรู้แบบปกติ พบว่า คะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องระบำพราตน์ ก่อนทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีผลการทดสอบไม่แตกต่างกัน (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก)

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 เปรียบเทียบทักษะนาฏศิลป์ไทยเรื่องระบำพราตน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD และการจัดการเรียนรู้แบบปกติ โดยใช้สถิติการหาค่าที (t-test) แบบกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มเป็นอิสระต่อกัน (t-test for Independent samples)

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ไทยเรื่องระบำพริตน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD และการจัดการเรียนรู้แบบปกติ โดยใช้สถิติการหาค่าที่ (t-test) แบบกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มเป็นอิสระต่อกัน (t-test for Independent samples)

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 เปรียบเทียบทักษะนาฏศิลป์ไทยเรื่องระบำพริตน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD และการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ตารางที่ 4.1 แสดงการเปรียบเทียบทักษะนาฏศิลป์ไทยเรื่องระบำพริตน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD และการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ไทย	ค่าเฉลี่ย	N	S.D.	df	t	Sig.
กลุ่มทดลอง	16.63	27	1.67	52	5.39*	.000
กลุ่มควบคุม	14.78	27	0.64			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ค่า Sig. < .05

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ทักษะนาฏศิลป์ไทยของนักเรียน หลังการทดลองการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สูงกว่าที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ โดยมีคะแนนเฉลี่ยทักษะนาฏศิลป์ไทย หลังการทดลองการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เท่ากับ 16.63 และคะแนนเฉลี่ยทักษะนาฏศิลป์ไทยที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติเท่ากับ 14.78 แสดงว่าหลังการจัดการจัดการเรียนรู้ในรายวิชานาฏศิลป์ไทย กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD มีคะแนนทักษะนาฏศิลป์ไทย สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ไทยเรื่องระบำพริตน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD และการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ตารางที่ 4.2 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ไทยเรื่องระบำพริตน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD และการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ค่าเฉลี่ย	N	S.D.	df	t	Sig.
กลุ่มทดลอง	25.96	27	1.65	52	14.50*	.000
กลุ่มควบคุม	20.56	27	1.01			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ค่า Sig. < .05

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนวิชานาฏศิลป์ไทย หลังการทดลองการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สูงกว่าที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ โดยมีคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เท่ากับ 25.96 และคะแนนเฉลี่ยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ เท่ากับ 20.56 แสดงว่าหลังการจัดการจัดการเรียนรู้ในรายวิชานาฏศิลป์ไทย กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาทักษะนาฏศิลป์ไทยและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ระบำ นพรัตน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ 1) เพื่อเปรียบเทียบทักษะนาฏศิลป์ไทย เรื่อง ระบำ นพรัตน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ และ 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ไทย เรื่อง ระบำ นพรัตน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 54 คน เป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้องเรียน จำนวน 27 คน และกลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน จำนวน 27 คน ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ตัวแปรอิสระ คือ การจัดการเรียนรู้ ซึ่งแปรค่าได้ 2 วิธี คือ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD และการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ตัวแปรตาม คือ 1) ทักษะนาฏศิลป์ไทย 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ไทย การทดลองครั้งนี้ ใช้เวลา 36 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 10 ชั่วโมง จำนวน 18 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 36 ชั่วโมง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้วิชานาฏศิลป์ไทย เรื่อง ระบำ นพรัตน์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD แผนการจัดการเรียนรู้วิชานาฏศิลป์ไทย เรื่อง ระบำ นพรัตน์ แบบปกติ แบบประเมินทักษะนาฏศิลป์ไทย เรื่อง ระบำ นพรัตน์ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ไทย เรื่อง ระบำ นพรัตน์ เป็นแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้วิชานาฏศิลป์ไทย เรื่อง ระบำ นพรัตน์ แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าที (t-test) แบบกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มเป็นอิสระต่อกัน (t-test for independent samples)

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาทักษะนาฏศิลป์ไทยและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ระบำ นพรัตน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

5.1.1 ผลการเปรียบเทียบคะแนนทักษะนาฏศิลป์ไทย เรื่อง ระบำ นพรัตน์ ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD กับ

นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานงานวิจัย โดยมีคะแนนเฉลี่ยของการเรียนที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สูงกว่าการเรียนแบบปกติ

5.1.2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ระบายน้ำพรีตัน ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD กับนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานงานวิจัย โดยมีคะแนนเฉลี่ยของการเรียนที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สูงกว่าการเรียนแบบปกติ

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาทักษะนาฏศิลป์ไทยและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ระบายน้ำพรีตัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ผู้วิจัยมีประเด็นการอภิปรายผลจากข้อค้นพบการวิจัยดังต่อไปนี้

5.2.1 เปรียบเทียบทักษะนาฏศิลป์ไทย เรื่อง ระบายน้ำพรีตัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ผลการเปรียบเทียบทักษะนาฏศิลป์ไทย เรื่อง ระบายน้ำพรีตัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD กับนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานงานวิจัย โดยมีคะแนนเฉลี่ยของการเรียนที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สูงกว่าการเรียนแบบปกติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่ผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญอย่างเป็นระบบ มีองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้อย่างครบถ้วน และมีวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสม โดยผู้วิจัยได้นำรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ซึ่งเป็นการพัฒนาทักษะปฏิบัติ โดยทักษะส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วยทักษะย่อย ๆ จำนวนมาก การฝึกให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติทักษะย่อย ๆ เหล่านั้นได้ก่อน แล้วค่อยเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่ ช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้ดีและรวดเร็ว (ทศนา แคมมณี, 2557) ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD มีจุดประสงค์หลักเพื่อจะจูงใจผู้เรียนให้กระตือรือร้น กล้าแสดงออก และช่วยเหลือกันในการทำความเข้าใจเนื้อหา นั้น ๆ อย่างแท้จริง ซึ่งวิธี การเรียนด้วยเทคนิค เอส ที เอ ดี นี้เป็นวิธีการที่เน้นความสำคัญของการเรียนเป็นกลุ่ม การช่วยเหลือกันในกลุ่ม เป็นการฝึกทักษะทางสังคมให้กับผู้เรียนและทำให้มองเป็นคุณค่า

ของการร่วมมือที่ง่ายที่สุด มีการศึกษาพัฒนาการ และมีรางวัลเป็นสิ่งกระตุ้นให้เกิดความสำเร็จ (Siavin, 1995 อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2554) ด้วยวิชานาฏศิลป์ไทยเป็นศาสตร์แห่งการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวิสมาสังเคราะห์รวมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ซึ่งมีขั้นตอนที่ชัดเจน 7 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ชี้นำเสนอเนื้อหา โดยครู ผู้สอนจะนำเสนอการปฏิบัติทักษะนาฏศิลป์ไทยให้นักเรียนเห็นภาพรวมตั้งแต่ต้นจนจบ 2) ขั้นสาธิตและปฏิบัติ ทักษะย่อยด้วยตนเอง โดยครูผู้สอนสาธิตทักษะย่อย ๆ ทีละส่วนของการปฏิบัตินาฏศิลป์ไทย และให้นักเรียนปฏิบัติตาม 3) ขั้นจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถปฏิบัติทักษะย่อยร่วมกัน โดยจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ (เก่ง-ปานกลาง-อ่อน) กลุ่มละ 9 คน (เนื่องจากกระบวนพิธีนี้ใช้ผู้แสดง 9 คน เก่ง 2 – ปานกลาง 5 – อ่อน 2 โดยอิงสัดส่วน 1 : 2 : 1) เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จากนั้นให้แต่ละกลุ่มฝึกปฏิบัติทักษะนาฏศิลป์ไทยที่ละส่วนร่วมกัน โดยไม่มีการสาธิตจากครู หากผู้เรียนติดขัดจุดใด ครูผู้สอนจะคอยให้คำชี้แนะและแก้ไข จนกระทั่งผู้เรียนสามารถปฏิบัติทักษะนาฏศิลป์ไทยได้ทุกคน 4) ขั้นให้เทคนิควิธีการเฉพาะทาง โดยครูผู้สอนให้คำแนะนำเทคนิคที่จะทำให้นักเรียนสามารถปฏิบัติทักษะนาฏศิลป์ไทยได้ถูกต้อง 5) ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ โดยให้นักเรียนปฏิบัติทักษะนาฏศิลป์ไทยโดยเชื่อมโยงแต่ละส่วนย่อย ๆ เข้าด้วยกัน ฝึกปฏิบัติหลาย ๆ ครั้งอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ต้นจนจบ จนสามารถปฏิบัติทักษะนาฏศิลป์ไทยที่สมบูรณ์ได้อย่างชำนาญ 6) ขั้นการทดสอบเพื่อหาคะแนนฐานด้านทักษะของแต่ละคน หลังจากที่นักเรียนในแต่ละกลุ่ม ทำงานจนสำเร็จ แล้วครูจึงทำการทดสอบ โดยให้นักเรียนแต่ละคนสอบปฏิบัติทักษะนาฏศิลป์ไทย เพื่อเป็นการประเมินความรู้ที่นักเรียนได้เรียนมา และครูผู้สอนบันทึกคะแนนไว้เป็นรายบุคคล วิธีการนี้จะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง 7) ขั้นสรุปผลและยกย่องกลุ่มที่มีพัฒนาการสูงสุด นักเรียนแต่ละคนจะมีคะแนนฐาน ซึ่งนำมาจากคะแนนวิชานาฏศิลป์ไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เพื่อใช้ในการคิดคะแนนความก้าวหน้า โดยพิจารณาว่าคะแนนที่ได้จากการทดสอบประจำบทของนักเรียน ห่างจากคะแนนฐานที่ผ่านมามากน้อยเพียงใด ครูนำคะแนนจากการทดสอบย่อย มาคิดคะแนนความก้าวหน้าของนักเรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม เพื่อหากกลุ่มที่จะได้รับการยกย่อง หรือรางวัล และการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ซึ่งมีขั้นตอนการสอน 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียน เพื่อเป็นการเตรียมนักเรียนให้รู้ที่กำลังเรียนเรื่องอะไร สามารถนำเอาความรู้และทักษะที่นักเรียนมีอยู่เดิมมาสัมพันธ์กับบทเรียนที่ครูกำลังจะสอนได้ ซึ่งทำได้โดยการหากิจกรรมที่เร้าความสนใจของนักเรียนแล้วเชื่อมโยงไปสู่บทเรียน ซึ่งจะทำให้ นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น 2) ขั้นสอน เน้นลักษณะการถ่ายทอดด้วยความใกล้ชิด โดยครูแสดงให้ดู ผู้เรียนทำตาม และฝึกฝนจนชำนาญและแม่นยำเป็นลำดับ บทเรียนยึดหลักการหรือโครงสร้างและจารีตประเพณีตามแบบแผนเดิมเป็นหลักอย่างเคร่งครัด 3) ขั้นสรุป โดยให้นักเรียนปฏิบัติและครูคอยดูแลให้กำลังใจ ให้คำชมเชย หรือชี้แนะข้อบกพร่องเพื่อปรับปรุงแก้ไข 4) ขั้นวัดและประเมินผล โดยครูทดสอบด้วยการให้นักเรียนปฏิบัติจริง เมื่อเปรียบเทียบระหว่างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวิส

ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ด้านการฝึกปฏิบัติทักษะนาฏศิลป์ไทย โดยเฉพาะชั้นที่ 2 ชั้นสาธิตและปฏิบัติทักษะย่อยด้วยตนเอง ชั้นที่ 3 ชั้นจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มความสามารถปฏิบัติทักษะย่อยร่วมกัน โดยจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มความสามารถ และชั้นที่ 4 ชั้นให้เทคนิควิธีการเฉพาะทาง เป็นการฝึกที่มากกว่าการสอนแบบปกติ ซึ่งมีโอกาสฝึกทักษะเฉพาะในชั้นการสอน น่าจะส่งผลให้นักเรียนที่เรียนโดยเน้นทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD มีทักษะนาฏศิลป์ไทย เรื่อง ระบำพรตน์ สูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติ ซึ่งสอดคล้องกับ สุพัตรา รักษาติ (2557) ได้ศึกษาผลการสอนทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิสเสริมด้วยแบบฝึกทักษะที่เน้นเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์และทักษะปฏิบัติดนตรีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการสอนทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิสเสริมด้วยแบบฝึกทักษะที่เน้นเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนมีคะแนนเฉลี่ยทดสอบก่อนเรียนเท่ากับ 14.53 คิดเป็นร้อยละ 48.44 คะแนนเฉลี่ยทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 23.94 คิดเป็นร้อยละ 79.79 เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 2) นักเรียนมีคะแนนความสามารถด้าน การปฏิบัติดนตรีไทย (ห้องวงใหญ่) โดยเฉลี่ยเท่ากับ 47.97 คิดเป็นร้อยละ 85.66 เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า คะแนนความสามารถด้านการปฏิบัติดนตรีไทยของนักเรียนไม่น้อยกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 จุฑารัตน์ ดวงเทียน (2558) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สันร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลอง จากการใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สันร่วมกับ การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ทักษะปฏิบัติการรำของกลุ่มทดลอง จากการใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สันร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และอรธวัตร ทิพยเลิศ (2560) ได้ศึกษากิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างทักษะปฏิบัติกีตาร์ตามแนวคิดของเดวิส กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า 1) กิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างทักษะปฏิบัติกีตาร์ตามแนวคิดของเดวิส มีประสิทธิภาพ 80.38/83.46 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 2) ดัชนีประสิทธิภาพของการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างทักษะปฏิบัติกีตาร์ตามแนวคิดของเดวิส เท่ากับ 0.6356 แสดงว่าแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นี้ ทำให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นเท่ากับ 63.56 หรือคิดเป็นร้อยละ 63.56 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างทักษะปฏิบัติกีตาร์ตามแนวคิดของเดวิส อยู่ในระดับมากเท่ากับ 3.52

5.2.2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ไทย เรื่อง ระบำนพรัตน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวิสร์่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD และการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ไทย เรื่อง ระบำนพรัตน์ ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวิสร์่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD กับนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานงานวิจัย โดยมีคะแนนเฉลี่ยของการเรียนที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวิสร์่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สูงกว่าการเรียนแบบปกติ แสดงว่าเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้ทดลอง เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวิสร์่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เป็นการออกแบบเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะการปฏิบัตินาฏศิลป์ไทยที่เน้นการฝึกปฏิบัติจริง มีทั้งกิจกรรมรายบุคคลและรายกลุ่ม ส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนช่วยเหลือกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน มีความสุขสนุกกับการเรียน และมีสิ่งกระตุ้นให้นักเรียนตื่นตัวอยู่ตลอดเวลาด้วยคะแนนความก้าวหน้ารายบุคคลรวมทั้งคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม มีแรงจูงใจให้เกิดการเรียนรู้เพิ่มเติม มีความรับผิดชอบมากขึ้น ทำให้นักเรียนมีมีระดับผลการเรียนที่สูงขึ้น ซึ่งต่างจากกลุ่มที่ได้รับการเรียนรู้แบบปกติ ที่นักเรียนแต่ละคนต้องชวนช่วยฝึกปฏิบัตินาฏศิลป์ไทยด้วยตนเอง หรืออาจมีบ้างในการเข้ากลุ่มเพื่อนในการฝึกปฏิบัติร่วมกัน แต่คะแนนผลสัมฤทธิ์จากการปฏิบัตินั้นเป็นลักษณะรายบุคคล ไม่ส่งผลต่อคะแนนของกลุ่ม น่าจะส่งผลให้นักเรียนที่เรียนโดยเน้นทักษะปฏิบัติของเดวิสร์่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ไทย เรื่อง ระบำนพรัตน์ สูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติ ซึ่งสอดคล้องกับ ศศิกานต์ วิระวัฒน์โยธิน (2557) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบ STAD เรื่อง นาฏลีลา วิชาศิลปะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในการเรียนรู้ เรื่อง นาฏลีลา ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ ชาร์ญญา ผลจันทร์ (2558) ได้ศึกษาการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบและทักษะการเขียนภาพพระบายสี โดยใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนภาพพระบายสีโปสเตอร์ตามหลักการของเดวิสร์่วมกับเทคนิค STAD บนพื้นฐานหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่าค่าดัชนีประสิทธิผลของชุดฝึกทักษะ ตามหลักการของเดวิสร์่วมกับเทคนิค STAD บนพื้นฐานหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบและทักษะการเขียนภาพพระบายสี มีค่าเท่ากับ 0.62, 0.94 และ 0.67 ตามลำดับ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.1.1 ครูผู้สอนควรให้ความรู้และแนะนำวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ให้นักเรียนเข้าใจ และสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้อง

5.3.1.2 ก่อนทำการสอนครูผู้สอนควรทำกิจกรรมละลายพฤติกรรมนักเรียน เพื่อสร้างความคุ้นเคยให้นักเรียนกล้าแสดงออก พร้อมทั้งให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

5.3.1.3 ในการจัดการเรียนรู้ครูต้องเน้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการฝึกปฏิบัติร่วมกัน รู้จักบทบาทหน้าที่ของตน รู้จักความรับผิดชอบต่อกลุ่ม เพื่อมิให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

5.3.1.4 ควรปรับพฤติกรรมนักเรียนที่เรียนเก่ง ให้อยอมรับความสามารถของเพื่อนที่เรียนอ่อนกว่า โดยครูผู้สอนต้องสร้างความตระหนักให้นักเรียนมีจิตสาธารณะ

5.3.1.5 การจัดการเรียนรู้ทักษะนาฏศิลป์ไทยจำเป็นต้องใช้สื่อและเทคโนโลยี ดังนั้นจึงควรมีการตรวจสอบให้เพียงพอและพร้อมใช้งานอยู่เสมอ เพื่อมิให้เกิดอุปสรรคต่อการจัดการเรียนรู้

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรศึกษาการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ไปใช้กับนักเรียนทุกระดับชั้น

5.3.2.2 ควรศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคอื่น เช่น การเรียนรู้แบบกลุ่มการแข่งขัน (TGT) หรือการเรียนรู้แบบร่วมมือในรูปแบบอื่น ๆ

บรรณานุกรม

GRAD VRU

บรรณานุกรม

- กระทรวงวัฒนธรรม. (2551). **หลักสูตรพื้นฐานวิชาชีพวิทยาลัยนาฏศิลป์ พุทธศักราช 2551.**
กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **คู่มือการจัดการสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.** กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.
- _____. (2552). **แนวทางการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.** กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.
- _____. (2553). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.**
พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- จุฑารัตน์ ดวงเทียน. (2558). **แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์ชันร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.** วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน).
ปทุมธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ชวนพิศ อัดเนตร. (2545). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยที่สอนโดยใช้หนังสือการ์ตูนกับวิธีสอนแบบปกติ.** วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การสอนภาษาไทย). นครปฐม:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชนาธิป พรกุล. (2557). **การสอนกระบวนการคิด : ทฤษฎีและการนำไปใช้.** กรุงเทพฯ: วีพรีนท์.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2554). **80 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.** พิมพ์ครั้งที่ 4.
กรุงเทพฯ: แดเน็กซ์ อินเตอร์คอร์ปอเรชั่น.
- ชาญัญญา ผลจันทร์. (2558). **การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบและทักษะการเขียนภาพระบายสีโดยใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนภาพระบายสีโปสเตอร์ตามหลักการของเดวีส์ร่วมกับเทคนิค STAD บนพื้นฐานหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.** วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การวิจัยและพัฒนาการศึกษา): บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ทีศนา แคมมณี. (2545). **ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.**
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2556). **ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.**
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2557). **ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.**
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์** พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไพโรจน์ ทองคำสุก. (2545). **วิเคราะห์รูปแบบความเป็นครูสู่กระบวนการถ่ายทอดความรู้ของผู้เชี่ยวชาญนาฏศิลป์ไทย**. กรุงเทพฯ: สถาบันนาฏดุริยางคศิลป์ กรมศิลปากร.
- ภาไฉน เข้มเพชร. (2547). **การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องพื้นที่ผิวและปริมาตร โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ เอส ที เอ ดี ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่3**. ปรินญาณิพนธ์ ศษ.ม. (คณิตศาสตร์ศึกษา). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มะลิวัลย์ ปัทมะ. (2551). **การพัฒนาเจตคติและความสามารถทางนาฏศิลป์ไทยของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิคแม่แบบผสมผสานการวิจัยเชิงทดลองแบบอนุกรมเวลา**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัชณี ศิลป์ศร. (2544). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การฝึกอ่านออกเสียงร้อยกรองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพันท้ายนรสิงห์วิทยา จังหวัดสมุทรสาคร ที่เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบกระบวนการกลุ่มและวิธีสอนแบบปกติ**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การสอนภาษาไทย). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เรณู โกลสินานนท์. (2548). **นาฏศิลป์**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2550). **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- วิริยา วิริยารัมภะ. (2549). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนโดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบและวิธีสอนแบบปกติ**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทย). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วัชรรา เล่าเรียนดี และคนอื่น ๆ. (2560). **กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อพัฒนาการคิดและยกระดับคุณภาพการศึกษา**. นครปฐม: เพชรเกษมพรี้นติ้ง กรุ๊ป จำกัด.
- วารี รักหะบุตร. (2552). **การเปรียบเทียบผลการเรียน เรื่อง นาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยโปรแกรมบทเรียนแบบฝึกปฏิบัติกับการเรียนแบบปกติ**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2551). **วิธีวิทยาการวิจัย**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน.
- วิมลศรี อุปรมย์. (2555). **นาฏกรรมและการละคร**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วีระ ไทยพานิช. (2551). **การเรียนการสอนบนเว็บ**. วารสารวิจัยรามคำแหง. 11(2) (กรกฎาคม - ธันวาคม).

- ศศิگانตร์ วีระวัฒน์โยธิน. (2557). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ
ร่วมมือรูปแบบ STAD เรื่องนาฏลีลา วิชาศิลปะ 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและ
การสอน). ปทุมธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ศิริมณฑา ขุนศิริ. (2546). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สารเคมีที่ใช้ในชีวิต
ประจำวันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่สอนด้วยวิธีสอนแบบมีส่วนร่วมโดยใช้
แผนผังมโนทัศน์และวิธีสอนตามคู่มือครู. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศิลปากร, กรม. (2549). ทะเบียนข้อมูล: วิพิต์ศนาชุดระบำรำฟ้อน. กรุงเทพฯ: ไทภูมิพับลิชซิ่ง.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2551). การวัดผลการศึกษา. ภาพลื่นรุ้: ประสานการพิมพ์.
- สมบูรณ์ ต้นยะ. (2545). การประเมินทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สมปรารถนา ทองนาค. (2558) การพัฒนาชุดกิจกรรมการฝึกทักษะพื้นฐานกีฬาแฮนด์บอล โดยใช้
รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น โรงเรียนมัธยมท่าแคลง จังหวัดจันทบุรี. (หลักสูตรและการสอน). จันทบุรี:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สุกัญญา กตัญญู. (2542). ผลของการสอนวิทยาศาสตร์ตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ที่มีต่อ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุคนธ์ สินธพานนท์ และคนอื่น ๆ. (2552). การจัดการกระบวนการเรียนรู้ : เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.
กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- สุปราณี จิราณรงค์. (2551). ครูประจำชั้นมีอาชีพ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .
- สุปราณี จำลองราษฎร์. (2548). การสร้างมาตราส่วนประเมินค่าความสามารถด้านนาฏศิลป์ไทย.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การวิจัยและพัฒนาท้องถิ่น). อุดรดิติ์: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ราชภัฏอุดรดิติ์.
- สุพัตรา รักชาติ. (2557). ผลการสอนทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส เสริมด้วยแบบฝึกทักษะที่
เน้นเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์และทักษะปฏิบัติดนตรีไทย ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). ปทุมธานี: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สุนนมาลย์ นิมเนติพันธ์. (2555). ดนตรีนาฏศิลป์. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- สุวรรณา จ้อยทอง. (2560). การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 1. อ่างทอง:
วรศิลป์การพิมพ์.

- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2550). **วิธีจัดการเรียนรู้ : เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ**. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2547). **รายงานความก้าวหน้าการปฏิรูปการเรียนรู้ระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน**. เอกสารประกอบการประชุม.
- อมรา กล้าเจริญ. (2535). **วิธีสอนนาฏศิลป์**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- อรรถวัตร ทิพย์เลิศ. (2560). **กิจกรรมการเรียนรู้เสริมสร้างทักษะปฏิบัติกีตาร์ตามแนวคิดของเดวีส์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). ปทุมธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.).
- อรรวรรณ ขมวัฒนา. (2557). **หนังสือเรียนรายวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.).
- อาภรณ์ มนตรีศาสตร์ และจาตุรงค์ มนตรีศาสตร์. (2525). **นาฏศิลป์เพื่อการศึกษาเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ครูสภา.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2553). **หลักการสอน (ฉบับปรับปรุง)**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- อุทุมพร จามรมาน. (2549). **การพัฒนาแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ภาคผนวก

GRAD VRU

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

GRAD VRU

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประวีณา เอี่ยมยี่สุน
 วุฒิการศึกษา ค.ด. การวัดและประเมินผลการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ตำแหน่ง รองอธิการบดี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม
 สังกัดหน่วยงาน สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เมษา นวลศรี
 วุฒิการศึกษา ค.ด. การวัดและประเมินผลการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 สังกัดหน่วยงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
3. อาจารย์นันทิยา รักตประจิด
 วุฒิการศึกษา ค.บ. นาฏศิลป์ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
 กศ.ม. การศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
 สังกัดหน่วยงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
4. นายสมภพ เขียวมณี
 วุฒิการศึกษา ศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
 ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ
 สังกัดหน่วยงาน วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม
 ปัจจุบันปฏิบัติหน้าที่ ผู้ช่วยอธิการบดี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม
5. นายสุขสันติ แวงวรรณ
 วุฒิการศึกษา ศิลปกรรมศาสตร์ดุริยางค์บัณฑิต สาขาวิจัย สร้างสรรค์ ศิลปกรรม
 คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ
 สังกัดหน่วยงาน วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม
 ปัจจุบันปฏิบัติหน้าที่ รองผู้อำนวยการฯ ฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง
 สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม

ที่ ศธ ๐๕๕๑.๑๒/๑๘๔๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปณจ. ประตุน้ำพระอินทร์
จ.ปทุมธานี ๑๓๑๘๐

๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประวีณา เอี่ยมยี่สุน

ด้วยนางสุพัตรา สุโพธิ์พัฒน์ รหัสนักศึกษา ๕๙B๕๕๖๘๐๒๐๓ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งอยู่ในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาทักษะ นาฏศิลป์ไทยและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ระบายสีพริตต์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ โดยใช้ การจัดการเรียนรู้ ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณา จุ้ยทอง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีความจำเป็นต้องทำการ ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ให้แก่นักศึกษา ทั้งนี้ได้มอบหมายให้ นางสุพัตรา สุโพธิ์พัฒน์ เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๔-๐๙๗๘๕๖๙ เป็นผู้ประสานงานโดยตรง บัณฑิตวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณล่วงหน้า มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรฉนิกษ์ ศิริโวหาร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐-๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๑, ๔๐๒, ๔๐๓

โทรสาร ๐- ๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๖

ที่ ศธ ๐๕๕๑.๑๒/๑๘๕๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปณจ. ประตุน้ำพระอินทร์
จ.ปทุมธานี ๑๓๑๘๐

๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เมษา นวลศรี

ด้วยนางสุพัตรา สุโพธิ์พัฒน์ รหัสนักศึกษา ๕๙B๕๕๖๘๐๒๐๓ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งอยู่ในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาทักษะ นาฏศิลป์ไทยและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ระบายสีพระรัตน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ โดยใช้ การจัดการเรียนรู้ ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณ จ้อยทอง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีความจำเป็นต้องทำการ ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ให้แก่นักศึกษา ทั้งนี้ได้มอบหมายให้ นางสุพัตรา สุโพธิ์พัฒน์ เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๔-๐๘๗๘๕๖๙ เป็นผู้ประสานงานโดยตรง บัณฑิตวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณล่วงหน้า มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรธนิษ ศรีโวหาร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐-๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๑, ๔๐๒, ๔๐๓

โทรสาร ๐-๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๖

ที่ ศธ ๐๕๕๑.๑๒/๑๘๕๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปณจ. ประตุน้ำพระอินทร์
จ.ปทุมธานี ๑๓๑๘๐

นอ พศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน อาจารย์นันทิยา รักตประจิด

ด้วยนางสุพัตรา สุโพธิ์พัฒน์ รหัสนักศึกษา ๕๙B๕๔๖๘๐๒๐๓ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งอยู่ในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาทักษะ นาฏศิลป์ไทยและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ระบายสีพริตต์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ โดยใช้ การจัดการเรียนรู้ ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณา จ้อยทอง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีความจำเป็นต้องทำการ ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ให้แก่นักศึกษา ทั้งนี้ได้มอบหมายให้ นางสุพัตรา สุโพธิ์พัฒน์ เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๔-๐๙๗๘๕๖๙ เป็นผู้ประสานงานโดยตรง บัณฑิตวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณล่วงหน้า มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จีระธนิช ศิริโวหาร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐-๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๑, ๔๐๒, ๔๐๓

โทรสาร ๐-๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๖

ที่ ศธ ๐๕๕๑.๑๒/๑๘๖๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปณจ. ประตุน้ำพระอินทร์
จ.ปทุมธานี ๑๓๑๘๐

๗๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายสมภพ เขียวมณี

ด้วยนางสุพัตรา สุโพธิ์พัฒน์ รหัสนักศึกษา ๕๙B๕๕๖๘๐๒๐๓ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งอยู่ในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาทักษะ นาฏศิลป์ไทยและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ระบายสีพระรัตน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ โดยใช้ การจัดการเรียนรู้ ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณา จ้อยทอง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีความจำเป็นต้องทำการ ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ให้แก่นักศึกษา ทั้งนี้ได้มอบหมายให้ นางสุพัตรา สุโพธิ์พัฒน์ เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๔-๐๙๗๘๕๖๙ เป็นผู้ประสานงานโดยตรง บัณฑิตวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณล่วงหน้า มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรธนิษ ศรีโวหาร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐-๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๑, ๔๐๒, ๔๐๓

โทรสาร ๐- ๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๖

ที่ ศธ ๐๕๕๑.๑๒/๑ ๙๕๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปณจ. ประตุน้ำพระอินทร์
จ.ปทุมธานี ๑๓๑๘๐

๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายสุขสันติ แวงวรรณ

ด้วยนางสุพัตรา สุโพธิ์พัฒน์ รหัสนักศึกษา ๕๙B๕๕๖๘๐๒๐๓ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งอยู่ในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาทักษะ นาฏศิลป์ไทยและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ระบายสีพระรัตน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ โดยใช้ การจัดการเรียนรู้ ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณา จ้อยทอง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีความจำเป็นต้องทำการ ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ให้แก่นักศึกษา ทั้งนี้ได้มอบหมายให้ นางสุพัตรา สุโพธิ์พัฒน์ เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๔-๐๙๗๘๕๖๙ เป็นผู้ประสานงานโดยตรง บัณฑิตวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณล่วงหน้า มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีร์ธนิษ์ ศิริโวหาร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐-๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๑, ๔๐๒, ๔๐๓

โทรสาร ๐-๒๕๒๙ ๑๖๓๘ ต่อ ๔๐๖

ภาคผนวก ข
เครื่องมือในการวิจัย

GRAD VRU

แบบประเมินทักษะนาฏศิลป์ไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาชีพ นาฏศิลป์ไทย เรื่องระบำพริตต์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

คำชี้แจง แบบประเมินนี้ใช้สำหรับวัดทักษะการปฏิบัตินาฏศิลป์ไทยเรื่อง ระบำพริตต์
 ตามเกณฑ์การให้คะแนนทั้งหมดซึ่งมี 4 ระดับ คือ

4 หมายถึง ดีมาก	3 หมายถึง ดี
2 หมายถึง พอใช้	1 หมายถึง ปรับปรุง

คำสั่ง ให้นักเรียนปฏิบัติท่ารำระบำพริตต์ตามหลักการแสดงนาฏศิลป์ไทยที่ละกลุ่ม

ที่	ชื่อ-สกุล	การร้องเพลง	การปฏิบัติท่ารำ	ความต่อเนื่องของท่ารำ	ลีลาท่ารำสวยงาม	ปฏิภาณไหวพริบ	รวม	ผล การประเมิน	
		4	4	4	4	4		20	ผ่าน
	กลุ่มที่.....								
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
รวมคะแนน									
คะแนนเฉลี่ย									

ผลการประเมิน

18-20 คะแนน อยู่ในระดับ ดีมาก	14-17 คะแนน อยู่ในระดับ ดี
10-13 คะแนน อยู่ในระดับ พอใช้	ต่ำกว่า 10 คะแนน อยู่ในระดับ ปรับปรุง

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินทักษะนาฏศิลป์ไทย
เรื่อง ระบำพรัตน์

รายการประเมิน	การพิจารณาคะแนน	ระดับคะแนน
1. การขับร้อง	ร้องเพลงถูกต้องตามบทร้อง ทำนอง และจังหวะ โดยไม่มีข้อผิดพลาด	4
	ร้องเพลงถูกต้องตามบทร้อง ทำนอง และจังหวะ มีข้อผิดพลาด สามารถร้องได้ร้อยละ 80	3
	ร้องเพลงถูกต้องตามบทร้อง ทำนอง และจังหวะ มีข้อผิดพลาด สามารถร้องได้ร้อยละ 60	2
	ร้องเพลงถูกต้องตามบทร้อง ทำนอง และจังหวะ มีข้อผิดพลาด สามารถร้องได้ร้อยละ 50	1
2. การปฏิบัติท่ารำ	ปฏิบัติท่ารำได้ถูกต้องครบถ้วนตามแบบแผนที่กำหนด โดยไม่มีข้อผิดพลาด	4
	ปฏิบัติท่ารำได้ถูกต้องตามแบบแผนที่กำหนด มีข้อผิดพลาด สามารถรำได้ร้อยละ 80	3
	ปฏิบัติท่ารำได้ถูกต้องตามแบบแผนที่กำหนด มีข้อผิดพลาด สามารถรำได้ร้อยละ 60	2
	ปฏิบัติท่ารำได้ถูกต้องตามแบบแผนที่กำหนด มีข้อผิดพลาด สามารถรำได้ร้อยละ 50	1
3. ความต่อเนื่องของท่ารำ	ท่ารำมีความต่อเนื่องตรงตามบทร้องและทำนองเพลง โดยไม่มีข้อผิดพลาด	4
	ท่ารำมีความต่อเนื่องตรงตามบทร้องและทำนองเพลง รำได้ต่อเนื่องร้อยละ 80	3
	ท่ารำมีความต่อเนื่องตรงตามบทร้องและทำนองเพลง รำได้ต่อเนื่องร้อยละ 60	2
	ท่ารำมีความต่อเนื่องตรงตามบทร้องและทำนองเพลง รำได้ต่อเนื่องร้อยละ 50	1
4. ลีลาท่ารำสวยงาม	มีความสามารถในการรำที่สวยงาม อ่อนช้อย คล่องแคล่ว สง่างาม มีลักษณะพิเศษในท่วงท่าและลีลา	4
	มีความสามารถในการรำ อ่อนช้อย คล่องแคล่ว สง่างาม	3
	มีความสามารถในการรำ มีความอ่อนช้อยบ้างเล็กน้อย	2
	มีความสามารถในการรำ แต่ขาดความอ่อนช้อย	1
5. ปฏิภาณไหวพริบ	มีปฏิภาณไหวพริบในการปฏิบัติท่ารำ สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้	4
	มีปฏิภาณไหวพริบในการปฏิบัติท่ารำ แต่มีข้อผิดพลาดเล็กน้อย สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ โดยไม่เกิดความเสียหาย	3
	มีปฏิภาณไหวพริบในการปฏิบัติท่ารำ มีข้อผิดพลาด ไม่สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างต่อเนื่อง	2
	มีปฏิภาณไหวพริบในการปฏิบัติท่ารำเล็กน้อย แต่ไม่สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้	1

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาชีพนานาฏศิลป์ไทย เรื่องระบำนพรัตน์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

คำชี้แจง โปรดพิจารณาว่าข้อสอบแต่ละข้อต่อไปนี้ วัดตรงจุดประสงค์ที่ระบุไว้หรือไม่ แล้วเขียนผลการพิจารณาของท่านโดย ✓ ลงในช่อง “คะแนนพิจารณา” ตามความคิดเห็นของท่านดังนี้

กา ✓ ในช่อง +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดจุดประสงค์ที่ระบุไว้จริง

กา ✓ ในช่อง 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดจุดประสงค์ที่ระบุไว้

กา ✓ ในช่อง -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อสอบนั้นไม่ได้วัดจุดประสงค์ที่ระบุไว้จริง

จุดประสงค์การเรียนรู้		ข้อสอบ	คะแนนพิจารณา		
			+1	0	-1
1. อธิบายเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของเพลงระบำนพรัตน์ได้	ความจำ	1. ระบำนพรัตน์จัดเป็นการแสดงในข้อใด ก. ระบำมาตรฐาน ข. ระบำเบ็ดเตล็ด ค. รำเดี่ยว ง. รำคู่
	ความจำ	2. ประวัติผู้ประพันธ์บทร้องและทำนองเพลงระบำนพรัตน์ คือใคร ก. หลวงวิจิตรวาทการ ข. พระประดิษฐ์ไพเราะ ค. ครูมนตรี ตราโมท ง. นายเสรี หวังในธรรม
	ความจำ	3. ระบำนพรัตน์แสดงประกอบละครเรื่องใด ก. รามเกียรติ์ ข. สุวรรณหงส์ ค. เกียรติศักดิ์ไทย ง. อิเหนา

จุดประสงค์การเรียนรู้		ข้อสอบ	คะแนนพิจารณา		
			+1	0	-1
2. อธิบายองค์ประกอบของระบำพรตน์ได้	ความจำ	4. การแต่งกายในข้อใดถูกต้องขณะแสดงการรำเพลงระบำพรตน์ ก. ชุดไทยประยุกต์ ข. ชุดไทยจักรี ค. ชุดนางในราชสำนัก ง. สามารถแต่งได้ทั้งสามแบบ
	ความจำ	5. ในการแต่งกายของผู้แสดงระบำพรตน์ข้อใดถูกต้อง ก. ผ้านุ่ง ผ้ายก ไก่ กรองคอ สร้อยคอ ข. กำไลเท้า ผ้านุ่ง ผ้ายก ไก่ สร้อยข้อมือ ค. ผ้านุ่ง ผ้ายก ไก่ กรองคอ สร้อยสังวาล ง. ผ้านุ่ง ผ้ายก ไก่ สร้อยคอ สร้อยสังวาล
	ความจำ	6. เครื่องแต่งกายในระบำพรตน์ ควรมีสิ่งใดเป็นส่วนประกอบ ก. กำไลเท้า ข. กรองคอ ค. ปะวะหล่ำ ง. เขี้ยวประดับผม
	ความจำ	7. วงดนตรีที่ใช้ในการรำระบำพรตน์ คือวงดนตรีประเภทใด ก. ปี่พาทย์มโหรี ข. เครื่องสาย ค. ปี่พาทย์มอญ ง. มโหรีเครื่องสาย

จุดประสงค์การเรียนรู้		ข้อสอบ	คะแนนพิจารณา		
			+1	0	-1
	ความจำ	8. ดนตรีชนิดใดไม่จัดอยู่ในวงปี่พาทย์ เครื่องห้า ก. ปี่ใน ข. ตะโพน ค. ระนาดทุ้ม ง. ซ้องวงใหญ่
	นำไปใช้	9. เราพิจารณาความถูกต้องของจังหวะเพลง ได้จากเครื่องดนตรีชนิดใด ก. ฉิ่ง ข. โหม่ง ค. ตะโพน ง. กลองทัด
	วิเคราะห์	10. นักเรียนสามารถจัดวงปี่พาทย์เครื่องห้า เป็นเครื่องคู่ ควรเพิ่มเครื่องดนตรีชนิดใดบ้าง ก. ปี่นอก ซ้องวงเล็ก ฉิ่ง ฉาบ ข. ปี่นอก ซ้องวงเล็ก ฉาบ ตะโพน ค. ปี่นอก ซ้องวงเล็ก ฉาบ เปิงมาง ง. ปี่นอก ซ้องวงเล็ก ฉาบ โหม่ง
	นำไปใช้	11. สิ่งสำคัญที่ใช้สำหรับกำหนดจังหวะใน การบรรเลงซึ่งขาดไม่ได้ คือข้อใด ก. ปี่ ข. ฉิ่ง ค. กรับ ง. โหม่ง

จุดประสงค์การเรียนรู้		ข้อสอบ	คะแนนพิจารณา		
			+1	0	-1
	ความจำ	12. รูปแบบการแสดงในส่วนดำเนินเรื่อง หมายถึงข้อใด ก. ออกมาตามตำแหน่งในตอนต้น ข. แสดงออกด้วยร่าเริง และสามัคคี ค. แสดงความสวยงามและคุณสมบัติของอัญมณี ง. ออกมาตามตำแหน่งในตอนท้าย แสดงความสามัคคี
	ความเข้าใจ	13. เพราะเหตุใดจึงนำเพลงระบำพรัตน์ไปแสดงในงานมงคล ก. เป็นเพลงที่ใช้ประกอบการแสดงละคร ที่กล่าวถึงอัญมณีที่สวยงาม ข. เครื่องแต่งกายเป็นชุดที่สูงศักดิ์ ค. แสดงศักยภาพของอัญมณี ที่มีคุณค่า ง. ถูกทุกข้อที่กล่าวมา
3. อธิบายบทร้องและทำนองเพลงระบำพรัตน์ได้ถูกต้อง	ความจำ	14. “รัตนคูหา..... ล้วนวิจิตรเนาวรัตน์..... แสงมณีสีวามอร่ามพราย เป็นเลื่อมลายแลสลัประยับตา” จากบทร้องเพลงข้างต้น ส่วนที่เว้นไว้คือข้อใด ก. มาประสิทธิ์ สวัสดิ์สาย ข. มาสถิต สง่าหลาย ค. กายสิทธิ์ จรัสฉาย ง. งามสนิท สงัดหาย

จุดประสงค์การเรียนรู้		ข้อสอบ	คะแนนพิจารณา		
			+1	0	-1
	ความเข้าใจ	15. บทร้องเพลงระบำนพรัตน์ใช้ลักษณะคำประพันธ์แบบใด ก. กลอนบทละคร ร่ายใน ข. กลอนสุภาพ ร่ายสุภาพ ค. กลอนดอกสร้อย ร่ายนอก ง. กลอนหัวเดียว ร่ายนอก
	ความจำ	16. เพลงที่นำไปบรรเลงระบำนพรัตน์คือข้อใด ก. เพลงร่ำลาเดียว เพลงนพรัตน์ เพลงสุรินทราหู เพลงเร็วทำยสมเด็จ ข. เพลงนพรัตน์ เพลงสุรินทราหู เพลงเร็วทำยสมเด็จ ค. เพลงร่ำลาเดียว เพลงนพรัตน์ เพลงเร็ว ง. เพลงนพรัตน์ เพลงเร็วทำยสมเด็จ
	วิเคราะห์	17. โครงสร้างของบทร้องเพลงระบำนพรัตน์ตรงกับข้อใด ก. มีหลายแบบ มีทั้งหมด 18 คำกลอน ข. บทหนึ่งมี 4 วรรค สัมผัสระหว่างวรรคตายตัว ค. บทหนึ่งมี 2 วรรค เท่ากับ 1 คำกลอน ง. บทหนึ่งมี 1 บาท เท่ากับ 1 คำกลอน สัมผัสระหว่างวรรคตายตัว

จุดประสงค์การเรียนรู้		ข้อสอบ	คะแนนพิจารณา		
			+1	0	-1
	ความเข้าใจ	18. บทร้องเพลงระบำนพรัตน์มีความหมายตรงกับข้อใด ก. บ่งบอกชื่อแม่ท่า ข. ท่าเลียนแบบธรรมชาติ ค. บ่งบอกคุณภาพของอัญมณี ง. บอกจุดประสงค์การนำไปใช้
	ความเข้าใจ	19. ข้อใดสื่อความหมายถึงแก้วที่มีค่าสีแดง ก. บุษราคัม ข. เพทาย ค. นิลกาล ง. โกเมน
3. อธิบาย นาฏยศัพท์ ของระบำ นพรัตน์ได้	ความจำ	20. “นาฏยศัพท์” หมายถึงอะไร ก. คำศัพท์ที่ใช้เรียนวิชาศิลปะเท่านั้น ข. คำศัพท์ที่ใช้ในการเรียกชื่อท่าทาง เลียนแบบสัตว์ ค. คำศัพท์เฉพาะที่ใช้กับการแสดงละคร แบบต่างๆ ง. คำศัพท์เฉพาะที่ใช้เรียกกริยา ท่าทาง ประกอบการรำร่า
	ความเข้าใจ	21. การปฏิบัติท่าขยับเท้ากับขอยเท้าต่างกัน ในข้อใด ก. ลักษณะการเคลื่อนไหว ข. ลักษณะการใช้เท้า ค. การนำไปใช้ ง. การเอียงศีรษะ

จุดประสงค์การเรียนรู้		ข้อสอบ	คะแนนพิจารณา		
			+1	0	-1
	ความจำ	22. การตั้งวงมีลักษณะอะไรบ้าง ก. วงสูง วงกลาง วงต่ำ ข. วงบน วงกลาง วงล่าง ค. วงคว่ำ วงหงาย วงข้าง ง. วงหน้า วงหลัง วงล่าง
	นำไปใช้	23. การปฏิบัติท่ารำในบทร้อง อันเพชรดีสี่ ขาวเหมือนกับการปฏิบัติท่ารำในบทร้องสี่ แดงเรืออย่างไร ก. การนั่งกระดกเท้า ข. การยืนกระดกเท้า ค. การยกเท้าและการกอดเกลียวข้าง ง. การปฏิบัติมือและการเอียงศีรษะ
	ความจำ	24.การกระทุ้งเท้าใช้ส่วนใดของเท้าสัมผัสพื้น ก. ปลายเท้า ข. ส้นเท้า ค. จมูกเท้า ง. ฝ่าเท้า
	ความจำ	25 นาฏยศัพท์นี้เรียกว่าอะไร ก. จีบส่งหลัง ข. จีบล่อแก้ว ค. จีบตั้งวง ง. จีบคว่ำ

จุดประสงค์การเรียนรู้		ข้อสอบ	คะแนนพิจารณา		
			+1	0	-1
	ความจำ	<p>26. ภาษาท่านาฏศิลป์ ภาพนี้แสดงการสื่อความหมายให้คนชมว่ารับทราบว่าจะอะไร</p> <p>ก. การมอการชม ข. สนุกสนานร่าเริง ค. ปกป้องคุ้มกันภัย ง. ความกล้าหาญ</p>
5. ปฏิบัติท่ารำระบำพริตน์ได้ถูกต้อง	ความจำ	<p>27 .การวางแถวในการรำระบำพริตน์มีกี่แบบ</p> <p>ก. 1 แบบ ข. 2 แบบ ค. 3 แบบ ง. 4 แบบ</p>
	ความจำ	<p>28. ผู้ที่รำเป็นอันดับแรก คือ อัญมณีใด</p> <p>ก. ทับทิม ข. เพทาย ค. โกเมน ง. เพชร</p>

จุดประสงค์การเรียนรู้		ข้อสอบ	คะแนนพิจารณา		
			+1	0	-1
	ความจำ	29. ทำออกของระบำนพรัตน์ ใช้ นาฏยศัพท์ ทำใด ก. เขย่งเท้า ข. ชย่นเท้า ค. ถอนเท้า ง. ซอยเท้า
	ความจำ	30. การร่าระบำนพรัตน์แต่ละตัวสิ่งที เหมือนกัน คือ ทำรำใด ก. การร่าแนะนำตัวใช้ทำรำเดียวกันหมด ข. การร่าแนะนำตัวเป็นทำประจำตัว ของแต่ละอัญมณี ค. การร่าของทุกตัวเหมือนกันหมดตั้งแต่ ต้นจนจบเพียงออกมาทีละคน ง. การร่าของแต่ละทำรำจะไม่ซ้ำกันแต่ละตัว มีเอกลักษณ์ในทำรำของตัวเอง
	ความจำ	31. การปฏิบัติในทำ “ภมรเกล้า” เป็นการ ปฏิบัติทำรำของอัญมณีเม็ดใด ก. มรกต ข. บุษราคัม ค. โทเมน ง. ทับทิม
	นำไปใช้	32. จับล่อแก้วเหมาะสมกับการปฏิบัติในทำรำใด ก. แดงอร่าม ข. อภิราม ค. ดวงมณี ง. รุ่งโรจน์

จุดประสงค์การเรียนรู้		ข้อสอบ	คะแนนพิจารณา		
			+1	0	-1
	ความจำ	33. ทำปฏิบัติท่าใดเป็นท่าของอัญมณีโกเมน ก. จับม้วนมือคลายออก เป็นแบดตั้งแขนตั้งระดับไหล่ทั้ง 2 ข้าง ข. เอียงขวา มือซ้ายจับเข้าอก มือขวาจับส่งหลัง กระจดกเท้าซ้าย ค. มือซ้ายตั้งวงระดับหางคิ้ว มือขวาแกงมือลงแขนตั้งระดับไหล่ เอียงขวากดไหล่ขวา ง. มือขวาป้องกัน มือซ้ายจับส่งหลัง เอียงศีรษะและกดไหล่ซ้าย
	ความจำ	34. การปฏิบัติท่าในท่า “สังวาลไหมสาแทรกผ่าน” ใช้ท่าท่าใด ก. ก้าวเท้า, กระจดก, ท่าท่าเฉิดฉิน ข. ประเท้า, ก้าวเท้า, ท่าท่าบัวชูฝัก ค. กระจดก, ท่าท่าพาลาเพียงไหล่ ง. ก้าวเท้า, ท่าท่าสอดสร้อยมาลา
	ความจำ	35. ทำรับกัณฑ์ร้อน ปฏิบัติต่อท้ายท่าท่าในบทร้องใด ก. น้บอนันต์ ข. มวลพาลา ค. คงนิรันดร์ ง. เลื่องลือนาม
	ความจำ	36. ข้อใดใช้ท่าท่าเดียวกัน ก. น้คือบุษราคัม, อันเพชรดีสีขาว ข. ไครประดับ, รับเคารพ ค. รัศมี, เรื่องวิรุจน์ ง. ประเสริฐสรรพ, เลิศล้ำค่า

จุดประสงค์การเรียนรู้		ข้อสอบ	คะแนนพิจารณา		
			+1	0	-1
	วิเคราะห์	37. ทำรำแม่บทใหญ่ข้อใดใช้ในทำรำระบำนพรัตน์ ก. ชักแบ่งผัดหน้า ข. พรหมสี่หน้า ค. แยกเต้าเข้ารัง ง. ช้างประสานงา
	ความเข้าใจ	38. ข้อใดกล่าวถึงความแตกต่างระหว่างทำรำที่ไม่ถูกต้อง ก. บทร้องมวลพาลาใช้ทำรำซึกวาด บทร้องคณิรันดร์ใช้ทำรำซิวัง ข. บทร้องอสรพิษใช้ทำรำซืดัดนิ้ว บทร้องนานาใช้ทำรำซึเตาะนิ้ว ค. บทร้องล่าหลีกไกล ใช้ทำรำ จับมือเดียวไปตั้งวง บทร้องให้คลาดคลายใช้ทำรำ จับสองมือไปตั้งวง ง. บทร้องสีแดงเรือ ใช้ทำรำ จับเข้าอก ยืนกระดกเท้า บทร้องบุษราคัมใช้ทำรำ จับเข้าอก นั่งกระดกเท้า
	วิเคราะห์	39. ข้อใดมีการปฏิบัติทำรำที่แตกต่างกัน ก. กำจัดปวงโรคา ปวงวิบัติขจัดพัน ข. พุนสวัสดิ์วัฒนา เจ็ดจำรุธุนพรัตน์ ค. สารพัน นานา ง. อสรพิษ พยาธี

จุดประสงค์การเรียนรู้		ข้อสอบ	คะแนนพิจารณา		
			+1	0	-1
	วิเคราะห์	40. ทำรำในบ่วงใดที่ปฏิบัติเหมือนกัน ก. สิริมงคล สุขารมณ์ ข. สิงดิงาม รุ่งโรจน์ ค. แจ่มจรัส ตระการสง่า ง. อันเพชรดีสีขาว บอกแสดงมุกดาหาร

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

GRAD VRU

ภาคผนวก ค
คุณภาพเครื่องมือ

GRAD VRU

ตารางที่ 1 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การประเมินความเหมาะสมของ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD
เรื่อง ระบายพอร์ตน์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

Descriptives

[DataSet5]

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
1.องค์ประกอบ	5	5.00	5.00	5.0000	.00000
2.ตัวชี้วัด(ผลการเรียนรู้)	5	5.00	5.00	5.0000	.00000
3.สาระสำคัญ	5	5.00	5.00	5.0000	.00000
4.สาระการเรียนรู้	5	5.00	5.00	5.0000	.00000
5.1 กิจกรรมขั้นที่ 1	5	5.00	5.00	5.0000	.00000
5.2 กิจกรรมขั้นที่ 2	5	5.00	5.00	5.0000	.00000
5.3 กิจกรรมขั้นที่ 3	5	5.00	5.00	5.0000	.00000
5.4 กิจกรรมขั้นที่ 4	5	5.00	5.00	5.0000	.00000
5.5 กิจกรรมขั้นที่ 5	5	5.00	5.00	5.0000	.00000
5.6 กิจกรรมขั้นที่ 6	5	5.00	5.00	5.0000	.00000
5.7 กิจกรรมขั้นที่ 7	5	5.00	5.00	5.0000	.00000
6.สื่อ/แหล่งเรียนรู้	5	5.00	5.00	5.0000	.00000
7.วัดและประเมินผล	5	4.00	5.00	4.6000	.54772
8.เกณฑ์การประเมิน	5	3.00	5.00	4.4000	.89443
Valid N (listwise)	5				

ตารางที่ 2 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การประเมินความเหมาะสมของ
แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ เรื่อง ระบายสีพระรัตน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

Descriptives

[DataSet5]

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
1.องค์ประกอบ	5	5.00	5.00	5.0000	.00000
2.ตัวชี้วัด(ผลการเรียนรู้)	5	5.00	5.00	5.0000	.00000
3.สาระสำคัญ	5	5.00	5.00	5.0000	.00000
4.สาระการเรียนรู้	5	5.00	5.00	5.0000	.00000
5.1 ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน	5	5.00	5.00	5.0000	.00000
5.2 ชั้นสอน	5	5.00	5.00	5.0000	.00000
5.3 ชั้นสรุป	5	5.00	5.00	5.0000	.00000
5.4 ชั้นวัดและประเมินผล	5	5.00	5.00	5.0000	.00000
6.สื่อ/แหล่งเรียนรู้	5	5.00	5.00	5.0000	.00000
7.วัดและประเมินผล	5	4.00	5.00	4.6000	.54772
8.เกณฑ์การประเมิน	5	3.00	5.00	4.4000	.89443
Valid N (listwise)	5				

GRAD VRU

ตารางที่ 3 วิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินทักษะนาฏศิลป์ไทย

รายการ	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม คะแนน	IOC	ผล การพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1. การร้องเพลง								
ระดับคะแนน 4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ระดับคะแนน 3	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
ระดับคะแนน 2	+1	+1	+1	0	0	3	0.60	ใช้ได้
ระดับคะแนน 1	+1	+1	+1	0	0	3	0.60	ใช้ได้
2. การปฏิบัติท่ารำ								
ระดับคะแนน 4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ระดับคะแนน 3	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
ระดับคะแนน 2	+1	+1	+1	0	0	3	0.60	ใช้ได้
ระดับคะแนน 1	+1	+1	+1	0	0	3	0.60	ใช้ได้
3. ความต่อเนื่องของท่ารำ								
ระดับคะแนน 4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ระดับคะแนน 3	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
ระดับคะแนน 2	+1	+1	+1	0	0	3	0.60	ใช้ได้
ระดับคะแนน 1	+1	+1	+1	0	0	3	0.60	ใช้ได้
4. ลีลาท่ารำสวยงาม								
ระดับคะแนน 4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ระดับคะแนน 3	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
ระดับคะแนน 2	+1	+1	+1	0	0	3	0.60	ใช้ได้
ระดับคะแนน 1	+1	+1	+1	0	0	3	0.60	ใช้ได้
5. ปฏิภาณไหวพริบ								
ระดับคะแนน 4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ระดับคะแนน 3	+1	+1	+1	0	0	3	0.60	ใช้ได้
ระดับคะแนน 2	+1	+1	+1	0	0	3	0.60	ใช้ได้
ระดับคะแนน 1	+1	+1	+1	0	0	3	0.60	ใช้ได้

ตารางที่ 4 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของเกณฑ์การประเมินทักษะนาฏศิลป์ไทย

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	40	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	40	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.874	5

GRAD VRU

ตารางที่ 5 วิเคราะห์หาการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อสอบ ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	ค่า IOC	ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	-1	3	0.60	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	-1	3	0.60	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	-1	3	0.60	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	-1	3	0.60	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	0	0	3	0.60	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	+1	-1	3	0.60	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
26	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
31	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
32	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
33	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
34	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
35	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
36	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
37	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
38	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
39	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
40	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (d) และค่าความเชื่อมั่น (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ไทย เรื่อง ระบำนพรัตน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD

คุณภาพรายข้อ

ข้อที่	ความยาก	อำนาจจำแนก	ผล	ความเชื่อมั่นทั้งฉบับ
i1	0.60	0.40	นำไปใช้	0.81
i2	0.83	0.30	ตัดทิ้ง	
i3	0.50	0.40	นำไปใช้	
i4	0.43	0.30	นำไปใช้	
i5	0.90	0.10	ตัดทิ้ง	
i6	0.63	0.30	นำไปใช้	
i7	0.60	0.30	นำไปใช้	
i8	0.37	0.30	นำไปใช้	
i9	0.87	0.00	ตัดทิ้ง	
i10	0.33	0.40	นำไปใช้	
i11	0.63	0.30	นำไปใช้	
i12	0.93	-0.10	ตัดทิ้ง	
i13	0.50	0.50	นำไปใช้	
i14	0.47	0.70	นำไปใช้	
i15	0.53	0.30	นำไปใช้	
i16	0.63	0.40	นำไปใช้	
i17	0.43	0.20	นำไปใช้	
i18	0.97	0.06	ตัดทิ้ง	
i19	0.63	0.30	นำไปใช้	
i20	0.97	0.00	ตัดทิ้ง	
i21	0.73	0.50	นำไปใช้	
i22	0.57	0.50	นำไปใช้	
i23	0.43	0.20	นำไปใช้	

ข้อที่	ความยาก	อำนาจจำแนก	ผล	ความเชื่อมั่นทั้งฉบับ
i24	0.90	-0.10	ตัดทิ้ง	
i25	0.87	0.10	ตัดทิ้ง	
i26	0.40	0.30	นำไปใช้	
i29	0.60	0.30	นำไปใช้	
i30	0.43	0.40	นำไปใช้	
i31	0.90	0.20	ตัดทิ้ง	
i32	0.57	0.40	นำไปใช้	
i33	0.40	0.50	นำไปใช้	
i34	0.43	0.20	นำไปใช้	
i35	0.30	0.40	นำไปใช้	
i36	0.43	0.30	นำไปใช้	
i37	0.93	-0.20	ตัดทิ้ง	
i38	0.30	0.30	นำไปใช้	
i39	0.53	0.30	นำไปใช้	
i40	0.33	0.60	นำไปใช้	

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.813	30

ตารางที่ 7 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.813	30

GRAD VRU

ภาคผนวก ง
วิเคราะห์หาค่าทางสถิติ

GRAD VRU

ตารางที่ 8 คะแนนวัดทักษะนาฏศิลป์ไทยและคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คะแนนวัดทักษะนาฏศิลป์ไทยและคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

คนที่	ทักษะปฏิบัติ (20คะแนน)		คนที่	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (30คะแนน)			
	คะแนนหลังเรียน			คะแนนก่อนเรียน		คะแนนหลังเรียน	
	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม		กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
1	17	15	1	12	14	27	21
2	18	16	2	11	11	26	19
3	19	17	3	14	13	28	22
4	19	16	4	14	10	28	20
5	15	17	5	10	12	24	21
6	19	14	6	13	10	29	19
7	16	15	7	11	10	25	22
8	15	14	8	12	13	26	20
9	18	14	9	11	11	26	20
10	15	16	10	11	11	26	21
11	19	14	11	12	10	28	21
12	15	15	12	10	11	24	22
13	18	15	13	11	12	25	21
14	15	17	14	13	12	26	20
15	15	15	15	12	11	25	21
16	18	18	16	12	11	28	22
17	17	15	17	10	10	26	19
18	15	16	18	10	12	24	20
19	18	18	19	10	11	26	21
20	15	16	20	12	10	24	21
21	16	17	21	13	10	26	20
22	15	18	22	12	14	25	21
23	15	17	23	10	12	25	22
24	15	17	24	11	10	24	19
25	18	16	25	10	10	26	19
26	15	18	26	10	11	24	21
27	19	15	27	14	14	30	20

ตารางที่ 9 วิเคราะห์หาค่า t-test แบบ Independent เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวิส ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD กับแบบปกติ

T-Test

Group Statistics

	ผลสัมฤทธิ์ (30คะแนน)	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
ก่อนเรียน	1	27	11.52	1.341	.258
	2	27	11.33	1.330	.256

Independent Samples Test

	Levene's Test for Equality of Variances	t-test for Equality of Means								
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
ก่อนเรียน	Equal variances assumed	.051	.822	.509	52	.613	.185	.363	-.544	.915
	Equal variances not assumed			.509	51.997	.613	.185	.363	-.544	.915

ตารางที่ 10 วิเคราะห์หาค่า t-test แบบ Independent เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวิส ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD กับแบบปกติ

T-Test

Group Statistics

	ผลสัมฤทธิ์ (30คะแนน)	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
หลังเรียน	1	27	25.96	1.652	.318
	2	27	20.56	1.013	.195

Independent Samples Test

	Levene's Test for Equality of Variances	t-test for Equality of Means								
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
หลังเรียน	Equal variances assumed	2.548	.116	14.500	52	.000	5.407	.373	4.659	6.156
เรียน	Equal variances not assumed			14.500	43.123	.000	5.407	.373	4.655	6.159

ตารางที่ 11 วิเคราะห์ค่า t-test แบบ Independent เปรียบเทียบทักษะนาฏศิลป์ไทย ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการ
เรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD กับแบบปกติ

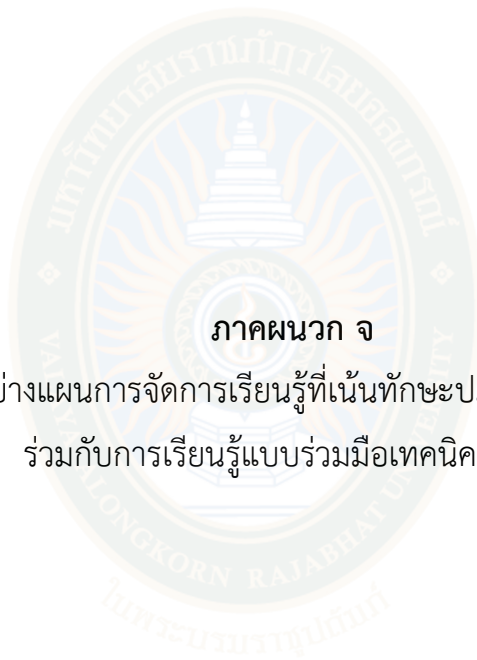
T-Test

Group Statistics

	ทักษะปฏิบัติ (20คะแนน)	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
หลังเรียน	1	27	16.63	1.668	.321
	2	27	14.78	.641	.123

Independent Samples Test

	Levene's Test for Equality of Variances	t-test for Equality of Means								
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
หลังเรียน	Equal variances assumed	63.826	.000	5.387	52	.000	1.852	.344	1.162	2.542
	Equal variances not assumed			5.387	33.509	.000	1.852	.344	1.153	2.551

ภาคผนวก จ

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวิส
ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD

GRAD VRU

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 15

กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิชาชีพนานาชาติศิลป์ไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ระบำบ้านพรตน์

เวลา 36 ชั่วโมง

เรื่อง ทำรำระบำบ้านพรตน์ (ทำนองเพลงสุรินทราหู-เพลงเร็วท้ายสมเด็จ)

เวลา 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

ศ 4.2 มีทักษะในการปฏิบัติทำรำระบำบ้านพรตน์ได้อย่างถูกต้องตามแบบแผนได้

2. สาระสำคัญ

ทำรำระบำบ้านพรตน์ ช่วงทำนองเพลงเพลงสุรินทราหู เป็นทำรำที่สอดคล้องกับการแสดงตัวตนอันงดงามด้วยท่าระบำรำร้องและทำนองเพลง รำด้วยกิริยาท่าทางที่อ่อนช้อยตามแบบนาฏศิลป์ไทย

3. ผลการเรียนรู้

1. ร้องเพลงระบำบ้านพรตน์ได้ถูกต้องตามบทร้อง ทำนอง และจังหวะ
2. ปฏิบัติทำรำระบำบ้านพรตน์ได้ถูกต้องตามแบบแผน

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ร้องเพลงระบำบ้านพรตน์ตั้งแต่บทร้อง “สี่ขาวผ่องเพชรดี จนถึง ผ่านร้ายกลายเป็นดี และทำนองเพลงเร็วท้ายสมเด็จ” ได้ถูกต้องตามบทร้อง ทำนอง และจังหวะ
2. ปฏิบัติทำรำระบำบ้านพรตน์ตั้งแต่บทร้อง “สี่ขาวผ่องเพชรดี จนถึง ผ่านร้ายกลายเป็นดี” และทำนองเพลงเร็วท้ายสมเด็จ ได้ถูกต้องตามแบบแผน

5. สาระการเรียนรู้

- บทร้องและทำนองเพลงระบำบ้านพรตน์
- ทำรำระบำบ้านพรตน์ตั้งแต่บทร้อง “สี่ขาวผ่องเพชรดี จนถึง ผ่านร้ายกลายเป็นดี และทำนองเพลงเร็วท้ายสมเด็จ”

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 6.1 ความสามารถในการสื่อสาร
- 6.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

7. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นที่ 1 ขั้่นนำเสนอเนื้อหา

- 1) ครูแจ้งจุดประสงค์ให้นักเรียนทราบ
- 2) ครูนำคะแนนที่ได้จากการสอบของนักเรียนแต่ละคนในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13 มาติดประกาศบอร์ดให้นักเรียนทราบ และนำมาคำนวณเป็นคะแนนฐาน (คะแนนเต็ม 100 คะแนน) นักเรียนทุกคนจะรู้ว่าตนเองมีคะแนนฐานเท่าไร
- 3) นักเรียนขับร้องเพลงระบำนพรัตน์ตั้งแต่บทร้อง “สี่ขวบ่วงเพชรดี จนถึง ผ่านร้ายกลายดี และทำนองเพลงเร็วท้ายสมเด็จ” จากนั้นใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความหมายของบทร้อง

ขั้นที่ 2 ขั้่นสาธิตและให้นักเรียนปฏิบัติทักษะย่อยด้วยตนเอง

- นักเรียนศึกษาความหมายของบทร้องเพลงระบำนพรัตน์ตั้งแต่ “สี่ขวบ่วงเพชรดี จนถึง ผ่านร้ายกลายดี และทำนองเพลงเร็วท้ายสมเด็จ” อีกครั้งจากใบความรู้ด้วยตนเอง
- ครูอธิบายและสาธิตการปฏิบัติท่ารำระบำนพรัตน์ทั้งมือและเท้าทีละท่า และให้นักเรียนปฏิบัติตามบทร้องและทำนองเพลงเร็วท้ายสมเด็จ ดังนี้

สี่ขวบ่วงเพชรดี	ทับทิมสีมณีแดง	เขียวใสแสงมรกต	
เหลืองใสสดบุษราคัม	แดงแก่กำโกเมนเอก	สีหมอกเมฆนิลกาล	
มุกดาหารหมอกมัว	แดงสลัวเพทาย	สังวาลสายไพฑูรย์	
เจ็ดจํารูญนพรัตน์	อวยสวัสดิภาพล้วน	ปวงวิบัติขจัดพัน	ผ่านร้ายกลายดี

- นักเรียนฝึกปฏิบัติท่ารำระบำนพรัตน์ตามคำร้องด้วยตนเอง โดยไม่มีการสาธิตหรือมีแบบอย่างให้ดู สลับแถวกันอยู่หน้า โดยมีครูคอยแนะนำแก้ไขข้อบกพร่อง

ขั้นที่ 3 ขั้่นจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มและให้ปฏิบัติทักษะย่อยร่วมกัน

- เมื่อนักเรียนปฏิบัติท่ารำได้แล้ว นักเรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ (เก่ง-ปานกลาง-อ่อน) กลุ่มละ 9 คน (เนื่องจากระบำนพรัตน์ใช้ผู้แสดง 9 คน เก่ง 2 - ปานกลาง 5 - อ่อน 2 โดยอิงสัดส่วน 1 : 2 : 1) เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- นักเรียนปฏิบัติท่ารำเพลงระบำนพรัตน์ตั้งแต่ “สี่ขวบ่วงเพชรดี จนถึง ผ่านร้ายกลายดี และทำนองเพลงเร็วท้ายสมเด็จ” เป็นกลุ่มจนชำนาญ โดยมีเพื่อนคอยช่วยเหลือเพื่อน

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นที่ 4 ขั้นให้เทคนิควิธีการเฉพาะทาง

- ครูให้คำแนะนำเทคนิควิธีการ ที่จะช่วยให้นักเรียนฝึกปฏิบัติทำรำเพลงระบำพรัตน์ ตั้งแต่บทร้อง “สี่ชาวผ่องเพชรดี จนถึง ผ่านร้ายกลายเป็นดี และทำนองเพลงเร็วท้ายสมเด็จ” ได้ดีขึ้น
- นักเรียนร่วมปฏิบัติทำรำเพลงระบำพรัตน์ตั้งแต่บทร้อง “สี่ชาวผ่องเพชรดี จนถึง ผ่านร้ายกลายเป็นดี และทำนองเพลงเร็วท้ายสมเด็จ” พร้อมกับเปิดเครื่องบันทึกเสียง

ขั้นที่ 5 ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์

- เมื่อนักเรียนสามารถปฏิบัติทำรำเพลงระบำพรัตน์ตั้งแต่บทร้อง “สี่ชาวผ่องเพชรดี จนถึงผ่านร้ายกลายเป็นดี และทำนองเพลงเร็วท้ายสมเด็จ” ได้แล้ว ครูให้นักเรียนฝึกปฏิบัติทำรำตั้งแต่ “ทำออกเชื่อมโยงทำรำกัน จนถึงบทร้อง ผ่านร้ายกลายเป็นดี และทำนองเพลงเร็วท้ายสมเด็จ” หลาย ๆ ครั้ง จนกระทั่งสามารถปฏิบัติทำรำได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์
- นักเรียนบันทึกทำรำระบำพรัตน์ตั้งแต่ “สี่ชาวผ่องเพชรดี จนถึง ผ่านร้ายกลายเป็นดี และทำนองเพลงเร็วท้ายสมเด็จ”

ขั้นที่ 6 ขั้นการทดสอบย่อยเพื่อหาคะแนนฐานของแต่ละคน

- นักเรียนแต่ละคนทดสอบปฏิบัติทำรำเพลงระบำพรัตน์ตั้งแต่บทร้อง “สี่ชาวผ่องเพชรดี จนถึง ผ่านร้ายกลายเป็นดี และทำนองเพลงเร็วท้ายสมเด็จ”
- ครูผู้สอนบันทึกคะแนนไว้ในแบบประเมินทักษะ เพื่อนำคะแนนของผู้เรียนมาเทียบกับ คะแนนฐานจากคะแนนที่ได้จากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13 เพื่อหาคะแนนความก้าวหน้าเป็นรายบุคคล

ขั้นที่ 7 ขั้นสรุปผลและยกย่องกลุ่มที่มีพัฒนาการสูงสุด

- ครูนำคะแนนการพัฒนาของแต่ละคนนำไปคิดคะแนนเฉลี่ยเป็นคะแนนของกลุ่ม แล้วนำคะแนนไปเทียบกับระดับคุณภาพ เพื่อหาคะแนนพัฒนาการ
- หารางวัลแก่กลุ่มที่ได้คะแนนพัฒนาการสูงสุด ด้วยการประกาศผล หารางวัล ยกย่องชมเชย โดยติดประกาศผลในชั่วโมงถัดไป

8. สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

- 8.1 วีดิทัศน์เพลงระบำพรัตน์
- 8.2 ซีดีเพลงระบำพรัตน์
- 8.3 เครื่องเล่นซีดี
- 8.4 ใบความรู้ เรื่องปฏิบัติทำรำเพลงระบำพรัตน์
- 8.5 แบบสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

8.6 แบบประเมินทักษะ เรื่องระบำพรัตน์

9. การวัดและประเมินผล

9.1 วิธีการวัดและประเมินผล

9.1.1 จากการสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

9.1.2 จากการประเมินทักษะ เรื่องการปฏิบัติทำระบำพรัตน์

9.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล

9.2.1 แบบสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

9.2.2 แบบประเมินทักษะ เรื่องการปฏิบัติทำระบำพรัตน์

10. ข้อเสนอแนะ

ให้นักเรียนกลับไปทบทวนบทเรียนอย่างต่อเนื่อง

11. บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

ผลการสอน

.....

ปัญหาอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

ครูผู้สอน

ใบความรู้
เรื่อง กระบวนทำรำระบำพรัตน์

บทร้อง	สีชาว่องเพชรดี	ทับทิมสีมณีแดง	เขียวใสแสงมรกต
	เหลืองใสสดบุษราคัม	แดงแก่กำโกเมนเอก	สีหมอกเมฆนิลกาล
	มุกดาหารหมอกมัว	แดงสลัวเพทาย	สังวาลสายไพฑูรย์
	เจ็ดจำรูญพรัตน์	อวยสวัสดิภาพล้วน	ปวงวิบัติขจัดพ้น ผ่านร้ายกลายเป็นดี

ทำนองเพลงเร็วท้ายสมเด็จ

ทำรำระบำพรัตน์

ทำรำประกอบบทร้อง “สีชาว่อง”

หันทางด้านซ้าย ก้าวเท้าซ้ายแตะเท้าขวา วิ่งชอยเท้าออกมาด้านหน้าเวที มือทั้งสองจับคว่ำระดับอก แล้วค่อย ๆ คลายจับออกข้างตัว เอียงศีรษะและกอดไหล่ซ้าย

ทำรำประกอบบทร้อง “เพชรดี”

หันทางด้านหน้า วางเท้าซ้ายก้าวหน้า เท้าขวาวางหลังและเปิดส้นเท้า มือทั้งสองจับคว่ำระดับอก ลักคอข้างขวาและกอดไหล่ซ้าย จากนั้นกระดกเท้าขวา เท้าซ้ายยื่นเต็มเท้า ย่อเข่าลง คลายจับออกตั้งมือขึ้นแขนตั้งระดับไหล่ ลักคอซ้ายกอดไหล่ขวา

ทำรำประกอบ “ทำนองเพลง”

หันเฉียงทางด้านขวา จรดเท้าขวา แล้ววิ่งชอยเท้ากลับไปในตำแหน่งเดิมของเพชร มือขวาจับหงายระดับชายพก มือซ้ายตั้งวงระดับหางคิ้ว เอียงศีรษะและกอดไหล่ขวา

ทำรำประกอบบทร้อง “ทับทิมสี”

หันทางด้านหน้า วางเท้าขวาก้าวหน้า เท้าซ้ายวางหลังและเปิดส้นเท้า วิ่งชอยเท้าออกมาด้านหน้าเวที มือขวาจับล่อแก้วคว่ำมีระดับหน้า แล้วฉายมือออกไปข้าง ๆ มือซ้ายจับส่งหลัง เอียงศีรษะและกอดไหล่ขวา

ทำรำประกอบบทร้อง “มณีแดง”

หันมาทางด้านขวา เท้าขวาก้าวข้าง เท้าซ้ายยื่นเต็มเท้าย่อเข่าลง มือขวาล่อแก้วในลักษณะคว่ำมือข้างหน้าระดับอก มือซ้ายจับส่งหลัง เอียงศีรษะและกอดไหล่ขวา จากนั้นหันเฉียงลำตัวมาด้านหน้า ยกเท้าซ้ายขึ้น เท้าขวายื่นเต็มเท้าย่อเข่าลง มือขวายกल่อแก้วขึ้นหักข้อมือเข้าหาลำแขนระดับหน้า มือซ้ายจับส่งหลัง เอียงศีรษะและกอดไหล่ซ้าย

ทำรำประกอบ “ทำนองเพลง”

หันเฉียงทางด้านขวา จรดเท้าซ้าย เท้าขวายืนเต็มเท้าย่อเข่าลง แล้ววิ่งซอยเท้ากลับไปในตำแหน่งเดิมของทับทิม ลักษณะมือซ้ายจับหงายระดับชายพก มือขวาดั้งระดับหางคิ้ว เอียงศีรษะและกอดไหล่ซ้าย

ทำรำประกอบบทร้อง “เขี้ยวไสแสง”

หันทางด้านหน้า เท้าขวายืนเต็มเท้าย่อเข่าลง ตะเท้าซ้ายวิ่งซอยเท้าขึ้นมากกลางเวที มือขวาดั้งระดับหางคิ้ว มือซ้ายจับหงายอยู่ใกล้กับมือขวา (ท่าภมรเกล้า) เอียงศีรษะและกอดไหล่ขวา

ทำรำประกอบ “ทำนองเอื้อน”

หันด้านหน้า เท้าซ้ายยืนเต็มเท้าย่อเข่าลง จรดเท้าขวา วิ่งซอยเท้าอยู่กับที่ มือซ้ายตั้งวงระดับหางคิ้ว มือขวาจับหงายอยู่ใกล้กับมือขวา(ท่าภมรเกล้า)เอียงศีรษะและกอดไหล่ซ้าย

ทำรำประกอบบทร้อง “มรดก”

หันเฉียงตัวทางด้านขวา เท้าซ้ายยืนเต็มเท้าย่อเข่าลง ก้าวเท้าขวา มือขวาจับล่อแก้วคว่ำลงข้างหน้าระดับอก มือซ้ายตั้งวงข้างหน้าในระดับเดียวกัน เอียงศีรษะและกอดไหล่ข้างขวา จากนั้นยกเท้าซ้าย เท้าขวายืนเต็มเท้าย่อเข่าลง มือขวาม้วนจับล่อแก้วตั้งมือขึ้นระดับไหล่ข้างซ้าย มือซ้ายจับส่งหลัง เอียงศีรษะและกอดไหล่ซ้าย

ทำรำประกอบ “ทำนองเพลง”

หันเฉียงทางด้านขวา เท้าซ้ายยืนเต็มเท้า จรดเท้าขวาแล้ววิ่งซอยเท้ากลับไปในตำแหน่งเดิมของมรดก ในลักษณะมือขวาจับหงายระดับชายพก มือซ้ายตั้งวงบน เอียงศีรษะและกอดไหล่ขวา

ทำรำประกอบบทร้อง “เหล็องไสต”

หันด้านหน้า เท้าขวายืนเต็มเท้าย่อเข่าลง ตะเท้าซ้าย วิ่งซอยเท้าขึ้นมาด้านหน้ากลางเวที มือซ้ายแทงมือระดับอก มือขวาดั้งวงบน เอียงศีรษะและกอดไหล่ขวา

ทำรำประกอบบทร้อง “บุษราคัม”

ปฏิบัติทำรำโดย หันด้านหน้า ตะเท้าซ้าย วิ่งซอยเท้าขึ้นมาด้านหน้ากลางเวที วางเท้าขวาก้าวหน้า กระดกเท้าซ้ายขึ้น มือซ้ายจับหงายเข้าอก มือขวาจับส่งหลัง เอียงศีรษะและกอดไหล่ขวา

ทำรำประกอบ “ทำนองเอื้อน”

หันเฉียงทางด้านซ้าย เท้าขวายืนเต็มเท้าย่อเข่าลง จรดเท้าซ้ายแล้ววิ่งซอยเท้ากลับไป ในตำแหน่งเดิมของทับทิม มือซ้ายจับหงายระดับชายพก มือขวาดั้งวงระดับหางคิ้ว เอียงศีรษะซ้าย

ทำรำประกอบบทร้อง “แดงแก่กำ”

หันด้านหน้า ก้าวเท้าซ้าย วิ่งซอยเท้ามาด้านหน้าตรงกลางเวที มือซ้ายจับล่อแก้วคว่ำ มือลงระดับหน้า มือขวาจับล่อแก้วส่งหลัง เอียงศีรษะและกอดไหล่ซ้าย

ทำรำประกอบบทร้อง “โกเมนเอก”

หันด้านหน้า ก้าวเท้าขวา มือซ้ายหงายมือระดับวงกลาง มือขวาจับคว่ำระดับอก เอียงศีรษะและกอดไหล่ซ้าย จากนั้นยกเท้าซ้ายแล้วก้าวข้าง เท้าขวาวางหลังหลบเข้าและเปิดสันเท้า มือซ้ายพลิกข้อมือขึ้นตั้งวงระดับหางคิ้ว มือขวาปล่อยจับแทงมือลงแขนตั้งระดับไหล่กอดปลายมือลง (ท่าชะนีร้ายไม้) เอียงศีรษะและกอดไหล่ขวา

ทำรำประกอบ “ทำนองเพลง”

หันเฉียงทางด้านขวา เท้าซ้ายยืนเต็มเท้าย่อเข่าลง จรดเท้าขวา แล้ววิ่งซอยเท้ากลับไปในตำแหน่งเดิม มือขวาจับหงายระดับชายพก มือซ้ายตั้งวงระดับหางคิ้ว เอียงศีรษะและกอดไหล่ขวา

ทำรำประกอบบทร้อง “สีหมอกเมฆ”

หันทางด้านหน้า จรดเท้าขวา เท้าซ้ายยืนเต็มเท้าย่อเข่าลง วิ่งซอยเท้ามาด้านหน้ากลางเวที มือขวาจับล่อแก้วหงายหักข้อมือเข้าหาลำตัวระดับหางคิ้ว มือซ้ายจับล่อแก้วเหยียดแขนตั้งระดับไหล่ เอียงศีรษะและกอดไหล่ขวา

ทำรำประกอบบทร้อง “นิลกาล”

หันเฉียงทางด้านขวา ก้าวเท้าซ้าย มือทั้งสองอยู่ข้างหน้า มือขวาจับคว่ำ มือซ้ายตั้งมือระดับอก เอียงศีรษะและกอดไหล่ขวา จากนั้นกระดกเท้าขวา เท้าซ้ายยืนเต็มเท้าย่อเข่าลง มือขวาป้องหน้า มือซ้ายจับส่งหลัง เอียงศีรษะและกอดไหล่ซ้าย

ทำรำประกอบ “ทำนองเอือน”

หันเฉียงทางด้านขวา เท้าซ้ายยืนเต็มเท้าย่อเข่าลง จรดเท้าขวาแล้ววิ่งซอยเท้าผ่านด้านหลังเพชรกลับไปตำแหน่งเดิม มือขวาจับหงายระดับชายพก มือซ้ายตั้งวงบน เอียงศีรษะและกอดไหล่ขวา

ทำรำประกอบบทร้อง “มุกดาหาร”

หันเฉียงทางด้านขวา เท้าขวายืนเต็มเท้าย่อเข่าลง จรดเท้าซ้าย แล้ววิ่งซอยเท้ามาด้านหน้ากลางเวที มือทั้งสองแทงมือส่งไปข้างหลัง(ท่ายูงพ้อนหาง) เอียงศีรษะและกอดไหล่ซ้าย

ท่ารำประกอบบทร้อง “หมอก”

หันด้านหน้า วางเท้าซ้ายก้าวหน้า เท้าขวาวางหลังและเปิดส้นเท้า น้ำหนักตัวอยู่ที่เท้าหน้า มือทั้งสองตั้งมือชิดกันระดับหน้า ลักคอข้างซ้ายกดไหล่ขวา

ท่ารำประกอบบทร้อง “มัว”

ปฏิบัติท่ารำโดยหันด้านหน้า เท้าซ้ายอยู่หน้ายืนเต็มเท้า เท้าขวาวางหลังและเปิดส้นเท้า น้ำหนักตัวอยู่ที่เท้าหลัง แขนงมือทั้งสองไปข้างหลัง ลักคอข้างขวากดไหล่ซ้าย

ท่ารำประกอบ “ทำนองเพลง”

หันเฉียงทางด้านขวา เท้าซ้ายยืนเต็มเท้าย่อเข่าลง จรดเท้าขวาแล้ววิ่งซอยเท้ากลับไป ในตำแหน่งเดิม มือขวาจับหงายระดับชายพก มือซ้ายตั้งวงระดับหางคิ้ว เอียงศีรษะและกดไหล่ขวา

ท่ารำประกอบบทร้อง “แดงสลับ”

หันทางด้านหน้า เท้าขวาวางเต็มเท้าย่อเข่าลง จรดเท้าซ้ายแล้ววิ่งซอยเท้ามาด้านหน้า กลางเวที มือซ้ายตั้งวงล่าง มือขวาหงายแขนงมือลงเหยียดแขนตั้งระดับไหล่ เอียงศีรษะและกดไหล่ซ้าย

ท่ารำประกอบ “ทำนองเอื้อน”

หันด้านหน้า เท้าซ้ายยืนเต็มเท้าย่อเข่าลง จรดเท้าขวา แล้ววิ่งซอยเท้าอยู่กับที่ มือขวาตั้งวงล่าง มือซ้ายหงายแขนงมือลงเหยียดแขนตั้งระดับไหล่ เอียงศีรษะและกดไหล่ขวา

ท่ารำประกอบบทร้อง “เพทาย”

หันด้านหน้า ก้าวเท้าซ้ายไปด้านข้าง มือซ้ายจับหงายระดับหางคิ้ว มือขวาตั้งมือระดับอก เอียงศีรษะและกดไหล่ซ้าย จากนั้นยกเท้าขวากระดกเสี้ยว มือซ้ายม้วนจับออกไปตั้งวงระดับหางคิ้ว มือขวาจับล่อแก้วหงายเข้าอก เอียงศีรษะและกดไหล่ขวา

ท่ารำประกอบ “ทำนองเพลง”

หันเฉียงทางด้านขวา เท้าซ้ายยืนเต็มเท้าย่อเข่าลง จรดเท้าขวาแล้ววิ่งซอยเท้ากลับไป ในตำแหน่งเดิม มือขวาจับหงายระดับชายพก มือซ้ายตั้งวงระดับหางคิ้ว เอียงศีรษะและกดไหล่ขวา

ท่ารำประกอบบทร้อง “สังวาลสาย”

หันทางด้านหน้า วิ่งซอยเท้ามากลางเวทีแล้วหันด้านขวา วางเท้าขวาก้าวหน้า เท้าซ้ายวางหลังและเปิดส้นเท้า มือซ้ายตั้งวงระดับหางคิ้ว มือขวาจับหงายระดับชายพก (ท่าสอดสร้อยมาลา) เอียงศีรษะและกดไหล่ขวา แล้วหมุนตัวไปทางด้านขวา

ท่ารำประกอบบทร้อง “ไพฑูรย์”

หันทางด้านซ้าย วางเท้าซ้ายก้าวหน้า เท้าขวาวางหลังและเปิดส้นเท้า มือขวาตั้งวงระดับหางคิ้ว มือซ้ายจับหางระดับชายพก (ท่าสอดสร้อยมาลา) เอียงศีรษะและกอดไหล่ข้างซ้าย วิ่งซอยเท้า ผ่านด้านหลังของเพชรกลับไปอยู่ในตำแหน่งเดิม

ท่ารำประกอบบทร้อง “เจตจำรณูปรีดิ์”

หันด้านหน้า วางเท้าขวาก้าวหน้า เท้าซ้ายวางหลังและเปิดส้นเท้าหลัง มือทั้งสองจับค้ำวงแขนระดับวงกลาง เอียงศีรษะและกอดไหล่ซ้าย จากนั้นกระดกเท้าซ้ายขึ้น เท้าขวายืนเต็มเท้าย่อเข่าลง มือทั้งสองสอดจับขึ้นหางมือระดับวงบน (ท่าพรหมสีหน้า) เอียงศีรษะและกอดไหล่ขวา

ท่ารำประกอบบทร้อง “อวยสวัสดิภาพสัน”

วางเท้าซ้ายลงหลังและเปิดส้นเท้า แล้วหันเฉียงทางด้านขวา ยกเท้าขวาขึ้นเล็กน้อย มือทั้งสองตั้งมือขึ้นข้างหน้าระดับบอก เอียงศีรษะและกอดไหล่ซ้าย จากนั้นวางเท้าขวาก้าวหน้า เท้าซ้ายวางหลังและเปิดส้นเท้าหลัง แล้วโยกมือทั้งสองขึ้นหางมือระดับบอก เอียงศีรษะและกอดไหล่ขวา แล้วหมุนตัวไปทางซ้าย

ท่ารำประกอบบทร้อง “ปวงวิบัติขจัดพัน”

หันเฉียงตัวทางด้านซ้าย วางเท้าซ้ายก้าวหน้า เท้าขวาวางหลังและเปิดส้นเท้า มือทั้งสองจับหางประสานกันระดับบอก คลายมือทั้งสองออกตั้งวงกลางข้างลำตัว เอียงศีรษะและกอดไหล่ซ้าย

ท่ารำประกอบบทร้อง “ผ่านร้ายกลายเป็นดี”

หันด้านหน้า ยกเท้าขวาขึ้น เท้าซ้ายยืนเต็มเท้า มือทั้งสองตั้งมือข้างหน้าระดับบอก เอียงศีรษะและกอดไหล่ซ้าย จากนั้นวางเท้าขวาก้าวหน้า ลงนั่งตั้งเข่า เท้าซ้ายวางหลังและเปิดส้นเท้า แล้วปาดมือทั้งสองออกจับค้ำวงเหยียดแขนตั้งระดับไหล่ เอียงศีรษะและกอดไหล่ขวา

ท่ารำประกอบทำนองเพลงเร็วท้ายสมเด็จพระเจ้า 1”

หันทางด้านหน้า นั่งในท่าเดิม กล่อมหน้าโดยกอดไหล่ซ้าย งอข้อศอก เอียงศีรษะและกอดไหล่ซ้าย จากนั้นลุกขึ้นยืนวางเท้าซ้ายลงหลังและเปิดส้นเท้า เท้าขวายืนเต็มเท้า ย่อเข่าลง พร้อมกับจับค้ำวงเหยียดตั้งแขนระดับไหล่ทั้งสองข้าง เอียงศีรษะและกอดไหล่ขวา

ท่ารำประกอบทำนองเพลงเร็วท้ายสมเด็จพระเจ้า 2”

ปฏิบัติท่ารำโดย หันด้านหน้า เท้าซ้ายยืนเต็มเท้า ประเท้าขวาแล้วยกเท้าขึ้น มือซ้ายตั้งวงระดับหน้า มือขวาจับหางโยกมือซ้าย เอียงศีรษะและกอดไหล่ซ้าย จากนั้นวางเท้าขวาก้าวหน้า และ

นำเท้าซ้ายวางหลังและเปิดสันเท้า ม้วนมือซ้ายจับหงายหักข้อมือเข้าหาท้องแขนระดับหน้า มือขวาจับส่งหลัง เอียงศีรษะและกตไหล่ขวา

ท่ารำประกอบทำนองเพลงเร็วท้ายสมเด็จพระเจ้า “ท่าที่ 3”

หันทางด้านหน้า ย่ำเท้าซ้าย พร้อมกับสับมือซ้ายที่จับออกตั้งวงระดับหางคิ้วเอียงศีรษะและกตไหล่ซ้าย ย่ำเท้าขวาในลักษณะก้าวไขว้ ม้วนมือซ้ายมาจับหงายระดับหน้า มือขวาจับส่งหลังเหมือนเดิม เอียงศีรษะและกตไหล่ขวา จากนั้นปฏิบัติสลับกันไปตามจังหวะเพลง ครึ่งสุดท้ายท่ารำจะหมดในลักษณะเท้าขวาก้าวหน้า เท้าซ้ายวางหลังและเปิดสันเท้า มือซ้ายจับหงายระดับหน้า มือขวาจับส่งหลัง เอียงศีรษะและกตไหล่ขวา

ท่ารำประกอบทำนองเพลงเร็วท้ายสมเด็จพระเจ้า “ท่าที่ 4”

หันด้านหน้า เท้าขวายืนเต็มเท้า ประเท้าซ้ายแล้วยกขึ้น มือขวาตั้งมือระดับหน้า มือซ้ายจับหงายใกล้มือซ้าย เอียงศีรษะและกตไหล่ขวา จากนั้นวางเท้าซ้ายก้าวหน้า และนำเท้าขวาวางหลังและเปิดสันเท้าหลัง ม้วนมือขวาจับหงายมือ หักข้อมือเข้าหาท้องแขนระดับหน้า มือซ้ายจับส่งหลัง เอียงศีรษะและกตไหล่ซ้าย

ท่ารำประกอบทำนองเพลงเร็วท้ายสมเด็จพระเจ้า “ท่าที่ 5”

ย่ำเท้าซ้าย ถัดเท้าขวา พร้อมกับสับมือขวาที่จับออกไปตั้งวงระดับหางคิ้ว ศีรษะลัดคอข้างซ้ายและกตไหล่ขวา จากนั้นย่ำเท้าซ้าย ม้วนมือขวามาจับหงาย มือขวาจับส่งหลังเหมือนเดิม ศีรษะลัดคอข้างขวากตไหล่ซ้าย แล้วถัดเท้าขวา พร้อมกับสับมือขวาที่จับออกตั้งวงระดับหางคิ้ว ศีรษะลัดคอข้างซ้ายกตไหล่ขวา ปฏิบัติสลับกันไปตามจังหวะเพลง 10 จังหวะ

ท่ารำประกอบทำนองเพลงเร็วท้ายสมเด็จพระเจ้า “ท่าที่ 6”

หันด้านหน้า ถอนเท้าซ้าย ยกเท้าขวา มือทั้งสองตั้งมือข้างหน้าระดับอก เอียงศีรษะและกตไหล่ซ้าย จากนั้นวางเท้าขวาก้าวหน้า ลงนั่งตั้งเข่า เท้าซ้ายวางหลังและเปิดสันเท้า แล้วปาดมือทั้งสองออกจับคว่ำเหยียดแขนตั้งระดับไหล่ เอียงศีรษะและกตไหล่ขวา

ท่ารำประกอบทำนองเพลงเร็วท้ายสมเด็จพระเจ้า “ท่าที่ 7”

หันทางด้านหน้า นั่งในท่าเดิม กล่อมหน้าโดยกตไหล่ซ้าย งอข้อศอก เอียงศีรษะและกตไหล่ซ้าย จากนั้นลุกขึ้นยืนวางเท้าซ้ายลงหลังและเปิดสันเท้า เท้าขวายืนเต็มเท้า ย่อเข่าลงพร้อมกับจับคว่ำเหยียดตั้งแขนระดับไหล่ทั้งสองข้าง เอียงศีรษะและกตไหล่ขวา

ท่ารำประกอบทำนองเพลงเร็วท้ายสมเด็จพระเจ้า “ท่าที่ 8”

- หมุนตัวทางขวามือ หันหลังอยู่กลางวง เท้าขวายืนเต็มเท้าย่อเข่าลงประเท้าซ้ายแล้วยก

เท้าขึ้น มือซ้ายจับหักข้อมือเข้าหาตัวระดับหางคิ้ว มือขวาตั้งวงกลาง เอียงศีรษะและกดไหล่ข้างขวา จากนั้นวางเท้าซ้ายก้าวหน้า เท้าขวาวางหลังและเปิดส้นเท้าหลัง มือซ้ายม้วนมือจับออกตั้งมือเหยียด แขนตั้งระดับไหล่ ม้วนมือขวาเป็นจับหงายเหยียดแขนตั้งระดับไหล่เช่นกัน (ท่ากึ่งหันร่อน) เอียง ศีรษะและกดไหล่ซ้าย

- หมุนตัวทางซ้ายมือเข้าวงกลม เท้าซ้ายยื่นเต็มเท้า ประเท้าขวาแล้วยกขึ้น มือขวาจับหัก ข้อมือเข้าหาตัวระดับหางคิ้ว มือซ้ายตั้งวงกลาง เอียงศีรษะและกดไหล่ซ้าย จากนั้นวางเท้าขวา ก้าวหน้า มือขวาม้วนมือจับออกตั้งมือแขนตั้งระดับไหล่ มือซ้ายม้วนข้อมือเป็นจับหงายเหยียดแขนตั้ง ระดับไหล่ (ท่ากึ่งหันร่อน) เอียงศีรษะและกดไหล่ขวา

ท่ารำประกอบทำนองเพลงเร็วท้ายสมเด็จ “ท่าที่ 9”

เพชร

เดินก้าวเท้าขวา-ซ้ายสลับกัน รำท่ากึ่งหันร่อน มือจับและตั้งมือซ้าย-ขวาสลับกัน (ลักษณะ ม้วนมือ) ศีรษะเอียงตามเท้าที่ก้าว เดินหมุนตัวทางขวามือ ตามเข็มนาฬิกา

ทับทิม มรกต บุษราคัม โกเมน นิลกาล มุกดาหาร เพทาย ไพฑูรย์

เดินก้าวเท้าซ้าย-ขวาสลับกัน รำท่ากึ่งหันร่อน มือจับและตั้งมือขวา-ซ้ายสลับกัน (ลักษณะ ม้วนมือ) ศีรษะเอียงตามเท้าที่ก้าว เดินหมุนตัวทางซ้ายมือ ทวนเข็มนาฬิกา

ท่ารำประกอบทำนองเพลงเร็วท้ายสมเด็จ “ท่าที่ 10”

อธิบายท่ารำ

เพชร

ปฏิบัติท่ารำโดย ปฏิบัติท่ารำท่ากึ่งหันร่อน เดินถัดเท้าเข้ามาอยู่ในตำแหน่งเดิม เมื่อครบ 8 ครั้งแล้ว ให้วางเท้าขวาก้าวหน้า เท้าซ้ายวางหลังและเปิดส้นเท้า มือทั้งสองจับล่อแก้วไขว้แขนกัน ระดับอก เอียงศีรษะและกดไหล่ข้างขวา สะดุ้งตัวขึ้นตามจังหวะ จากนั้นแยกมือทั้งสองออกจากกัน เป็นจับล่อแก้วหงายมือลง ระดับวงกลาง เอียงศีรษะและกดไหล่ซ้าย แล้วจึงกลับมาจับล่อแก้วไขว้ แขนกันเหมือนเดิม

ท่ารำประกอบทำนองเพลงเร็วท้ายสมเด็จ “ท่าที่ 11”

เพชร

ยืนตรงกลางเวที ถอนเท้าซ้ายแล้วยื่นเต็มเท้า ประเท้าขวาแล้วยกเท้าขึ้น มือทั้งสองจับ ล่อแก้วหงายมือ งอแขนยื่นไปข้างหน้าอยู่ระดับอก เอียงศีรษะและกดไหล่ซ้าย จากนั้นวางเท้าขวา ก้าวหน้า เท้าซ้ายวางหลังและเปิดส้นเท้าหลัง มือทั้งสองจับล่อแก้วคว่ำมือไขว้ประสานกันระดับอก (ท่าปฐุม) เอียงศีรษะและกดไหล่ขวา

ทับทิม

ยืนด้านซ้ายของเพชร ประทับเท้าขวาแล้วยกขึ้น เท้าซ้ายยืนเต็มเท้าย่อเข่าลง มือขวาจับ ล้อแก้วหางมือและหักข้อมือเข้าหาลำตัวระดับชายพก มือซ้ายจับล้อแก้วตั้งมือ ให้ปลายนิ้วชี้ขึ้นงอ ข้อศอกข้างลำตัวระดับเอว เอียงศีรษะและกตโหล่ซ้าย จากนั้นวางเท้าขวาก้าวหน้า วางเท้าซ้าย ด้านหลังและเปิดสันเท้า ม้วนมือขวาจับล้อแก้วตั้งมือให้ปลายนิ้วชี้ขึ้นระดับชายพก พลิกมือซ้ายจับ ล้อแก้วหางมือให้ปลายนิ้วชี้ลงล่างงอข้อศอกข้างลำตัวระดับเอว เอียงศีรษะและกตโหล่ขวา

มรกต

ยืนด้านขวาของเพชร ประทับเท้าซ้ายแล้วยกขึ้น เท้าขวายืนเต็มเท้าย่อเข่าลง มือซ้ายจับล้อ แก้วหางมือและหักข้อมือเข้าหาลำตัวระดับชายพก มือขวาจับล้อแก้วตั้งมือ ให้ปลายนิ้วชี้ขึ้นงอ ข้อศอกข้างลำตัวระดับเอว เอียงศีรษะและกตโหล่ขวา จากนั้นวางเท้าซ้ายก้าวหน้า วางเท้าขวา ด้านหลังและเปิดสันเท้า ม้วนมือซ้ายจับล้อแก้วตั้งมือ ให้ปลายนิ้วชี้ขึ้นระดับชายพก พลิกมือขวาจับ ล้อแก้วหางมือ ให้ปลายนิ้วชี้ลงล่าง งอข้อศอกข้างลำตัวระดับเอว เอียงศีรษะและกตโหล่ข้างซ้าย

บุษราคัม

ยืนด้านซ้ายของเพชร ประทับเท้าซ้ายแล้วยกขึ้น เท้าขวายืนเต็มเท้าย่อเข่าลง มือซ้ายจับ ล้อแก้วคว่ำมือข้างลำตัว ให้ปลายนิ้วชี้ลงล่างระดับเอว มือขวาจับล้อแก้วคว่ำมือ ให้ปลายนิ้วชี้ลงล่าง ระดับหางคิ้ว เอียงศีรษะและกตโหล่ขวา จากนั้นวางเท้าซ้ายก้าวหน้า เท้าขวาวางหลังและเปิดสันเท้า พลิกมือซ้ายจับล้อแก้วหาง หักข้อมือเข้าหาลำตัวระดับเอว มือขวาจับล้อแก้ว หางมือ หักข้อมือ เข้าหาลำตัวระดับหางคิ้ว เอียงศีรษะและกตโหล่ซ้าย

โกเมน

ยืนด้านขวาของเพชร ประทับเท้าขวาแล้วยกขึ้น เท้าซ้ายยืนเต็มเท้าย่อเข่าลง มือขวาจับ ล้อแก้วคว่ำมือข้างลำตัว ให้ปลายนิ้วชี้ลงล่างระดับเอว มือซ้ายจับล้อแก้วคว่ำมือ ให้ปลายนิ้วชี้ลงล่าง ระดับวงหางคิ้ว เอียงศีรษะและกตโหล่ซ้าย จากนั้นวางเท้าขวาก้าวหน้า เท้าซ้ายวางหลังและเปิด สันเท้า พลิกมือขวาจับล้อแก้วหาง หักข้อมือเข้าหาลำตัวระดับเอว มือซ้ายจับล้อแก้วหางมือ หักข้อมือเข้าหาลำตัวระดับหางคิ้ว เอียงศีรษะและกตโหล่ขวา

นิลกาล

ยืนด้านซ้ายของเพชร ประทับเท้าขวาแล้วยกขึ้น เท้าซ้ายยืนเต็มเท้าย่อเข่าลง มือขวาจับ ล้อแก้วคว่ำมือข้างลำตัว ให้ปลายนิ้วชี้ลงล่างระดับเอว มือซ้ายจับล้อแก้วคว่ำมือ ให้ปลายนิ้วชี้ลงล่าง ระดับวงหางคิ้ว เอียงศีรษะและกตโหล่ซ้าย จากนั้นวางเท้าขวาก้าวหน้า เท้าซ้ายวางหลังและเปิดสัน เท้า พลิกมือขวาจับล้อแก้วหาง หักข้อมือเข้าหาลำตัวระดับเอว มือซ้ายจับล้อแก้ว หางมือ หัก ข้อมือเข้าหาลำตัวระดับหางคิ้ว เอียงศีรษะและกตโหล่ขวา

มุกดาหาร

ยืนด้านขวาของเพชร ประทับซ้ายแล้วยกขึ้น เท้าขวายืนเต็มเท้าย่อเข่าลง มือซ้ายจับ ล้อแก้วคว่ำมือข้างลำตัว ให้ปลายนิ้วชี้ลงล่างระดับเอว มือขวาจับล้อแก้วคว่ำมือ ให้ปลายนิ้วชี้ลงล่าง ระดับหางคิ้ว เอียงศีรษะและกตโหล่ขวา จากนั้นวางเท้าซ้ายก้าวหน้า เท้าขวาวางหลังและเปิดส้นเท้า พลิกมือซ้ายจับล้อแก้วหงาย หักข้อมือเข้าหาลำตัวระดับเอว มือขวาจับล้อแก้วหงายมือ หักข้อมือเข้าหาลำตัวระดับหางคิ้ว เอียงศีรษะและกตโหล่ซ้าย

เพทาย

ยืนด้านซ้ายของเพชร ประทับซ้ายแล้วยกขึ้น เท้าขวายืนเต็มเท้าย่อเข่าลง มือขวาจับ ล้อแก้วคว่ำมือข้างลำตัว ให้ปลายนิ้วชี้ลงล่างระดับวงกลาง มือซ้ายจับล้อแก้วหงายมือข้างลำตัวระดับ วงกลาง เอียงศีรษะและกตโหล่ขวา จากนั้นวางเท้าซ้ายก้าวหน้า เท้าขวาวางหลังและเปิดส้นเท้า มือ ขวาจับล้อแก้วสอดขึ้นหงายมือระดับหางคิ้ว มือซ้ายจับล้อแก้วพลิกตั้งมือ ให้ปลายนิ้วชี้ขึ้น เหยียด แขนตั้งระดับไหล่ เอียงศีรษะและกตโหล่ซ้าย

ไพฑูรย์

ยืนด้านขวาของเพชร ประทับขวาแล้วยกขึ้น เท้าซ้ายยืนเต็มเท้าย่อเข่า มือซ้ายจับล้อแก้ว คว่ำมือข้างลำตัว ให้ปลายนิ้วชี้ลงล่างระดับวงกลาง มือขวาจับล้อแก้วหงายมือข้างลำตัวระดับวงกลาง เอียงศีรษะและกตโหล่ซ้าย จากนั้นวางเท้าขวาก้าวหน้า เท้าซ้ายวางหลังและเปิดส้นเท้า มือซ้ายจับ ล้อแก้วสอดขึ้นหงายมือระดับหางคิ้ว มือขวาจับล้อแก้วพลิกตั้งมือ ให้ปลายนิ้วชี้ขึ้น เหยียดแขนตั้ง ระดับไหล่ เอียงศีรษะและกตโหล่ขวา

ท่ารำประกอบทำนองเพลงรัวนพรัตน์ “ท่าเข้า 1”

เพชร

หันด้านหน้า ถอนเท้าซ้าย ยกเท้าขวาแล้ววางเท้าขวาก้าวหน้า เท้าซ้ายวางหลัง และเปิดส้นเท้า มือซ้ายจับล้อแก้วส่งไปข้างหลัง มือขวาจับล้อแก้วหักข้อมือเข้าหาลำตัวระดับหน้า เอียงศีรษะและกต โหล่ขวา

ท่ารำประกอบทำนองเพลงรัวนพรัตน์ “ท่าเข้า 2”

เพชร

ปฏิบัติท่ารำโดย วิ่งซอยเท้าเป็นวงกลมนำเข้า โดยเปลี่ยนมือซ้ายจับล้อแก้วหักข้อมือเข้าหา ลำตัวระดับหน้า มือขวาจับล้อแก้วส่งหลัง เอียงศีรษะและกตโหล่ซ้าย สลับกันกับมือขวาจับล้อแก้ว หักข้อมือเข้าหาตัวระดับหน้า มือซ้ายจับล้อแก้วส่งหลัง เอียงศีรษะและกตโหล่ขวา

ส่วนอัญมณีอื่น ปฏิบัติท่ารำโดย รำตามเพชรเรียงอัญมณีตามลำดับโดยวิ่งสลับขุมมือล้อแก้ว ขวา – ซ้าย พร้อมกับเพชร และเพชรจะวิ่งซอยเท้านำอัญมณีอื่นเข้าไป

เกณฑ์การประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

รายการประเมิน	การพิจารณาคะแนน	ระดับ คะแนน
1. กระบวนการทำงาน	มีการปรึกษาหารือและวางแผนร่วมกันอย่างเป็นขั้นตอน	3
	มีการปรึกษาหารือและวางแผนร่วมกัน	2
	มีการปรึกษาหารือแต่ไม่มีการวางแผนร่วมกัน	1
	ไม่มีการปรึกษาหารือและวางแผนร่วมกัน	0
2. ความรับผิดชอบ	มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบและทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจนงานเสร็จสมบูรณ์ ตรงเวลา	3
	มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบและทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจนงานเสร็จสมบูรณ์	2
	มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบแต่ไม่ทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย งานเสร็จแต่ไม่สมบูรณ์ ตรงเวลา	1
	ไม่มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบและไม่ทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย งานไม่เสร็จ	0
3. ความมีน้ำใจ	มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม	2
	มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่มเป็นบางครั้ง	1
	ไม่มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม	0
4. การเข้าร่วมกิจกรรม	ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่มทุกครั้ง	2
	ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่มเป็นบางครั้ง	1
	ไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม	0

แบบประเมินทักษะนาฏศิลป์ไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาชีพ นาฏศิลป์ไทย เรื่องระบำพริตต์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

คำชี้แจง แบบประเมินนี้ใช้สำหรับวัดทักษะการปฏิบัตินาฏศิลป์ไทยเรื่อง ระบำพริตต์
 ตามเกณฑ์การให้คะแนนทั้งหมดซึ่งมี 4 ระดับ คือ

4 หมายถึง ดีมาก

3 หมายถึง ดี

2 หมายถึง พอใช้

1 หมายถึง ปรับปรุง

ที่	ชื่อ-สกุล	การร้องเพลง	การปฏิบัติท่ารำ	ความต่อเนื่องของท่ารำ	ลีลาท่ารำสวยงาม	ปฏิภาณไหวพริบ	รวม	ผล การประเมิน	
		4	4	4	4	4		20	ผ่าน
	กลุ่มที่.....								
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
รวมคะแนน									
คะแนนเฉลี่ย									

ผลการประเมิน

18-20 คะแนน อยู่ในระดับ ดีมาก

14-17 คะแนน อยู่ในระดับ ดี

10-13 คะแนน อยู่ในระดับ พอใช้

ต่ำกว่า 10 คะแนน อยู่ในระดับ ปรับปรุง

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินทักษะนาฏศิลป์ไทย
เรื่อง ระบำพรัตน์

รายการประเมิน	การพิจารณาคะแนน	ระดับคะแนน
1. การขับร้อง	ร้องเพลงถูกต้องตามบทร้อง ทำนอง และจังหวะ โดยไม่มีข้อผิดพลาด	4
	ร้องเพลงถูกต้องตามบทร้อง ทำนอง และจังหวะ มีข้อผิดพลาด สามารถร้องได้ร้อยละ 80	3
	ร้องเพลงถูกต้องตามบทร้อง ทำนอง และจังหวะ มีข้อผิดพลาด สามารถร้องได้ร้อยละ 60	2
	ร้องเพลงถูกต้องตามบทร้อง ทำนอง และจังหวะ มีข้อผิดพลาด สามารถร้องได้ร้อยละ 50	1
2. การปฏิบัติท่ารำ	ปฏิบัติท่ารำได้ถูกต้องครบถ้วนตามแบบแผนที่กำหนด โดยไม่มีข้อผิดพลาด	4
	ปฏิบัติท่ารำได้ถูกต้องตามแบบแผนที่กำหนด มีข้อผิดพลาด สามารถรำได้ร้อยละ 80	3
	ปฏิบัติท่ารำได้ถูกต้องตามแบบแผนที่กำหนด มีข้อผิดพลาด สามารถรำได้ร้อยละ 60	2
	ปฏิบัติท่ารำได้ถูกต้องตามแบบแผนที่กำหนด มีข้อผิดพลาด สามารถรำได้ร้อยละ 50	1
3. ความต่อเนื่องของท่ารำ	ท่ารำมีความต่อเนื่องตรงตามบทร้องและทำนองเพลง โดยไม่มีข้อผิดพลาด	4
	ท่ารำมีความต่อเนื่องตรงตามบทร้องและทำนองเพลง รำได้ต่อเนื่องร้อยละ 80	3
	ท่ารำมีความต่อเนื่องตรงตามบทร้องและทำนองเพลง รำได้ต่อเนื่องร้อยละ 60	2
	ท่ารำมีความต่อเนื่องตรงตามบทร้องและทำนองเพลง รำได้ต่อเนื่องร้อยละ 50	1
4. ลีลาท่ารำสวยงาม	มีความสามารถในการรำที่สวยงาม อ่อนช้อย คล่องแคล่ว สง่างาม มีลักษณะพิเศษในท่วงท่าและลีลา	4
	มีความสามารถในการรำ อ่อนช้อย คล่องแคล่ว สง่างาม	3
	มีความสามารถในการรำ มีความอ่อนช้อยบ้างเล็กน้อย	2
	มีความสามารถในการรำ แต่ขาดความอ่อนช้อย	1
5. ปฏิภาณไหวพริบ	มีปฏิภาณไหวพริบในการปฏิบัติท่ารำ สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้	4
	มีปฏิภาณไหวพริบในการปฏิบัติท่ารำ แต่มีข้อผิดพลาดเล็กน้อย สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ โดยไม่เกิดความเสียหาย	3
	มีปฏิภาณไหวพริบในการปฏิบัติท่ารำ มีข้อผิดพลาด ไม่สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างต่อเนื่อง	2
	มีปฏิภาณไหวพริบในการปฏิบัติท่ารำเล็กน้อย แต่ไม่สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้	1

แบบบันทึกคะแนนของนักเรียนแต่ละกลุ่ม
ครั้งที่ 15

กลุ่ม	คนที่	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	ร้อยละ	คะแนนกลุ่ม
A	1	20	18	90.00	90.00
	2	20	18	90.00	
	3	20	18	90.00	
	4	20	18	90.00	
	5	20	18	90.00	
	6	20	18	90.00	
	7	20	18	90.00	
	8	20	18	90.00	
	9	20	18	90.00	
B	1	20	17	85.00	88.89
	2	20	18	90.00	
	3	20	18	90.00	
	4	20	18	90.00	
	5	20	18	90.00	
	6	20	18	90.00	
	7	20	18	90.00	
	8	20	18	90.00	
	9	20	17	85.00	
C	1	20	18	90.00	89.44
	2	20	18	90.00	
	3	20	18	90.00	
	4	20	18	90.00	
	5	20	18	90.00	
	6	20	17	85.00	
	7	20	18	90.00	
	8	20	18	90.00	
	9	20	18	90.00	

แบบบันทึกคะแนนความก้าวหน้า ครั้งที่ 15

กลุ่ม A	ชื่อสมาชิก	คะแนนฐาน (100 คะแนน)	คะแนนทดสอบ (100 คะแนน)	เปรียบเทียบ คะแนนฐาน	คะแนน ความก้าวหน้า
1	a1	85	90	5	20
2	a2	90	90	0	15
3	a3	90	90	0	15
4	a4	90	90	0	15
5	a5	90	90	0	15
6	a6	90	90	0	15
7	a7	90	90	0	15
8	a8	90	90	0	15
9	a9	85	90	5	20
รวมคะแนนความก้าวหน้า					145
คะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ยของกลุ่ม					16.11
อยู่ในระดับ			เหรียญทองแดง		

กลุ่ม A	ชื่อสมาชิก	คะแนนฐาน (100 คะแนน)	คะแนนทดสอบ (100 คะแนน)	เปรียบเทียบ คะแนนฐาน	คะแนน ความก้าวหน้า
1	b1	90	85	-5	10
2	b2	85	90	5	20
3	b3	90	90	0	15
4	b4	85	90	5	20
5	b5	90	90	0	15
6	b6	90	90	0	15
7	b7	85	90	5	20
8	b8	85	90	5	20
9	b9	90	85	5	20
รวมคะแนนความก้าวหน้า					155
คะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ยของกลุ่ม					17.22
อยู่ในระดับ			เหรียญทองแดง		

กลุ่ม C	ชื่อสมาชิก	คะแนนฐาน (100 คะแนน)	คะแนนทดสอบ (100 คะแนน)	เปรียบเทียบ คะแนนฐาน	คะแนน ความก้าวหน้า
1	c1	85	90	5	20
2	c2	90	90	0	15
3	c3	90	90	0	15
4	c4	85	90	5	20
5	c5	90	90	0	15
6	c6	85	85	0	15
7	c7	90	90	0	15
8	c8	85	90	5	20
9	c9	90	90	0	15
รวมคะแนนความก้าวหน้า					150
คะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ยของกลุ่ม					16.67
อยู่ในระดับ			เหรียญทองแดง		

GRAD VRU

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 16

กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิชาชีพนานาชาติศิลป์ไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ระบำมโหรี

เวลา 36 ชั่วโมง

เรื่อง กระบวนทำรำระบำมโหรีตามหลักการแสดง

เวลา 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

ศ 4.2 มีทักษะในการปฏิบัติทำรำระบำมโหรีได้อย่างถูกต้องตามแบบแผนได้

2. สาระสำคัญ

ระบำมโหรี จัดเป็นการแสดงที่มีท่าทางทางศิลปะเฉพาะตน เป็นการรำที่มีความงดงามด้วยท่าระบำรำร้องและทำนองเพลง เป็นการแสดงของหมู่แก้วมโหรีที่ออกมาจับระเบียบเป็นบุคลิกพื้นฐาน ประกอบการบรรเลงเพลงมโหรี เพลงสุรินทร์ราหู และเพลงเร็วท้ายสมเด็จ

3. ผลการเรียนรู้

ปฏิบัติทำรำระบำมโหรีได้ถูกต้องตามแบบแผน

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายและวิเคราะห์ท่ารำระบำมโหรีได้
2. นักเรียนสามารถปฏิบัติทำรำระบำมโหรีได้ถูกต้องตามแบบแผน

5. สาระการเรียนรู้

- บทร้องและทำนองเพลงระบำมโหรี
- ท่ารำระบำมโหรี

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 6.1 ความสามารถในการสื่อสาร
- 6.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

7. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นที่ 1 ชี้นำเสนอเนื้อหา

- 1) ครูแจ้งจุดประสงค์ให้นักเรียนทราบ

2) ครูนำคะแนนที่ได้จากการสอบของนักเรียนแต่ละคนในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14 มาติดประกาศบอร์ดให้นักเรียนทราบ และนำมาคำนวณเป็นคะแนนฐาน (คะแนนเต็ม 100 คะแนน) นักเรียนทุกคนจะรู้ว่าตนเองมีคะแนนฐานเท่าไร

3) นักเรียนทบทวนการรำเพลงระบำพริตน์พร้อม ๆ กัน

4) ครูอธิบายโครงสร้างท่ารำ และหลักการปฏิบัติท่ารำระบำพริตน์ และให้นักเรียนดูวีดิทัศน์การรำระบำพริตน์ในรูปแบบของการแสดง จากนั้นใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักการแสดงและการรำเป็นหมู่ของระบำพริตน์

ขั้นที่ 2 ขั้นสาธิตและให้นักเรียนปฏิบัติทักษะย่อยด้วยตนเอง

- หลังจากที่นักเรียนได้เห็นภาพรวมของการปฏิบัติแล้ว ครูจึงเริ่มอธิบายการฝึกหัดในแต่ละท่า พร้อมทั้งสาธิตให้ดู และให้ผู้เรียนปฏิบัติตาม

- นักเรียนฝึกปฏิบัติท่ารำระบำพริตน์ตามคำร้องด้วยตนเองอีกครั้งจากใบความรู้ โดยไม่มีการสาธิตหรือมีแบบอย่างให้ดู สลับแถวกันอยู่หน้า โดยมีครูกอยแนะนำแก้ไขข้อบกพร่อง

ขั้นที่ 3 ขั้นจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มและให้ปฏิบัติทักษะย่อยร่วมกัน

- เมื่อนักเรียนปฏิบัติท่ารำได้แล้ว นักเรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ(เก่ง-ปานกลาง-อ่อน) กลุ่มละ 9 คน (เนื่องจากระบำพริตน์ใช้ผู้แสดง 9 คน เก่ง 2 – ปานกลาง 5 – อ่อน 2 โดยอิงสัดส่วน 1 : 2 : 1) เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

- นักเรียนปฏิบัติท่ารำเพลงระบำพริตน์เป็นกลุ่มจนชำนาญ โดยมีเพื่อนคอยช่วยเหลือเพื่อน ครูคอยชี้แนะและแก้ไขข้อบกพร่องในการปฏิบัติท่ารำของนักเรียนได้

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นที่ 4 ขั้นให้เทคนิควิธีการเฉพาะทาง

- ครูให้คำแนะนำเทคนิควิธีการ ที่จะช่วยให้นักเรียนการปฏิบัติท่ารำเพลงระบำพริตน์ได้ดีขึ้น มีลีลาท่ารำอันอ่อนช้อยงดงามมากยิ่งขึ้น

- นักเรียนร่วมปฏิบัติท่ารำเพลงระบำพริตน์ตามหลักของการแสดง พร้อมกับเปิดเครื่องบันทึกเสียง

ขั้นที่ 5 ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์

- เมื่อนักเรียนสามารถปฏิบัติท่ารำเพลงระบำพริตน์ได้แล้ว ครูให้นักเรียนฝึกปฏิบัติท่ารำระบำพริตน์ในรูปแบบของการแสดงหลาย ๆ ครั้ง จนกระทั่งสามารถปฏิบัติท่ารำได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์

- นักเรียนบันทึกท่ารำระบำพริตน์

ขั้นที่ 6 ขั้นการทดสอบย่อยเพื่อหาคะแนนฐานของแต่ละคน

- นักเรียนแต่ละคนทดสอบปฏิบัติทำรำเพลงระบำพริตน์ตามหลักการแสดง
- ครูผู้สอนบันทึกคะแนนไว้ในแบบประเมินทักษะ เพื่อนำคะแนนของผู้เรียนมาเทียบกับคะแนนฐานจากคะแนนที่ได้จากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14 เพื่อหาคะแนนความก้าวหน้าเป็นรายบุคคล

ขั้นที่ 7 ขั้นสรุปผลและยกย่องกลุ่มที่มีพัฒนาการสูงสุด

- ครูนำคะแนนการพัฒนาของแต่ละคนนำไปคิดคะแนนเฉลี่ยเป็นคะแนนของกลุ่ม แล้วนำคะแนนไปเทียบกับระดับคุณภาพ เพื่อหาคะแนนพัฒนาการ
- หารางวัลแก่กลุ่มที่ได้คะแนนพัฒนาการสูงสุด ด้วยการประกาศผล หารางวัล ยกย่องชมเชย โดยติดประกาศผลในชั่วโมงถัดไป

8. สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

- 8.1 วัตทัศน์เพลงระบำพริตน์
- 8.2 ซีดีเพลงระบำพริตน์
- 8.3 เครื่องเล่นซีดี
- 8.4 ใบความรู้ เรื่องปฏิบัติทำรำเพลงระบำพริตน์
- 8.5 แบบสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม
- 8.6 แบบประเมินทักษะ เรื่องระบำพริตน์
- 8.7 แบบบันทึกสรุปคะแนนกิจกรรมประจำแผน

9. การวัดและประเมินผล

- 9.1 วิธีการวัดและประเมินผล
 - 9.1.1 จากการสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม
 - 9.1.2 จากการประเมินทักษะ เรื่องการปฏิบัติทำรำระบำพริตน์
- 9.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล
 - 8.2.1 แบบสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม
 - 8.2.2 แบบประเมินทักษะ เรื่องการปฏิบัติทำรำระบำพริตน์

10. ข้อเสนอแนะ

ให้นักเรียนกลับไปทบทวนบทเรียนอย่างต่อเนื่อง

11. บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

ผลการสอน

.....

.....

.....

ปัญหาอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

(ลงชื่อ).....

GRAD VRU (.....)

ครูผู้สอน

ใบความรู้

เรื่อง กระบวนท่ารำระบำพริตน์ตามหลักการแสดง

การรำประเภทระบำล้วนมีความหลากหลายอยู่ในตัวเอง เป็นการแสดงชุดเอกเทศที่ต้องใช้ฝีมือและความพร้อมของผู้แสดงเป็นอย่างมาก เพราะเมื่อออกแสดงต่อสายตาของผู้ชม ทุกคนจะมองมายังผู้แสดง ในบางครั้งก็ไม่มีฉาก ไม่มีองค์ประกอบอื่น ๆ มากมาย

คุณครูเฉลย ศุขะวณิช ได้ตั้งข้อสังเกตในการรำประเภทระบำไว้ดังนี้

1. ควรรำด้วยกิริยาท่าทางอันอ่อนช้อยงดงามตามแบบนาฏศิลป์ไทย

2. ควรรำด้วยความมั่นใจ และตั้งใจ

3. ควรรำให้พร้อมเพรียงเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

4. ควรรำให้ตรงตามท่วงทำนองเพลงและบทร้อง

5. ควรศึกษาทำความเข้าใจกับบทบาทของตัวละคร เพื่อกำหนดอารมณ์ตามได้อย่างถูกต้อง (ไพโรจน์ ทองคำสุก, 2545)

ระบำพริตน์ จัดเป็นการรำประเภทระบำ ผู้รำจึงควรปฏิบัติตามข้อสังเกตดังกล่าวโดยเคร่งครัด นอกจากนี้ยังเป็นการแสดงที่มีท่าทางทางศิลปะเฉพาะตน เป็นระบำเบ็ดเตล็ดที่มีความงดงาม ด้วยท่าระบำรำร้องและทำนองเพลง เป็นการแสดงของหมู่แก้วนักรัตน์ที่ออกมาจ้บระบำเป็นบุคลาธิษฐาน ประกอบการบรรเลงเพลงนพรัตน์ เพลงสุรินทราหู และเพลงเร็วท้ายสมเด็จ โดยสามารถพิจารณาได้จากรูปแบบของการแสดงดังนี้

1. การแสดงช่วงเกริ่นนำ ได้แก่ ในช่วงการแสดงลำดับแรก เป็นการเปิดตัวผู้แสดงทั้งหมดเข้าสู่เวที ตามกระบวนกรนำเสนองการแสดง

ภาพอัญมณีทั้ง 9 ชนิด

2. ช่วงบรรยาย ได้แก่ การแสดงที่หมู่แก้วนรรัตน์ออกมาจ้บระบำเป็นบุคลาธิษฐานขึ้นเพื่อแสดงคุณภาพของตนเอง ด้วยท่าระบำรำร้อองและทำนองเพลง ประกอบด้วย เพชร ทับทิม มรกต บุษราคัม โกเมน นิลกาล มุกดาหาร เพทาย และไพฑูรย์ บทร้องจะบรรยาย ชื่อของอัญมณี ความงาม ลักษณะเฉพาะและสรรพคุณของอัญมณีแต่ละเม็ดที่จะเสริมสิริมงคลแก่ผู้ที่มีไว้สวมใส่ประดับหรือมีไว้ครอบครอง

ภาพผู้แสดงเพชร

ภาพผู้แสดงทับทิม

ภาพผู้แสดงมรกต

ภาพผู้แสดงบุษราคัม

ภาพผู้แสดงโกเมน

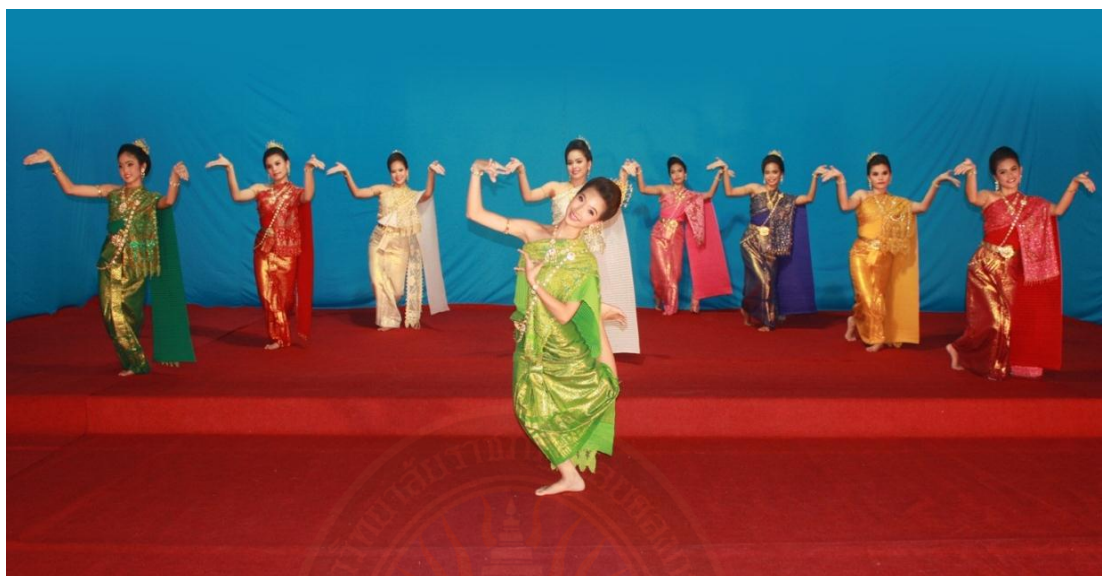
ภาพผู้แสดงนิลกาล

ภาพผู้แสดงมุกดาหาร

ภาพผู้แสดงเพทาย

ภาพผู้แสดงไพฑูรย์

3. ช่วงท่าย ได้แก่ การปฏิบัติท่าทางประกอบเพลงเร็วท่ายสมเด็จพระผู้แสดงอัญมณีทั้ง 9 คน แสดงการรื่นเริงกันเป็นหมู่คณะ แสดงให้เห็นถึงความสามัคคี

ภาพหมู่แก้วนพรัตน์

เกณฑ์การประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

รายการประเมิน	การพิจารณาคะแนน	ระดับ คะแนน
1. กระบวนการทำงาน	มีการปรึกษาหารือและวางแผนร่วมกันอย่างเป็น ขั้นตอน	3
	มีการปรึกษาหารือและวางแผนร่วมกัน	2
	มีการปรึกษาหารือแต่ไม่มีการวางแผนร่วมกัน	1
	ไม่มีการปรึกษาหารือและวางแผนร่วมกัน	0
2. ความรับผิดชอบ	มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบและทำงานตามหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายจนงานเสร็จสมบูรณ์ ตรงเวลา	3
	มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบและทำงานตามหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายจนงานเสร็จสมบูรณ์	2
	มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบแต่ไม่ทำงานตาม หน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย งานเสร็จแต่ไม่สมบูรณ์ ตรงเวลา	1
	ไม่มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบและไม่ทำงานตาม หน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย งานไม่เสร็จ	0
3. ความมีน้ำใจ	มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม	2
	มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่มเป็นบางคน	1
	ไม่มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม	0
4. การเข้าร่วมกิจกรรม	ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่มทุกครั้ง	2
	ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่มเป็นบางครั้ง	1
	ไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม	0

แบบประเมินทักษะนาฏศิลป์ไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาชีพ นาฏศิลป์ไทย เรื่องระบำพริตน์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

คำชี้แจง แบบประเมินนี้ใช้สำหรับวัดทักษะการปฏิบัตินาฏศิลป์ไทยเรื่อง ระบำพริตน์
 ตามเกณฑ์การให้คะแนนทั้งหมดซึ่งมี 4 ระดับ คือ

4 หมายถึง ดีมาก	3 หมายถึง ดี
2 หมายถึง พอใช้	1 หมายถึง ปรับปรุง

ที่	ชื่อ-สกุล	การร้องเพลง	การปฏิบัติท่ารำ	ความต่อเนื่องของท่ารำ	ลีลาท่ารำสวยงาม	ปฏิภาณไหวพริบ	รวม	ผล การประเมิน	
		4	4	4	4	4		20	ผ่าน
	กลุ่มที่.....								
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
รวมคะแนน									
คะแนนเฉลี่ย									

ผลการประเมิน

18-20 คะแนน อยู่ในระดับ ดีมาก	14-17 คะแนน อยู่ในระดับ ดี
10-13 คะแนน อยู่ในระดับ พอใช้	ต่ำกว่า 10 คะแนน อยู่ในระดับ ปรับปรุง

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินทักษะนาฏศิลป์ไทย
เรื่อง ระบำพรัตน์

รายการประเมิน	การพิจารณาคะแนน	ระดับคะแนน
1. การร้องเพลง	ร้องเพลงถูกต้องตามบทร้อง ทำนอง และจังหวะ โดยไม่มีข้อผิดพลาด	4
	ร้องเพลงถูกต้องตามบทร้อง ทำนอง และจังหวะ มีข้อผิดพลาด สามารถร้องได้ร้อยละ 80	3
	ร้องเพลงถูกต้องตามบทร้อง ทำนอง และจังหวะ มีข้อผิดพลาด สามารถร้องได้ร้อยละ 60	2
	ร้องเพลงถูกต้องตามบทร้อง ทำนอง และจังหวะ มีข้อผิดพลาด สามารถร้องได้ร้อยละ 50	1
2. การปฏิบัติท่ารำ	ปฏิบัติท่ารำได้ถูกต้องครบถ้วนตามแบบแผนที่กำหนด โดยไม่มีข้อผิดพลาด	4
	ปฏิบัติท่ารำได้ถูกต้องตามแบบแผนที่กำหนด มีข้อผิดพลาด สามารถรำได้ร้อยละ 80	3
	ปฏิบัติท่ารำได้ถูกต้องตามแบบแผนที่กำหนด มีข้อผิดพลาด สามารถรำได้ร้อยละ 60	2
	ปฏิบัติท่ารำได้ถูกต้องตามแบบแผนที่กำหนด มีข้อผิดพลาด สามารถรำได้ร้อยละ 50	1
3. ความต่อเนื่องของท่ารำ	ท่ารำมีความต่อเนื่องตรงตามบทร้องและทำนองเพลง โดยไม่มีข้อผิดพลาด	4
	ท่ารำมีความต่อเนื่องตรงตามบทร้องและทำนองเพลง รำได้ต่อเนื่องร้อยละ 80	3
	ท่ารำมีความต่อเนื่องตรงตามบทร้องและทำนองเพลง รำได้ต่อเนื่องร้อยละ 60	2
	ท่ารำมีความต่อเนื่องตรงตามบทร้องและทำนองเพลง รำได้ต่อเนื่องร้อยละ 50	1
4. สีสาท่ารำสวยงาม	มีความสามารถในการรำที่สวยงาม อ่อนช้อย คล่องแคล่ว สง่างาม และมีลักษณะพิเศษในท่วงท่าลีลา	4
	มีความสามารถในการรำ อ่อนช้อย คล่องแคล่ว สง่างาม	3
	มีความสามารถในการรำ มีความอ่อนช้อยบ้างเล็กน้อย	2
	มีความสามารถในการรำ แต่ขาดความอ่อนช้อย	1
5. ปฏิภาณไหวพริบ	มีปฏิภาณไหวพริบในการปฏิบัติท่ารำ สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้	4
	มีปฏิภาณไหวพริบในการปฏิบัติท่ารำ แต่มีข้อผิดพลาดเล็กน้อย สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ โดยไม่เกิดความเสียหาย	3
	มีปฏิภาณไหวพริบในการปฏิบัติท่ารำ มีข้อผิดพลาด ไม่สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างต่อเนื่อง	2
	มีปฏิภาณไหวพริบในการปฏิบัติท่ารำเล็กน้อย แต่ไม่สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้	1

แบบบันทึกคะแนนของนักเรียนแต่ละกลุ่ม
ครั้งที่ 16

กลุ่ม	คนที่	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	ร้อยละ	คะแนนกลุ่ม
A	1	20	18	90.00	89.44
	2	20	18	90.00	
	3	20	18	90.00	
	4	20	18	90.00	
	5	20	18	90.00	
	6	20	18	90.00	
	7	20	18	90.00	
	8	20	17	85.00	
	9	20	18	90.00	
B	1	20	18	90.00	91.67
	2	20	18	90.00	
	3	20	18	95.00	
	4	20	18	95.00	
	5	20	18	95.00	
	6	20	18	90.00	
	7	20	18	90.00	
	8	20	18	90.00	
	9	20	18	90.00	
C	1	20	18	95.00	91.67
	2	20	18	95.00	
	3	20	18	90.00	
	4	20	18	90.00	
	5	20	18	95.00	
	6	20	18	90.00	
	7	20	18	90.00	
	8	20	18	90.00	
	9	20	18	90.00	

แบบบันทึกคะแนนความก้าวหน้า ครั้งที่ 16

กลุ่ม A	ชื่อสมาชิก	คะแนนฐาน (100 คะแนน)	คะแนนทดสอบ (100 คะแนน)	เปรียบเทียบ คะแนนฐาน	คะแนน ความก้าวหน้า
1	a1	90	90	0	15
2	a2	90	90	0	15
3	a3	90	90	0	15
4	a4	90	90	0	15
5	a5	90	90	0	15
6	a6	90	90	0	15
7	a7	90	90	0	15
8	a8	90	85	-5	10
9	a9	90	90	0	15
รวมคะแนนความก้าวหน้า					130
คะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ยของกลุ่ม					14.44
		อยู่ในระดับ		ไม่ได้เหรียญ	
กลุ่ม B	ชื่อสมาชิก	คะแนนฐาน (100 คะแนน)	คะแนน ทดสอบ (100 คะแนน)	เปรียบเทียบ คะแนนฐาน	คะแนน ความก้าวหน้า
1	b1	85	90	5	20
2	b2	90	90	0	15
3	b3	90	95	5	20
4	b4	90	95	5	20
5	b5	90	95	5	20
6	b6	90	90	0	15
7	b7	90	90	0	15
8	b8	90	90	0	15
9	b9	85	90	5	20
รวมคะแนนความก้าวหน้า					160
คะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ยของกลุ่ม					17.78
		อยู่ในระดับ		เหรียญทองแดง	

กลุ่ม C	ชื่อ สมาชิก	คะแนนฐาน (100 คะแนน)	คะแนน ทดสอบ (100 คะแนน)	เปรียบเทียบ คะแนนฐาน	คะแนน ความก้าวหน้า
1	c1	90	95	5	20
2	c2	90	95	5	20
3	c3	90	90	0	15
4	c4	90	90	0	15
5	c5	90	95	5	20
6	c6	85	90	5	20
7	c7	90	90	0	15
8	c8	90	90	0	15
9	c9	90	90	0	15
รวมคะแนนความก้าวหน้า					155
คะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ยของกลุ่ม					17.22
		อยู่ในระดับ		เหรียญทองแดง	

LONGKORN RAJABHAT UNIVERSITY
 ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
 GRAD VRU

ภาคผนวก ฉ

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

GRAD VRU

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 15

กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิชาชีพนานาชาติศิลป์ไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ระบำบ้านพรตน์

เวลา 36 ชั่วโมง

เรื่อง ทำรำระบำบ้านพรตน์ (ทำนองเพลงสุรินทรานู-เพลงเร็วท้ายสมเด็จ)

เวลา 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

ศ 4.2 มีทักษะในการปฏิบัติทำรำระบำบ้านพรตน์ได้อย่างถูกต้องตามแบบแผนได้

2. สาระสำคัญ

ทำรำระบำบ้านพรตน์ ช่วงทำนองเพลงเพลงสุรินทรานู เป็นทำรำที่สอดคล้องกับการแสดงตัวตนอันงดงามด้วยท่าระบำรำร้องและทำนองเพลง รำด้วยกิริยาท่าทางที่อ่อนช้อยตามแบบนาฏศิลป์ไทย

3. ผลการเรียนรู้

1. ร้องเพลงระบำบ้านพรตน์ได้ถูกต้องตามบทร้อง ทำนอง และจังหวะ
2. ปฏิบัติทำรำระบำบ้านพรตน์ได้ถูกต้องตามแบบแผน

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ร้องเพลงระบำบ้านพรตน์ตั้งแต่บทร้อง “สี่ขวบ่วงเพชรดี จนถึง ผ่านร้ายกลายเป็นดี และทำนองเพลงเร็วท้ายสมเด็จ” ได้ถูกต้องตามบทร้อง ทำนอง และจังหวะ
2. ปฏิบัติทำรำระบำบ้านพรตน์ตั้งแต่บทร้อง “สี่ขวบ่วงเพชรดี จนถึง ผ่านร้ายกลายเป็นดี” และทำนองเพลงเร็วท้ายสมเด็จ ได้ถูกต้องตามแบบแผน

5. สาระการเรียนรู้

- บทร้องและทำนองเพลงระบำบ้านพรตน์
- ทำรำระบำบ้านพรตน์ตั้งแต่บทร้อง “สี่ขวบ่วงเพชรดี จนถึง ผ่านร้ายกลายเป็นดี และทำนองเพลงเร็วท้ายสมเด็จ”

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 6.1 ความสามารถในการสื่อสาร
- 6.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

7. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับทำนองต่าง ๆ ของนาฏศิลป์ไทยที่นักเรียนได้เรียนผ่านแล้ว
ให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างด้วยการทบทวนความรู้เดิม

- ครูแจ้งจุดประสงค์ให้นักเรียนทราบ

ขั้นสอน

- นักเรียนขับร้องเพลงระบำนพรัตน์ตั้งแต่บทร้อง “สี่ชาวผ่องเพชรี จนถึง ผ่านร้าย
กลายเป็นและทำนองเพลงเร็วท้ายสมเด็จพระเจ้า” จากนั้นใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น
เกี่ยวกับความหมายของบทร้อง

- ครูอธิบายและสาธิตการปฏิบัติทำรำระบำนพรัตน์ทั้งมือและเท้าทีละท่า และให้นักเรียน
ปฏิบัติตามบทร้องและทำนองเพลงเร็วท้ายสมเด็จพระเจ้า ดังนี้

สี่ชาวผ่องเพชรี	ทับทิมสีมณีแดง	เขียวใสแสงมรกต
เหลืองใสสดบุษราคัม	แดงแก่กำโกเมนเอก	สีหมอกเมฆนิลกาล
มุกดาหารหมอกมัว	แดงสลัวเพทาย	สังวาลสายไพฑูริย์

เจ็ดจางูญนพรัตน์	อวยสวัสดิภาพล้วน	ปวงวิบัติขจัดพัน	ผ่านร้ายกลายเป็น
------------------	------------------	------------------	------------------

- นักเรียนฝึกปฏิบัติทำรำระบำนพรัตน์ตามคำร้องด้วยตนเอง โดยมีครูคอยแนะนำแก้ไข
ข้อบกพร่อง

- นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 5-6 คน ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกปฏิบัติทำรำ และครูคอย
จับทำรำของนักเรียนให้ถูกต้องและสวยงาม

ขั้นสรุป

- ครูเลือกตัวแทนนักเรียน 9 คน มาหน้าชั้นเรียน แล้วให้นักเรียนปฏิบัติทำรำ

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความหมายของบทร้องและทำรำ

ขั้นวัดและประเมินผล

- ครูทดสอบทักษะปฏิบัติทำรำของนักเรียนทีละกลุ่ม

ชั่วโมงที่ 2

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- ครูกับนักเรียนร่วมกันทบทวนความรู้เกี่ยวกับบทร้องและทำรำของเพลงระบำนพรัตน์
พร้อมทั้งนักเรียนปฏิบัติทำรำเพลงระบำนพรัตน์ในเนื้อหาที่ได้ศึกษามาแล้ว

- ครูแจ้งจุดประสงค์ให้นักเรียนทราบ

ขั้นสอน

- นักเรียนศึกษาและฝึกปฏิบัติทำรำระบำพริตน์พร้อมกัน ซึ่งครูคอยช่วยเหลือดูแลแนะนำ โดยสาธิตย้ำการปฏิบัติทำรำระบำพริตน์ทีละทำให้นักเรียนเข้าใจยิ่งขึ้น
- นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 5-6 คน ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกปฏิบัติทำรำระบำพริตน์ทุกท่าและครูคอยจับท่าของนักเรียนให้ถูกต้องและสวยงาม

ขั้นสรุป

- นักเรียนปฏิบัติทำรำพร้อมกันทั้งชั้นเรียน
- นักเรียนบันทึกทำรำระบำพริตน์ตั้งแต่ “สี่ขวบ่วงเพชรดี จนถึง ผ่านร้ายกลายดีและทำนองเพลงเร็วท้ายสมเด็จ”

ขั้นวัดและประเมินผล

- ครูทดสอบทักษะปฏิบัติทำรำของนักเรียนที่ละกลุ่ม แล้วครูบันทึกคะแนนลงในแบบบันทึกผลการทดสอบ ทักษะปฏิบัติการทำรำระบำพริตน์
- ครูบันทึกคะแนนการสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียนลงในแบบประเมินพฤติกรรมทางการเรียน

7. สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

- 7.1 ใบความรู้ เรื่องทำรำระบำพริตน์ (ทำนองเพลงสุรินทราหู-เพลงเร็วท้ายสมเด็จ)
- 7.2 แบบทดสอบความรู้
- 7.3 แบบสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

8. การวัดและประเมินผล

8.1 วิธีการวัดและประเมินผล

- 8.1.1 จากการตรวจบันทึกทำรำ
- 8.1.2 จากการทดสอบความรู้ เรื่อง ทำรำระบำพริตน์ (ทำนองเพลงสุรินทราหู จนถึง เพลงเร็วท้ายสมเด็จ)
- 8.1.3 จากการประเมินทักษะ เรื่อง ทำรำระบำพริตน์ (ทำนองเพลงสุรินทราหู จนถึง เพลงเร็วท้ายสมเด็จ)

8.1.4 จากการสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน

8.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล

8.2.1 แบบบันทึกทำรำ

8.2.2 แบบทดสอบเรื่อง ทำำาระบ้านพรัตน์ (ทำนองเพลงสุรินทราหู จนถึง เพลงเร็ว ทำายสมเด็จ)

8.2.3 แบบประเมินทักษะ เรื่องทำำาระบ้านพรัตน์ (ทำนองเพลงสุรินทราหู จนถึง เพลงเร็ว ทำายสมเด็จ)

8.2.4 แบบประเมินพฤติกรรมกรเรียน

9. ข้อเสนอแนะ

ให้นักเรียนกลับไปทบทวนบทเรียนอย่างต่อเนื่อง

10. บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

ผลการสอน

.....

.....

.....

ปัญหาอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

ครูผู้สอน

ใบความรู้
เรื่อง กระบวนทำรำระบำพรัตน์

บทร้อง	สีชาวม่วงเพชรดี	ทับทิมสีมณีแดง	เขียวใสแสงมรกต
	เหลืองใสสดบุษราคัม	แดงแกก้าโกเมนเอก	สีหมอกเมฆนิลกาล
	มุกดาหารหมอกมัว	แดงสลัวเพทาย	สังวาลสายไพฑูรย์
	เจ็ดจำรูญพรัตน์	อวยสวัสดิภาพล้วน	ปวงวิบัติขจัดพ้น ผ่านร้ายกลายเป็นดี

ทำนองเพลงเร็วท้ายสมเด็จ

ทำรำระบำพรัตน์

ทำรำประกอบบทร้อง “สีชาวม่วง”

หันทางด้านซ้าย ก้าวเท้าซ้าย ตะเท้าขวา วิ่งชอยเท้าออกมาด้านหน้าเวที มือทั้งสองจับคว่ำระดับอก แล้วค่อย ๆ คลายจับออกข้างตัว เอียงศีรษะและกอดไหล่ซ้าย

ทำรำประกอบบทร้อง “เพชรดี”

หันทางด้านหน้า วางเท้าซ้ายก้าวหน้า เท้าขวาวางหลังและเปิดส้นเท้า มือทั้งสองจับคว่ำระดับอก ลักคอข้างขวาและกอดไหล่ซ้าย จากนั้นกระดกเท้าขวา เท้าซ้ายยืนเต็มเท้า ย่อเข่าลง คลายจับออกตั้งมือขึ้นแขนตั้งระดับไหล่ ลักคอซ้ายกอดไหล่ขวา

ทำรำประกอบ “ทำนองเพลง”

หันเฉียงทางด้านขวา จรดเท้าขวา แล้ววิ่งชอยเท้ากลับไปในตำแหน่งเดิมของเพชร มือขวาจับหงายระดับชายพก มือซ้ายตั้งวงระดับหางคิ้ว เอียงศีรษะและกอดไหล่ขวา

ทำรำประกอบบทร้อง “ทับทิมสี”

หันทางด้านหน้า วางเท้าขวาก้าวหน้า เท้าซ้ายวางหลังและเปิดส้นเท้า วิ่งชอยเท้าออกมาด้านหน้าเวที มือขวาจับล่อแก้วคว่ำมีระดับหน้า แล้วฉายมือออกไปข้าง ๆ มือซ้ายจับส่งหลัง เอียงศีรษะและกอดไหล่ขวา

ทำรำประกอบบทร้อง “มณีแดง”

หันมาทางด้านขวา เท้าขวาก้าวข้าง เท้าซ้ายยืนเต็มเท้าย่อเข่าลง มือขวาล่อแก้วในลักษณะคว่ำมือข้างหน้าระดับอก มือซ้ายจับส่งหลัง เอียงศีรษะและกอดไหล่ขวา จากนั้นหันเฉียงลำตัวมาด้านหน้า ยกเท้าซ้ายขึ้น เท้าขวายืนเต็มเท้าย่อเข่าลง มือขวายกल่อแก้วขึ้นหักข้อมือเข้าหาลำแขนระดับหน้า มือซ้ายจับส่งหลัง เอียงศีรษะและกอดไหล่ซ้าย

ทำรำประกอบ “ทำนองเพลง”

หันเฉียงทางด้านขวา จรดเท้าซ้าย เท้าขวายืนเต็มเท้าย่อเข่าลง แล้ววิ่งซอยเท้ากลับไปในตำแหน่งเดิมของทับทิม ลักษณะมือซ้ายจับหงายระดับชายพก มือขวาดั้งระดับหางคิ้ว เอียงศีรษะและกอดไหล่ซ้าย

ทำรำประกอบบทร้อง “เขี้ยวไสแสง”

หันทางด้านหน้า เท้าขวายืนเต็มเท้าย่อเข่าลง ตะเท้าซ้ายวิ่งซอยเท้าขึ้นมากกลางเวที มือขวาดั้งระดับหางคิ้ว มือซ้ายจับหงายอยู่ใกล้กับมือขวา (ท่าภมรเกล้า) เอียงศีรษะและกอดไหล่ขวา

ทำรำประกอบ “ทำนองเอื้อน”

หันด้านหน้า เท้าซ้ายยืนเต็มเท้าย่อเข่าลง จรดเท้าขวา วิ่งซอยเท้าอยู่กับที่ มือซ้ายตั้งวงระดับหางคิ้ว มือขวาจับหงายอยู่ใกล้กับมือขวา(ท่าภมรเกล้า)เอียงศีรษะและกอดไหล่ซ้าย

ทำรำประกอบบทร้อง “มรดก”

หันเฉียงตัวทางด้านขวา เท้าซ้ายยืนเต็มเท้าย่อเข่าลง ก้าวเท้าขวา มือขวาจับล่อแก้วคว่ำลงข้างหน้าระดับอก มือซ้ายตั้งวงข้างหน้าในระดับเดียวกัน เอียงศีรษะและกอดไหล่ข้างขวา จากนั้นยกเท้าซ้าย เท้าขวายืนเต็มเท้าย่อเข่าลง มือขวาม้วนจับล่อแก้วตั้งมือขึ้นระดับไหล่ข้างซ้าย มือซ้ายจับส่งหลัง เอียงศีรษะและกอดไหล่ซ้าย

ทำรำประกอบ “ทำนองเพลง”

หันเฉียงทางด้านขวา เท้าซ้ายยืนเต็มเท้า จรดเท้าขวาแล้ววิ่งซอยเท้ากลับไปในตำแหน่งเดิมของมรดก ในลักษณะมือขวาจับหงายระดับชายพก มือซ้ายตั้งวงบน เอียงศีรษะและกอดไหล่ขวา

ทำรำประกอบบทร้อง “เหล็องไสต”

หันด้านหน้า เท้าขวายืนเต็มเท้าย่อเข่าลง ตะเท้าซ้าย วิ่งซอยเท้าขึ้นมาด้านหน้ากลางเวที มือซ้ายแทงมือระดับอก มือขวาดั้งวงบน เอียงศีรษะและกอดไหล่ขวา

ทำรำประกอบบทร้อง “บุษราคัม”

ปฏิบัติทำรำโดย หันด้านหน้า ตะเท้าซ้าย วิ่งซอยเท้าขึ้นมาด้านหน้ากลางเวที วางเท้าขวาก้าวหน้า กระดกเท้าซ้ายขึ้น มือซ้ายจับหงายเข้าอก มือขวาจับส่งหลัง เอียงศีรษะและกอดไหล่ขวา

ทำรำประกอบ “ทำนองเอื้อน”

หันเฉียงทางด้านซ้าย เท้าขวายืนเต็มเท้าย่อเข่าลง จรดเท้าซ้ายแล้ววิ่งซอยเท้ากลับไป ในตำแหน่งเดิมของทับทิม มือซ้ายจับหงายระดับชายพก มือขวาดั้งวงระดับหางคิ้ว เอียงศีรษะซ้าย

ทำรำประกอบบทร้อง “แดงแก่กำ”

หันด้านหน้า ก้าวเท้าซ้าย วิ่งซอยเท้ามาด้านหน้าตรงกลางเวที มือซ้ายจับล่อแก้วคว่ำ มือลงระดับหน้า มือขวาจับล่อแก้วส่งหลัง เอียงศีรษะและกตไหล่ซ้าย

ทำรำประกอบบทร้อง “โกเมนเอก”

หันด้านหน้า ก้าวเท้าขวา มือซ้ายหงายมือระดับวงกลาง มือขวาจับคว่ำระดับอก เอียงศีรษะและกตไหล่ซ้าย จากนั้นยกเท้าซ้ายแล้วก้าวข้าง เท้าขวาวางหลังหลบเข้าและเปิดสันเท้า มือซ้ายพลิกข้อมือขึ้นตั้งวงระดับหางคิ้ว มือขวาปล่อยจับแทงมือลงแขนตั้งระดับไหล่กตปลายมือลง (ท่าชะนีร้ายไม้) เอียงศีรษะและกตไหล่ขวา

ทำรำประกอบ “ทำนองเพลง”

หันเฉียงทางด้านขวา เท้าซ้ายยืนเต็มเท้าย่อเข่าลง จรดเท้าขวา แล้ววิ่งซอยเท้ากลับไปในตำแหน่งเดิม มือขวาจับหงายระดับชายพก มือซ้ายตั้งวงระดับหางคิ้ว เอียงศีรษะและกตไหล่ขวา

ทำรำประกอบบทร้อง “สีหมอกเมฆ”

หันทางด้านหน้า จรดเท้าขวา เท้าซ้ายยืนเต็มเท้าย่อเข่าลง วิ่งซอยเท้ามาด้านหน้ากลางเวที มือขวาจับล่อแก้วหงายหักข้อมือเข้าหาลำตัวระดับหางคิ้ว มือซ้ายจับล่อแก้วเหยียดแขนตั้งระดับไหล่ เอียงศีรษะและกตไหล่ขวา

ทำรำประกอบบทร้อง “นิลกาล”

หันเฉียงทางด้านขวา ก้าวเท้าซ้าย มือทั้งสองอยู่ข้างหน้า มือขวาจับคว่ำ มือซ้ายตั้งมือระดับอก เอียงศีรษะและกตไหล่ขวา จากนั้นกระดกเท้าขวา เท้าซ้ายยืนเต็มเท้าย่อเข่าลง มือขวาป้องหน้า มือซ้ายจับส่งหลัง เอียงศีรษะและกตไหล่ซ้าย

ทำรำประกอบ “ทำนองเอือน”

หันเฉียงทางด้านขวา เท้าซ้ายยืนเต็มเท้าย่อเข่าลง จรดเท้าขวาแล้ววิ่งซอยเท้าผ่านด้านหลังเพชรกลับไปตำแหน่งเดิม มือขวาจับหงายระดับชายพก มือซ้ายตั้งวงบน เอียงศีรษะและกตไหล่ขวา

ทำรำประกอบบทร้อง “มุกดาหาร”

หันเฉียงทางด้านขวา เท้าขวายืนเต็มเท้าย่อเข่าลง จรดเท้าซ้าย แล้ววิ่งซอยเท้ามาด้านหน้ากลางเวที มือทั้งสองแทงมือส่งไปข้างหลัง (ท่ายูงพ่อนาง) เอียงศีรษะและกตไหล่ซ้าย

ท่ารำประกอบบทร้อง “หมอก”

หันด้านหน้า วางเท้าซ้ายก้าวหน้า เท้าขวาวางหลังและเปิดส้นเท้า น้ำหนักตัวอยู่ที่เท้าหน้า มือทั้งสองตั้งมือชิดกันระดับหน้า ลักคอข้างซ้ายกดไหล่ขวา

ท่ารำประกอบบทร้อง “มัว”

ปฏิบัติท่ารำโดยหันด้านหน้า เท้าซ้ายอยู่หน้ายืนเต็มเท้า เท้าขวาวางหลังและเปิดส้นเท้า น้ำหนักตัวอยู่ที่เท้าหลัง แขนงมือทั้งสองไปข้างหลัง ลักคอข้างขวากดไหล่ซ้าย

ท่ารำประกอบ “ทำนองเพลง”

หันเฉียงทางด้านขวา เท้าซ้ายยืนเต็มเท้าย่อเข่าลง จรดเท้าขวาแล้ววิ่งซอยเท้ากลับไป ในตำแหน่งเดิม มือขวาจับหงายระดับชายพก มือซ้ายตั้งวงระดับหางคิ้ว เอียงศีรษะและกดไหล่ขวา

ท่ารำประกอบบทร้อง “แดงสลับ”

หันทางด้านหน้า เท้าขวาวางเต็มเท้าย่อเข่าลง จรดเท้าซ้ายแล้ววิ่งซอยเท้ามาด้านหน้า กลางเวที มือซ้ายตั้งวงล่าง มือขวาหงายแขนงมือลงเหยียดแขนตั้งระดับไหล่ เอียงศีรษะและกดไหล่ซ้าย

ท่ารำประกอบ “ทำนองเอื้อน”

หันด้านหน้า เท้าซ้ายยืนเต็มเท้าย่อเข่าลง จรดเท้าขวา แล้ววิ่งซอยเท้าอยู่กับที่ มือขวาตั้งวงล่าง มือซ้ายหงายแขนงมือลงเหยียดแขนตั้งระดับไหล่ เอียงศีรษะและกดไหล่ขวา

ท่ารำประกอบบทร้อง “เพทาย”

หันด้านหน้า ก้าวเท้าซ้ายไปด้านข้าง มือซ้ายจับหงายระดับหางคิ้ว มือขวาตั้งมือระดับอก เอียงศีรษะและกดไหล่ซ้าย จากนั้นยกเท้าขวากระดกเสี้ยว มือซ้ายม้วนจับออกไปตั้งวงระดับหางคิ้ว มือขวาจับล่อแก้วหงายเข้าอก เอียงศีรษะและกดไหล่ขวา

ท่ารำประกอบ “ทำนองเพลง”

หันเฉียงทางด้านขวา เท้าซ้ายยืนเต็มเท้าย่อเข่าลง จรดเท้าขวาแล้ววิ่งซอยเท้ากลับไป ในตำแหน่งเดิม มือขวาจับหงายระดับชายพก มือซ้ายตั้งวงระดับหางคิ้ว เอียงศีรษะและกดไหล่ขวา

ท่ารำประกอบบทร้อง “สังวาลสาย”

หันทางด้านหน้า วิ่งซอยเท้ามากลางเวทีแล้วหันด้านขวา วางเท้าขวาก้าวหน้า เท้าซ้ายวางหลังและเปิดส้นเท้า มือซ้ายตั้งวงระดับหางคิ้ว มือขวาจับหงายระดับชายพก (ท่าสอดสร้อยมาลา) เอียงศีรษะและกดไหล่ขวา แล้วหมุนตัวไปทางด้านขวา

ท่ารำประกอบบทร้อง “ไพฑูรย์”

หันทางด้านซ้าย วางเท้าซ้ายก้าวหน้า เท้าขวาวางหลังและเปิดส้นเท้า มือขวาตั้งวงระดับหางคิ้ว มือซ้ายจับหางระดับชายพก (ท่าสอดสร้อยมาลา) เอียงศีรษะและกอดไหล่ข้างซ้าย วิ่งซอยเท้า ผ่านด้านหลังของเพชรกลับไปอยู่ในตำแหน่งเดิม

ท่ารำประกอบบทร้อง “เจตจำรุธนพรัตน์”

หันด้านหน้า วางเท้าขวาก้าวหน้า เท้าซ้ายวางหลังและเปิดส้นเท้าหลัง มือทั้งสองจับค้วงอแขนระดับวงกลาง เอียงศีรษะและกอดไหล่ซ้าย จากนั้นกระดกเท้าซ้ายขึ้น เท้าขวายืนเต็มเท้าย่อเข่าลง มือทั้งสองสอดจับขึ้นหางมือระดับวงบน (ท่าพรหมสีหน้า) เอียงศีรษะและกอดไหล่ขวา

ท่ารำประกอบบทร้อง “อวยสวัสดิภาพสัน”

วางเท้าซ้ายลงหลังและเปิดส้นเท้า แล้วหันเฉียงทางด้านขวา ยกเท้าขวาขึ้นเล็กน้อย มือทั้งสองตั้งมือขึ้นข้างหน้าระดับอก เอียงศีรษะและกอดไหล่ซ้าย จากนั้นวางเท้าขวาก้าวหน้า เท้าซ้ายวางหลังและเปิดส้นเท้าหลัง แล้วโยกมือทั้งสองขึ้นหางมือระดับอก เอียงศีรษะและกอดไหล่ขวา แล้วหมุนตัวไปทางซ้าย

ท่ารำประกอบบทร้อง “ปวงวิบัติขจัดพัน”

หันเฉียงตัวทางด้านซ้าย วางเท้าซ้ายก้าวหน้า เท้าขวาวางหลังและเปิดส้นเท้า มือทั้งสองจับหางประสานกันระดับอก คลายมือทั้งสองออกตั้งวงกลางข้างลำตัว เอียงศีรษะและกอดไหล่ซ้าย

ท่ารำประกอบบทร้อง “ผ่านร้ายกลายเป็นดี”

หันด้านหน้า ยกเท้าขวาขึ้น เท้าซ้ายยืนเต็มเท้า มือทั้งสองตั้งมือข้างหน้าระดับอก เอียงศีรษะและกอดไหล่ซ้าย จากนั้นวางเท้าขวาก้าวหน้า ลงนั่งตั้งเข่า เท้าซ้ายวางหลังและเปิดส้นเท้า แล้วปาดมือทั้งสองออกจับค้วงเหยียดแขนตั้งระดับไหล่ เอียงศีรษะและกอดไหล่ขวา

ท่ารำประกอบทำนองเพลงเร็วท้ายสมเด็จ “ท่าที่ 1”

หันทางด้านหน้า นั่งในท่าเดิม กล่อมหน้าโดยกอดไหล่ซ้าย งอข้อศอก เอียงศีรษะและกอดไหล่ซ้าย จากนั้นลุกขึ้นยืนวางเท้าซ้ายลงหลังและเปิดส้นเท้า เท้าขวายืนเต็มเท้า ย่อเข่าลงพร้อมกับจับค้วงเหยียดตั้งแขนระดับไหล่ทั้งสองข้าง เอียงศีรษะและกอดไหล่ขวา

ท่ารำประกอบทำนองเพลงเร็วท้ายสมเด็จ “ท่าที่ 2”

ปฏิบัติท่ารำโดย หันด้านหน้า เท้าซ้ายยืนเต็มเท้า ประเท้าขวาแล้วยกเท้าขึ้น มือซ้ายตั้งวงระดับหน้า มือขวาจับหางยไถ่่มือซ้าย เอียงศีรษะและกอดไหล่ซ้าย จากนั้นวางเท้าขวาก้าวหน้า และ

นำเท้าซ้ายวางหลังและเปิดส้นเท้า ม้วนมือซ้ายจับหงายหักข้อมือเข้าหาท้องแขนระดับหน้า มือขวาจับส่งหลัง เอียงศีรษะและกตไหล่ขวา

ท่าประกอบทำนองเพลงเร็วท้ายสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช “ท่าที่ 3”

หันทางด้านหน้า ย่ำเท้าซ้าย พร้อมกับสับมือซ้ายที่จับออกตั้งวงระดับหางคิ้วเอียงศีรษะและกตไหล่ซ้าย ย่ำเท้าขวาในลักษณะก้าวไขว้ ม้วนมือซ้ายมาจับหงายระดับหน้า มือขวาจับส่งหลังเหมือนเดิม เอียงศีรษะและกตไหล่ขวา จากนั้นปฏิบัติสลับกันไปตามจังหวะเพลง ครึ่งสุดท้ายท่านี้จะหมดในลักษณะเท้าขวาก้าวหน้า เท้าซ้ายวางหลังและเปิดส้นเท้า มือซ้ายจับหงายระดับหน้า มือขวาจับส่งหลัง เอียงศีรษะและกตไหล่ขวา

ท่าประกอบทำนองเพลงเร็วท้ายสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช “ท่าที่ 4”

หันด้านหน้า เท้าขวายืนเต็มเท้า ประเท้าซ้ายแล้วยกขึ้น มือขวาตั้งมือระดับหน้า มือซ้ายจับหงายใกล้มือซ้าย เอียงศีรษะและกตไหล่ขวา จากนั้นวางเท้าซ้ายก้าวหน้า และนำเท้าขวาวางหลังและเปิดส้นเท้าหลัง ม้วนมือขวาจับหงายมือ หักข้อมือเข้าหาท้องแขนระดับหน้า มือซ้ายจับส่งหลัง เอียงศีรษะและกตไหล่ซ้าย

ท่าประกอบทำนองเพลงเร็วท้ายสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช “ท่าที่ 5”

ย่ำเท้าซ้าย ถัดเท้าขวา พร้อมกับสับมือขวาที่จับออกไปตั้งวงระดับหางคิ้ว ศีรษะกค่อข้างซ้ายและกตไหล่ขวา จากนั้นย่ำเท้าซ้าย ม้วนมือขวามาจับหงาย มือขวาจับส่งหลังเหมือนเดิม ศีรษะกค่อข้างขวากตไหล่ซ้าย แล้วถัดเท้าขวา พร้อมกับสับมือขวาที่จับออกตั้งวงระดับหางคิ้ว ศีรษะกค่อข้างซ้ายกตไหล่ขวา ปฏิบัติสลับกันไปตามจังหวะเพลง 10 จังหวะ

ท่าประกอบทำนองเพลงเร็วท้ายสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช “ท่าที่ 6”

หันด้านหน้า ถอนเท้าซ้าย ยกเท้าขวา มือทั้งสองตั้งมือข้างหน้าระดับอก เอียงศีรษะและกตไหล่ซ้าย จากนั้นวางเท้าขวาก้าวหน้า ลงนั่งตั้งเข่า เท้าซ้ายวางหลังและเปิดส้นเท้า แล้วปาดมือทั้งสองออกจับคว่ำเหยียดแขนตั้งระดับไหล่ เอียงศีรษะและกตไหล่ขวา

ท่าประกอบทำนองเพลงเร็วท้ายสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช “ท่าที่ 7”

หันทางด้านหน้า นั่งในท่าเดิม กล่อมหน้าโดยกตไหล่ซ้าย งอข้อศอก เอียงศีรษะและกตไหล่ซ้าย จากนั้นลุกขึ้นยืนวางเท้าซ้ายลงหลังและเปิดส้นเท้า เท้าขวายืนเต็มเท้า ย่อเข่าลง พร้อมกับจับคว่ำเหยียดตั้งแขนระดับไหล่ทั้งสองข้าง เอียงศีรษะและกตไหล่ขวา

ท่าประกอบทำนองเพลงเร็วท้ายสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช “ท่าที่ 8”

- หมุนตัวทางขวามือ หันหลังอยู่กลางวง เท้าขวายืนเต็มเท้า ย่อเข่าลง ประเท้าซ้ายแล้วยกเท้า

มือซ้ายจับหักข้อมือเข้าหาตัวระดับหางคิ้ว มือขวาตั้งวงกลาง เอียงศีรษะและกอดไหล่ข้างขวา จากนั้นวางเท้าซ้ายก้าวหน้า เท้าขวาวางหลังและเปิดส้นเท้าหลัง มือซ้ายม้วนมือจับออกตั้งมือเหยียดแขนตั้งระดับไหล่ ม้วนมือขวาเป็นจับหางเหยียดแขนตั้งระดับไหล่เช่นกัน (ท่ากึ่งหันร่อน) เอียงศีรษะและกอดไหล่ซ้าย

- หมุนตัวทางซ้ายมือเข้าวงกลม เท้าซ้ายยื่นเต็มเท้า ประเท้าขวาแล้วยกขึ้น มือขวาจับหักข้อมือเข้าหาตัวระดับหางคิ้ว มือซ้ายตั้งวงกลาง เอียงศีรษะและกอดไหล่ซ้าย จากนั้นวางเท้าขวาก้าวหน้า มือขวาม้วนมือจับออกตั้งมือแขนตั้งระดับไหล่ มือซ้ายม้วนข้อมือเป็นจับหางเหยียดแขนตั้งระดับไหล่ (ท่ากึ่งหันร่อน) เอียงศีรษะและกอดไหล่ขวา

ท่ารำประกอบทำนองเพลงเร็วท้ายสมเด็จ “ท่าที่ 9”

เพชร

เดินก้าวเท้าขวา-ซ้ายสลับกัน รำท่ากึ่งหันร่อน มือจับและตั้งมือซ้าย-ขวาสลับกัน (ลักษณะม้วนมือ) ศีรษะเอียงตามเท้าที่ก้าว เดินหมุนตัวทางขวามือ ตามเข็มนาฬิกา

ทับทิม มรกต บุษราคัม โกเมน นิลกาล มุกดาหาร เพทาย ไพฑูรย์

เดินก้าวเท้าซ้าย-ขวาสลับกัน รำท่ากึ่งหันร่อน มือจับและตั้งมือขวา-ซ้ายสลับกัน (ลักษณะม้วนมือ) ศีรษะเอียงตามเท้าที่ก้าว เดินหมุนตัวทางซ้ายมือ ทวนเข็มนาฬิกา

ท่ารำประกอบทำนองเพลงเร็วท้ายสมเด็จ “ท่าที่ 10”

อธิบายท่ารำ

เพชร

ปฏิบัติท่ารำโดย ปฏิบัติท่ารำท่ากึ่งหันร่อน เดินถัดเท้าเข้ามาอยู่ในตำแหน่งเดิม เมื่อครบ 8 ครั้งแล้ว ให้วางเท้าขวาก้าวหน้า เท้าซ้ายวางหลังและเปิดส้นเท้า มือทั้งสองจับล่อแก้วไขว้แขนกันระดับอก เอียงศีรษะและกอดไหล่ข้างขวา สะดุ้งตัวขึ้นตามจังหวะ จากนั้นแยกมือทั้งสองออกจากกันเป็นจับล่อแก้วหางมือลง ระดับวงกลาง เอียงศีรษะและกอดไหล่ซ้าย แล้วจึงกลับมาจับล่อแก้วไขว้แขนกันเหมือนเดิม

ท่ารำประกอบทำนองเพลงเร็วท้ายสมเด็จ “ท่าที่ 11”

เพชร

ยืนตรงกลางเวที ถอนเท้าซ้ายแล้วยื่นเต็มเท้า ประเท้าขวาแล้วยกเท้าขึ้น มือทั้งสองจับล่อแก้วหางมือ งอแขนยื่นไปข้างหน้าอยู่ระดับอก เอียงศีรษะและกอดไหล่ซ้าย จากนั้นวางเท้าขวาก้าวหน้า เท้าซ้ายวางหลังและเปิดส้นเท้าหลัง มือทั้งสองจับล่อแก้วคว่ำมือไขว้ประสานกันระดับอก (ท่าปฐุม) เอียงศีรษะและกอดไหล่ขวา

ทับทิม

ยืนด้านซ้ายของเพชร ประทับเท้าขวาแล้วยกขึ้น เท้าซ้ายยืนเต็มเท้าย่อเข่าลง มือขวาจับ ล้อแก้วหางมือและหักข้อมือเข้าหาลำตัวระดับชายพก มือซ้ายจับล้อแก้วตั้งมือ ให้ปลายนิ้วชี้ขึ้นงอ ข้อศอกข้างลำตัวระดับเอว เอียงศีรษะและกตโหล่ซ้าย จากนั้นวางเท้าขวาก้าวหน้า วางเท้าซ้าย ด้านหลังและเปิดสันเท้า ม้วนมือขวาจับล้อแก้วตั้งมือให้ปลายนิ้วชี้ขึ้นระดับชายพก พลิกมือซ้ายจับ ล้อแก้วหางมือให้ปลายนิ้วชี้ลงล่างงอข้อศอกข้างลำตัวระดับเอว เอียงศีรษะและกตโหล่ขวา

มรกต

ยืนด้านขวาของเพชร ประทับเท้าซ้ายแล้วยกขึ้น เท้าขวายืนเต็มเท้าย่อเข่าลง มือซ้ายจับล้อ แก้วหางมือและหักข้อมือเข้าหาลำตัวระดับชายพก มือขวาจับล้อแก้วตั้งมือ ให้ปลายนิ้วชี้ขึ้นงอ ข้อศอกข้างลำตัวระดับเอว เอียงศีรษะและกตโหล่ขวา จากนั้นวางเท้าซ้ายก้าวหน้า วางเท้าขวา ด้านหลังและเปิดสันเท้า ม้วนมือซ้ายจับล้อแก้วตั้งมือ ให้ปลายนิ้วชี้ขึ้นระดับชายพก พลิกมือขวาจับ ล้อแก้วหางมือ ให้ปลายนิ้วชี้ลงล่าง งอข้อศอกข้างลำตัวระดับเอว เอียงศีรษะและกตโหล่ข้างซ้าย

บุษราคัม

ยืนด้านซ้ายของเพชร ประทับเท้าซ้ายแล้วยกขึ้น เท้าขวายืนเต็มเท้าย่อเข่าลง มือซ้ายจับ ล้อแก้วคว่ำมือข้างลำตัว ให้ปลายนิ้วชี้ลงล่างระดับเอว มือขวาจับล้อแก้วคว่ำมือ ให้ปลายนิ้วชี้ลงล่าง ระดับหางคิ้ว เอียงศีรษะและกตโหล่ขวา จากนั้นวางเท้าซ้ายก้าวหน้า เท้าขวาวางหลังและเปิดสันเท้า พลิกมือซ้ายจับล้อแก้วหาง หักข้อมือเข้าหาลำตัวระดับเอว มือขวาจับล้อแก้ว หางมือ หักข้อมือ เข้าหาลำตัวระดับหางคิ้ว เอียงศีรษะและกตโหล่ซ้าย

โกเมน

ยืนด้านขวาของเพชร ประทับเท้าขวาแล้วยกขึ้น เท้าซ้ายยืนเต็มเท้าย่อเข่าลง มือขวาจับ ล้อแก้วคว่ำมือข้างลำตัว ให้ปลายนิ้วชี้ลงล่างระดับเอว มือซ้ายจับล้อแก้วคว่ำมือ ให้ปลายนิ้วชี้ลงล่าง ระดับวงหางคิ้ว เอียงศีรษะและกตโหล่ซ้าย จากนั้นวางเท้าขวาก้าวหน้า เท้าซ้ายวางหลังและเปิด สันเท้า พลิกมือขวาจับล้อแก้วหาง หักข้อมือเข้าหาลำตัวระดับเอว มือซ้ายจับล้อแก้วหางมือ หักข้อมือเข้าหาลำตัวระดับหางคิ้ว เอียงศีรษะและกตโหล่ขวา

นิลกาล

ยืนด้านซ้ายของเพชร ประทับเท้าขวาแล้วยกขึ้น เท้าซ้ายยืนเต็มเท้าย่อเข่าลง มือขวาจับ ล้อแก้วคว่ำมือข้างลำตัว ให้ปลายนิ้วชี้ลงล่างระดับเอว มือซ้ายจับล้อแก้วคว่ำมือ ให้ปลายนิ้วชี้ลงล่าง ระดับวงหางคิ้ว เอียงศีรษะและกตโหล่ซ้าย จากนั้นวางเท้าขวาก้าวหน้า เท้าซ้ายวางหลังและเปิดสัน เท้า พลิกมือขวาจับล้อแก้วหาง หักข้อมือเข้าหาลำตัวระดับเอว มือซ้ายจับล้อแก้ว หางมือ หัก ข้อมือเข้าหาลำตัวระดับหางคิ้ว เอียงศีรษะและกตโหล่ขวา

มุกดาหาร

ยืนด้านขวาของเพชร ประทับซ้ายแล้วยกขึ้น เท้าขวายืนเต็มเท้าย่อเข่าลง มือซ้ายจับ ล้อแก้วคว่ำมือข้างลำตัว ให้ปลายนิ้วชี้ลงล่างระดับเอว มือขวาจับล้อแก้วคว่ำมือ ให้ปลายนิ้วชี้ลงล่าง ระดับหางคิ้ว เอียงศีรษะและกตโหล่ขวา จากนั้นวางเท้าซ้ายก้าวหน้า เท้าขวาวางหลังและเปิดส้นเท้า พลิกมือซ้ายจับล้อแก้วหงาย หักข้อมือเข้าหาลำตัวระดับเอว มือขวาจับล้อแก้วหงายมือ หักข้อมือเข้าหาลำตัวระดับหางคิ้ว เอียงศีรษะและกตโหล่ซ้าย

เพทาย

ยืนด้านซ้ายของเพชร ประทับซ้ายแล้วยกขึ้น เท้าขวายืนเต็มเท้าย่อเข่าลง มือขวาจับ ล้อแก้วคว่ำมือข้างลำตัว ให้ปลายนิ้วชี้ลงล่างระดับวงกลาง มือซ้ายจับล้อแก้วหงายมือข้างลำตัวระดับ วงกลาง เอียงศีรษะและกตโหล่ขวา จากนั้นวางเท้าซ้ายก้าวหน้า เท้าขวาวางหลังและเปิดส้นเท้า มือ ขวาจับล้อแก้วสอดขึ้นหงายมือระดับหางคิ้ว มือซ้ายจับล้อแก้วพลิกตั้งมือ ให้ปลายนิ้วชี้ขึ้น เหยียด แขนตั้งระดับไหล่ เอียงศีรษะและกตโหล่ซ้าย

ไพฑูรย์

ยืนด้านขวาของเพชร ประทับขวาแล้วยกขึ้น เท้าซ้ายยืนเต็มเท้าย่อเข่า มือซ้ายจับล้อแก้ว คว่ำมือข้างลำตัว ให้ปลายนิ้วชี้ลงล่างระดับวงกลาง มือขวาจับล้อแก้วหงายมือข้างลำตัวระดับวงกลาง เอียงศีรษะและกตโหล่ซ้าย จากนั้นวางเท้าขวาก้าวหน้า เท้าซ้ายวางหลังและเปิดส้นเท้า มือซ้ายจับ ล้อแก้วสอดขึ้นหงายมือระดับหางคิ้ว มือขวาจับล้อแก้วพลิกตั้งมือ ให้ปลายนิ้วชี้ขึ้น เหยียดแขนตั้ง ระดับไหล่ เอียงศีรษะและกตโหล่ขวา

ท่ารำประกอบทำนองเพลงรัวนพรัตน์ “ท่าเข้า 1”

เพชร

หันด้านหน้า ถอนเท้าซ้าย ยกเท้าขวาแล้ววางเท้าขวาก้าวหน้า เท้าซ้ายวางหลัง และเปิดส้นเท้า มือซ้ายจับล้อแก้วส่งไปข้างหลัง มือขวาจับล้อแก้วหักข้อมือเข้าหาลำตัวระดับหน้า เอียงศีรษะและกต โหล่ขวา

ท่ารำประกอบทำนองเพลงรัวนพรัตน์ “ท่าเข้า 2”

เพชร

ปฏิบัติท่ารำโดย วิ่งซอยเท้าเป็นวงกลมนำเข้า โดยเปลี่ยนมือซ้ายจับล้อแก้วหักข้อมือเข้าหา ลำตัวระดับหน้า มือขวาจับล้อแก้วส่งหลัง เอียงศีรษะและกตโหล่ซ้าย สลับกันกับมือขวาจับล้อแก้ว หักข้อมือเข้าหาตัวระดับหน้า มือซ้ายจับล้อแก้วส่งหลัง เอียงศีรษะและกตโหล่ขวา

ส่วนอัญมณีอื่น ปฏิบัติท่ารำโดย รำตามเพชรเรียงอัญมณีตามลำดับโดยวิ่งสลับขุมมือล้อแก้ว ขวา – ซ้าย พร้อมกับเพชร และเพชรจะวิ่งซอยเท้านำอัญมณีอื่นเข้าไป

เกณฑ์การประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

รายการประเมิน	การพิจารณาคะแนน	ระดับคะแนน
1. กระบวนการทำงาน	มีการปรึกษาหารือและวางแผนร่วมกันอย่างเป็นขั้นตอน	3
	มีการปรึกษาหารือและวางแผนร่วมกัน	2
	มีการปรึกษาหารือแต่ไม่มีการวางแผนร่วมกัน	1
	ไม่มีการปรึกษาหารือและวางแผนร่วมกัน	0
2. ความรับผิดชอบ	มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบและทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจนงานเสร็จสมบูรณ์ ตรงเวลา	3
	มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบและทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจนงานเสร็จสมบูรณ์	2
	มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบแต่ไม่ทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย งานเสร็จแต่ไม่สมบูรณ์ ตรงเวลา	1
	ไม่มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบและไม่ทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย งานไม่เสร็จ	0
3. ความมีน้ำใจ	มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม	2
	มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่มเป็นบางครั้ง	1
	ไม่มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม	0
4. การเข้าร่วมกิจกรรม	ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่มทุกครั้ง	2
	ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่มเป็นบางครั้ง	1
	ไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม	0

แบบประเมินทักษะนาฏศิลป์ไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาชีพ นาฏศิลป์ไทย เรื่องระบำพริตน์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

คำชี้แจง แบบประเมินนี้ใช้สำหรับวัดทักษะการปฏิบัตินาฏศิลป์ไทยเรื่อง ระบำพริตน์
 ตามเกณฑ์การให้คะแนนทั้งหมดซึ่งมี 4 ระดับ คือ

4 หมายถึง ดีมาก	3 หมายถึง ดี
2 หมายถึง พอใช้	1 หมายถึง ปรับปรุง

ที่	ชื่อ-สกุล	การร้องเพลง	การปฏิบัติท่ารำ	ความต่อเนื่องของท่ารำ	ลีลาท่ารำสวยงาม	ปฏิภาณไหวพริบ	รวม	ผล การประเมิน	
		4	4	4	4	4		20	ผ่าน
	กลุ่มที่.....								
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
รวมคะแนน									
คะแนนเฉลี่ย									

ผลการประเมิน

18-20 คะแนน อยู่ในระดับ ดีมาก	14-17 คะแนน อยู่ในระดับ ดี
10-13 คะแนน อยู่ในระดับ พอใช้	ต่ำกว่า 10 คะแนน อยู่ในระดับ ปรับปรุง

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินทักษะนาฏศิลป์ไทย
เรื่อง ระบำพรัตน์

รายการประเมิน	การพิจารณาคะแนน	ระดับคะแนน
1. การร้องเพลง	ร้องเพลงถูกต้องตามบทร้อง ทำนอง และจังหวะ โดยไม่มีข้อผิดพลาด	4
	ร้องเพลงถูกต้องตามบทร้อง ทำนอง และจังหวะ มีข้อผิดพลาด สามารถร้องได้ร้อยละ 80	3
	ร้องเพลงถูกต้องตามบทร้อง ทำนอง และจังหวะ มีข้อผิดพลาด สามารถร้องได้ร้อยละ 60	2
	ร้องเพลงถูกต้องตามบทร้อง ทำนอง และจังหวะ มีข้อผิดพลาด สามารถร้องได้ร้อยละ 50	1
2. การปฏิบัติท่ารำ	ปฏิบัติท่ารำได้ถูกต้องครบถ้วนตามแบบแผนที่กำหนด โดยไม่มีข้อผิดพลาด	4
	ปฏิบัติท่ารำได้ถูกต้องตามแบบแผนที่กำหนด มีข้อผิดพลาด สามารถรำได้ร้อยละ 80	3
	ปฏิบัติท่ารำได้ถูกต้องตามแบบแผนที่กำหนด มีข้อผิดพลาด สามารถรำได้ร้อยละ 60	2
	ปฏิบัติท่ารำได้ถูกต้องตามแบบแผนที่กำหนด มีข้อผิดพลาด สามารถรำได้ร้อยละ 50	1
3. ความต่อเนื่องของท่ารำ	ท่ารำมีความต่อเนื่องตรงตามบทร้องและทำนองเพลง โดยไม่มีข้อผิดพลาด	4
	ท่ารำมีความต่อเนื่องตรงตามบทร้องและทำนองเพลง รำได้ต่อเนื่องร้อยละ 80	3
	ท่ารำมีความต่อเนื่องตรงตามบทร้องและทำนองเพลง รำได้ต่อเนื่องร้อยละ 60	2
	ท่ารำมีความต่อเนื่องตรงตามบทร้องและทำนองเพลง รำได้ต่อเนื่องร้อยละ 50	1
4. สีสาท่ารำสวยงาม	มีความสามารถในการรำที่สวยงาม อ่อนช้อย คล่องแคล่ว สง่างาม และมีลักษณะพิเศษในท่วงท่าลีลา	4
	มีความสามารถในการรำ อ่อนช้อย คล่องแคล่ว สง่างาม	3
	มีความสามารถในการรำ มีความอ่อนช้อยบ้างเล็กน้อย	2
	มีความสามารถในการรำ แต่ขาดความอ่อนช้อย	1
5. ปฏิภาณไหวพริบ	มีปฏิภาณไหวพริบในการปฏิบัติท่ารำ สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้	4
	มีปฏิภาณไหวพริบในการปฏิบัติท่ารำ แต่มีข้อผิดพลาดเล็กน้อย สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ โดยไม่เกิดความเสียหาย	3
	มีปฏิภาณไหวพริบในการปฏิบัติท่ารำ มีข้อผิดพลาด ไม่สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างต่อเนื่อง	2
	มีปฏิภาณไหวพริบในการปฏิบัติท่ารำเล็กน้อย แต่ไม่สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้	1

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 16

กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิชาชีพนานาชาติศิลป์ไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ระบำนพรัตน์

เวลา 36 ชั่วโมง

เรื่อง กระบวนทำรำระบำนพรัตน์ตามหลักการแสดง

เวลา 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

ศ 4.2 มีทักษะในการปฏิบัติทำรำระบำนพรัตน์ได้อย่างถูกต้องตามแบบแผนได้

2. สาระสำคัญ

ระบำนพรัตน์ จัดเป็นการแสดงที่มีท่าทางทางศิลปะเฉพาะตน เป็นการรำที่มีความงดงามด้วยท่ารำรำร้องและทำนองเพลง เป็นการแสดงของหมู่แก้วนพรัตน์ที่ออกมาจัดกระทำเป็นบุคลาธิษฐาน ประกอบการบรรเลงเพลงนพรัตน์ เพลงสุรินทราหู และเพลงเร็วท้ายสมเด็จ

3. ผลการเรียนรู้

ปฏิบัติทำรำระบำนพรัตน์ได้ถูกต้องตามแบบแผน

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายและวิเคราะห์ท่ารำระบำนพรัตน์ได้
2. นักเรียนสามารถปฏิบัติทำรำระบำนพรัตน์ได้ถูกต้องตามแบบแผน

5. สาระการเรียนรู้

- บทร้องและทำนองเพลงระบำนพรัตน์
- ท่ารำระบำนพรัตน์

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 6.1 ความสามารถในการสื่อสาร
- 6.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

7. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- นักเรียนทบทวนการรำเพลงระบำพรัตน์พร้อม ๆ กัน
- ครูแจ้งจุดประสงค์ให้นักเรียนทราบ

ขั้นสอน

- ครูอธิบายโครงสร้างท่ารำ และหลักการปฏิบัติท่ารำระบำพรัตน์ และให้นักเรียนดูวีดิทัศน์การรำระบำพรัตน์ในรูปแบบของการแสดง จากนั้นใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักการแสดงและการรำเป็นหมู่ของระบำพรัตน์
- ครูอธิบายและสาธิตการปฏิบัติท่ารำระบำพรัตน์ทั้งมือและเท้าทีละท่า และให้นักเรียนปฏิบัติตาม
- นักเรียนฝึกปฏิบัติท่ารำระบำพรัตน์ตามคำร้องด้วยตนเอง โดยมีครูกอยแนะนำแก้ไขข้อบกพร่อง
- นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 5-6 คน ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกปฏิบัติท่ารำ และครูกอยจับท่ารำของนักเรียนให้ถูกต้องและสวยงาม

ขั้นสรุป

- ครูเลือกตัวแทนนักเรียน 9 คน มาหน้าชั้นเรียน แล้วให้นักเรียนปฏิบัติท่ารำ

ขั้นวัดและประเมินผล

- ครูทดสอบทักษะปฏิบัติท่ารำของนักเรียนทีละกลุ่ม

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- ครูกับนักเรียนร่วมกันทบทวนความรู้เกี่ยวกับบทร้องและท่ารำของเพลงระบำพรัตน์พร้อมทั้งนักเรียนปฏิบัติท่ารำเพลงระบำพรัตน์ในเนื้อหาที่ได้ศึกษามาแล้ว
- ครูแจ้งจุดประสงค์ให้นักเรียนทราบ

ขั้นสอน

- นักเรียนศึกษาและฝึกปฏิบัติท่ารำระบำพรัตน์พร้อมกัน ซึ่งครูกอยช่วยเหลือดูแลแนะนำ โดยสาธิตย้ำการปฏิบัติท่ารำระบำพรัตน์ทีละท่าให้นักเรียนเข้าใจยิ่งขึ้น
- นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 5-6 คน ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกปฏิบัติท่ารำระบำพรัตน์ทุกท่าและครูกอยจับท่าของนักเรียนให้ถูกต้องและสวยงาม

ขั้นสรุป

- นักเรียนปฏิบัติท่ารำพร้อมกันทั้งชั้นเรียน
- นักเรียนบันทึกท่ารำระบำพรัตน์

ขั้นวัดและประเมินผล

- ครูทดสอบทักษะปฏิบัติทำร่ำของนักเรียนที่ละกลุ่ม แล้วครูบันทึกคะแนนลงในแบบบันทึกผลการทดสอบ ทักษะปฏิบัติการร่ำระบำพริตน์
- ครูบันทึกคะแนนการสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียนลงในแบบประเมินพฤติกรรมทางการเรียน

7. สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

- 7.1 ใบความรู้ เรื่องทำร่ำระบำพริตน์
- 7.2 แบบทดสอบความรู้
- 7.3 แบบสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

8. การวัดและประเมินผล

- 8.1 วิธีการวัดและประเมินผล
 - 8.1.1 จากการตรวจบันทึกทำร่ำ
 - 8.1.2 จากการสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน
 - 8.1.3 จากการประเมินทักษะนาฏศิลป์ไทย
- 8.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล
 - 8.2.1 แบบบันทึกทำร่ำ
 - 8.2.2 แบบประเมินพฤติกรรมทางการเรียน
 - 8.2.3 แบบประเมินทักษะ เรื่องทำร่ำระบำพริตน์
 - 8.2.4 แบบประเมินพฤติกรรมทางการเรียน

9. ข้อเสนอแนะ

ให้นักเรียนกลับไปทบทวนบทเรียนอย่างต่อเนื่อง

10. บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

ผลการสอน

ปัญหาอุปสรรค

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

(ลงชื่อ).....

(.....)

GRAD VRU

ครูผู้สอน

ใบความรู้

เรื่อง กระบวนท่ารำระบำพริตน์ตามหลักการแสดง

การรำประเภทระบำล้วนมีความหลากหลายอยู่ในตัวเอง เป็นการแสดงชุดเอกเทศที่ต้องใช้ฝีมือและความพร้อมของผู้แสดงเป็นอย่างมาก เพราะเมื่อออกแสดงต่อสายตาของผู้ชม ทุกคนจะมองมายังผู้แสดง ในบางครั้งก็ไม่มีฉาก ไม่มีองค์ประกอบอื่น ๆ มากมาย

คุณครูเฉลย ศุขะวณิช ได้ตั้งข้อสังเกตในการรำประเภทระบำไว้ดังนี้

1. ควรรำด้วยกิริยาท่าทางอันอ่อนช้อยงดงามตามแบบนาฏศิลป์ไทย

2. ควรรำด้วยความมั่นใจ และตั้งใจ

3. ควรรำให้พร้อมเพรียงเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

4. ควรรำให้ตรงตามท่วงทำนองเพลงและบทร้อง

5. ควรศึกษาทำความเข้าใจกับบทบาทของตัวละคร เพื่อกำหนดอารมณ์ตามได้อย่างถูกต้อง (ไพโรจน์ ทองคำสุก, 2545)

ระบำพริตน์ จัดเป็นการรำประเภทระบำ ผู้รำจึงควรปฏิบัติตามข้อสังเกตดังกล่าวโดยเคร่งครัด นอกจากนี้ยังเป็นการแสดงที่มีท่าทางทางศิลปะเฉพาะตน เป็นระบำเบ็ดเตล็ดที่มีความงดงาม ด้วยท่าระบำรำร้องและทำนองเพลง เป็นการแสดงของหมู่แก้วนักรัตน์ที่ออกมาจ้บระบำเป็นบุคลาธิษฐาน ประกอบการบรรเลงเพลงนพรัตน์ เพลงสุรินทราหู และเพลงเร็วท้ายสมเด็จ โดยสามารถพิจารณาได้จากรูปแบบของการแสดงดังนี้

1. การแสดงช่วงเกริ่นนำ ได้แก่ ในช่วงการแสดงลำดับแรก เป็นการเปิดตัวผู้แสดงทั้งหมดเข้าสู่เวที ตามกระบวนกรนำเสนองานแสดง

ภาพอัญมณีทั้ง 9 ชนิด

2. ช่วงบรรยาย ได้แก่ การแสดงที่หมู่แก้วนรรัตน์ออกมาจ้บระบำเป็นบุคลาธิษฐานขึ้นเพื่อแสดงคุณภาพของตนเอง ด้วยท่าระบำรำร้อองและทำนองเพลง ประกอบด้วย เพชร ทับทิม มรกต บุษราคัม โกเมน นิลกาล มุกดาหาร เพทาย และไพฑูรย์ บทร้องจะบรรยาย ชื่อของอัญมณี ความงาม ลักษณะเฉพาะและสรรพคุณของอัญมณีแต่ละเม็ดที่จะเสริมสิริมงคลแก่ผู้ที่มีไว้สวมใส่ประดับหรือมีไว้ครอบครอง

ภาพผู้แสดงเพชร

ภาพผู้แสดงทับทิม

ภาพผู้แสดงมรกต

ภาพผู้แสดงบุษราคัม

ภาพผู้แสดงโกเมน

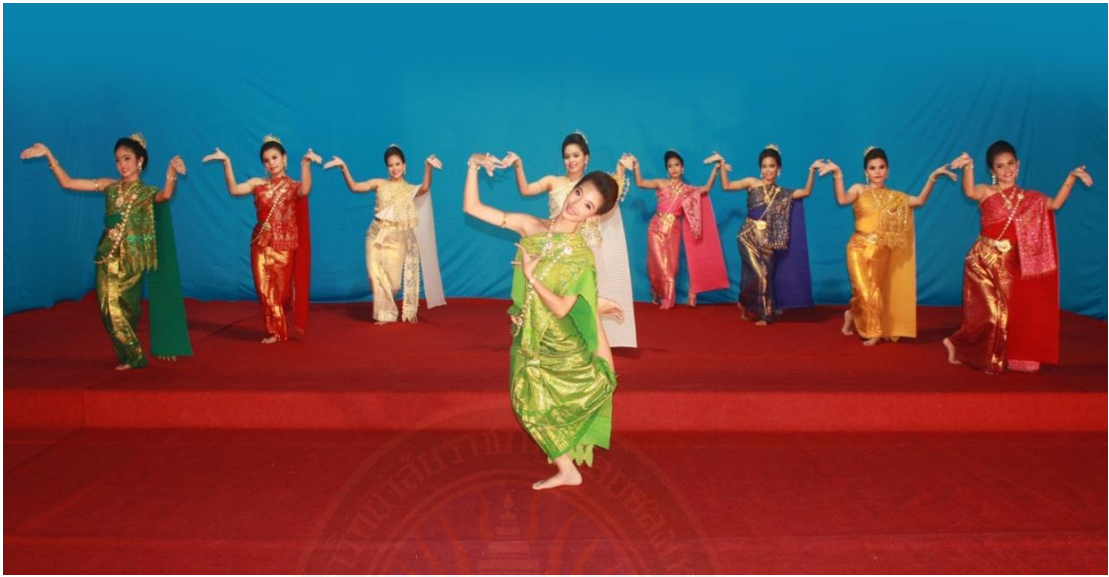
ภาพผู้แสดงนิลกาล

ภาพผู้แสดงมุกดาหาร

ภาพผู้แสดงเพทาย

ภาพผู้แสดงไพฑูริย์

3. ช่วงท่าย ได้แก่ การปฏิบัติท่าทางประกอบเพลงเร็วท่ายสมเด็จพระผู้แสดงอัญมณีทั้ง 9 คน แสดงการรื่นเริงกันเป็นหมู่คณะ แสดงให้เห็นถึงความสามัคคี

ภาพหมู่แก้วนพรัตน์

เกณฑ์การประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

รายการประเมิน	การพิจารณาคะแนน	ระดับ คะแนน
1. กระบวนการทำงาน	มีการปรึกษาหารือและวางแผนร่วมกันอย่างเป็นขั้นตอน	3
	มีการปรึกษาหารือและวางแผนร่วมกัน	2
	มีการปรึกษาหารือแต่ไม่มีการวางแผนร่วมกัน	1
	ไม่มีการปรึกษาหารือและวางแผนร่วมกัน	0
2. ความรับผิดชอบ	มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบและทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจนงานเสร็จสมบูรณ์ ตรงเวลา	3
	มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบและทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจนงานเสร็จสมบูรณ์	2
	มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบแต่ไม่ทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย งานเสร็จแต่ไม่สมบูรณ์ ตรงเวลา	1
	ไม่มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบและไม่ทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย งานไม่เสร็จ	0
3. ความมีน้ำใจ	มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม	2
	มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่มเป็นบางครั้ง	1
	ไม่มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม	0
4. การเข้าร่วมกิจกรรม	ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่มทุกครั้ง	2
	ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่มเป็นบางครั้ง	1
	ไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม	0

แบบประเมินทักษะนาฏศิลป์ไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาชีพ นาฏศิลป์ไทย เรื่องระบำพริตน์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

คำชี้แจง แบบประเมินนี้ใช้สำหรับวัดทักษะการปฏิบัตินาฏศิลป์ไทยเรื่อง ระบำพริตน์
 ตามเกณฑ์การให้คะแนนทั้งหมดซึ่งมี 4 ระดับ คือ

4 หมายถึง ดีมาก	3 หมายถึง ดี
2 หมายถึง พอใช้	1 หมายถึง ปรับปรุง

ที่	ชื่อ-สกุล	การร้องเพลง	การปฏิบัติท่ารำ	ความต่อเนื่องของท่ารำ	ลีลาท่ารำสวยงาม	ปฏิภาณไหวพริบ	รวม	ผล การประเมิน	
		4	4	4	4	4		20	ผ่าน
	กลุ่มที่.....								
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
รวมคะแนน									
คะแนนเฉลี่ย									

ผลการประเมิน

18-20 คะแนน อยู่ในระดับ ดีมาก	14-17 คะแนน อยู่ในระดับ ดี
10-13 คะแนน อยู่ในระดับ พอใช้	ต่ำกว่า 10 คะแนน อยู่ในระดับ ปรับปรุง

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินทักษะนาฏศิลป์ไทย
เรื่อง ระบำพรัตน์

รายการประเมิน	การพิจารณาคะแนน	ระดับคะแนน
1. การขับร้อง	ร้องเพลงถูกต้องตามบทร้อง ทำนอง และจังหวะ โดยไม่มีข้อผิดพลาด	4
	ร้องเพลงถูกต้องตามบทร้อง ทำนอง และจังหวะ มีข้อผิดพลาด สามารถร้องได้ร้อยละ 80	3
	ร้องเพลงถูกต้องตามบทร้อง ทำนอง และจังหวะ มีข้อผิดพลาด สามารถร้องได้ร้อยละ 60	2
	ร้องเพลงถูกต้องตามบทร้อง ทำนอง และจังหวะ มีข้อผิดพลาด สามารถร้องได้ร้อยละ 50	1
2. การปฏิบัติท่ารำ	ปฏิบัติท่ารำได้ถูกต้องครบถ้วนตามแบบแผนที่กำหนด โดยไม่มีข้อผิดพลาด	4
	ปฏิบัติท่ารำได้ถูกต้องตามแบบแผนที่กำหนด มีข้อผิดพลาด สามารถรำได้ร้อยละ 80	3
	ปฏิบัติท่ารำได้ถูกต้องตามแบบแผนที่กำหนด มีข้อผิดพลาด สามารถรำได้ร้อยละ 60	2
	ปฏิบัติท่ารำได้ถูกต้องตามแบบแผนที่กำหนด มีข้อผิดพลาด สามารถรำได้ร้อยละ 50	1
3. ความต่อเนื่องของท่ารำ	ท่ารำมีความต่อเนื่องตรงตามบทร้องและทำนองเพลง โดยไม่มีข้อผิดพลาด	4
	ท่ารำมีความต่อเนื่องตรงตามบทร้องและทำนองเพลง รำได้ต่อเนื่องร้อยละ 80	3
	ท่ารำมีความต่อเนื่องตรงตามบทร้องและทำนองเพลง รำได้ต่อเนื่องร้อยละ 60	2
	ท่ารำมีความต่อเนื่องตรงตามบทร้องและทำนองเพลง รำได้ต่อเนื่องร้อยละ 50	1
4. ลีลาท่ารำสวยงาม	มีความสามารถในการรำที่สวยงาม อ่อนช้อย คล่องแคล่ว สง่างาม มีลักษณะพิเศษในท่วงท่าและลีลา	4
	มีความสามารถในการรำ อ่อนช้อย คล่องแคล่ว สง่างาม	3
	มีความสามารถในการรำ มีความอ่อนช้อยบ้างเล็กน้อย	2
	มีความสามารถในการรำ แต่ขาดความอ่อนช้อย	1
5. ปฏิภาณไหวพริบ	มีปฏิภาณไหวพริบในการปฏิบัติท่ารำ สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้	4
	มีปฏิภาณไหวพริบในการปฏิบัติท่ารำ แต่มีข้อผิดพลาดเล็กน้อย สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ โดยไม่เกิดความเสียหาย	3
	มีปฏิภาณไหวพริบในการปฏิบัติท่ารำ มีข้อผิดพลาด ไม่สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างต่อเนื่อง	2
	มีปฏิภาณไหวพริบในการปฏิบัติท่ารำเล็กน้อย แต่ไม่สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้	1

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ -นามสกุล	นางสุพัตรา สุโพธิ์พัฒน์
วัน เดือน ปี ที่เกิด	24 ธันวาคม 2511
สถานที่เกิด	อ่างทอง
ที่อยู่ปัจจุบัน	28/31 ถนนอยุธยา-อ่างทอง ตำบลบางแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2533	ศึกษาศาสตรบัณฑิต คณะนาฏดุริยางคศิลป์ไทย สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2535	โรงเรียนบ้านเบิกวิทยาคม จังหวัดลพบุรี
พ.ศ. 2537	วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง จังหวัดอ่างทอง
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ
ที่ทำงานปัจจุบัน	วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

GRAD VRU